

25. juni 2019

Sagsnr.
2019-0054782

Dokumentnr.
2019-0054782-24

Målgruppeanalyse af fattige familier i København

Indhold

1. Sammenfatning	5
2. Indledning og metode	18
2.1 Baggrund	18
2.2 Metode og datagrundlag	18
2.3 Opgørelse af fattigdom	19
3. Børn i relativ fattigdom	22
4. Karakteristik af forældre og børn	26
4.1 Forældrenes forsørgelsesgrundlag	26
4.2. Udviklingen i forsørgelsesgrundlag for 1-årsfattige forældre	27
4.3 Forsørgelsesgrundlag efter familietype	30
4.4. Familier berørt af kontanthjælpsloft, 225-timersregel og sanktioner	34
4.5. Selvforsørgende forældre	39
4.6 Herkomst	40
4.7 Familiesammensætning	41
4.8 Forældrenes uddannelsesniveau	42
4.9 Sociale udfordringer	43
4.10 Bosætning i udsatte byområder og udsatte boligområder	46
4.11 Opsamling.....	51
5. Klyngeanalyse og inddeling i grupper	54
5.1 Metode	54
5.2 Resultatet af klyngeanalysen: 8 klynger	55
Bilag til målgruppeanalyse	71
Bilag 1. vedr. Økonomi- og Indenrigsministeriets opgørelse af lavindkomstgruppen	71
Bilag 2. Definition af 3-årsfattige	73
Bilag 2 til deskriptiv statistik.....	75
Bilag 3 til klyngeanalyse	80
Bilag 4 for datadefinitioner	83

Sagsbehandler
Trine Camilla Bagge
Vestergaard
Louise Truels Avnstrøm
Sofie Østerrøgild Bødker
Bjørn Hørsted Hansen

Den tværgående analyseenhed

Københavns Rådhus, Rådhuspladsen
1
1599 København V

EAN nummer
5798009800206

Målgruppeanalyse af fattige familier i København

I 2017 var der 6.300 ”1-årsfattige” børn i København, heraf omtrent 1.400 ”3-årsfattige” børn, når Danmarks Statistiks indikator for relativ fattigdom anvendes. Det betyder, at deres forældre i 2017 havde en indkomst under lavindkomstgrænsen (halvdelen af medianindkomsten) og ingen nævneværdig formue. Såvel de 1-årsfattige, som de 3-årsfattige børn, er i høj grad økonomisk fattige, fordi deres forældre står uden for arbejdsmarkedet. Derfor er indsatsen til at bringe forældrene i job i høj grad en del af løsningen på at bringe børnene ud af fattigdom.

Analysens hovedkonklusioner

Børn i relativ fattigdom

- Ca. 6 pct. af alle børn i Københavns Kommune var økonomisk ”1-årsfattige” i 2017 målt ved Danmarks Statistiks indikator for *relativ fattigdom*- svarende til ca. 6.300 børn.
- Flertallet af børnene vil opleve relativ fattigdom kortvarigt, og der er en stor mobilitet ud af gruppen (66 pct. er økonomisk fattige i ét år eller i mindre sammenhængende perioder). Ca. 1,5 pct. af alle børn i København i 2017 var økonomisk ”3-årsfattige”, dvs. fattige i tre år eller mere iflg. Danmarks Statistiks indikator for relativ fattigdom, hvilket er svarende til ca. 1.400 børn.
- København ligger over landsgennemsnittet for både 1-årsfattige (5 pct.) og 3-årsfattige børn (1,1 pct.)

Udviklingen i antallet af ”1 årsfattige” og ”3-årsfattige” børn

- Gruppen af 1-årsfattige børn i København er steget med 35 pct. fra 2015 til 2017. Der ses en tilsvarende stigning på landsplan. Ligeledes er der sket en stigning i *lavindkomstgruppen* (alle – ikke kun børn) fra 2015-2016, jf. *Økonomi- og Indenrigsministeriet*¹.
- Stigningen i 1-årsfattige børn udgøres i høj grad af en stigning i børn med en forælder, der er på kontanthjælp (knap 75 pct. af stigningen fra 2015-2016, og knap 70 pct. fra 2016-2017).
- Udviklingen i 3-årsfattige har været stabil både i København og på landsplan i perioden 2010-2017. Dog ses en svag stigning i andelen af 3-årsfattige børn i København fra 2015 til 2017. I samme periode ses en relativt større stigning på landsplan. Økonomi- og Indenrigsministeriet finder ligeledes en svag stigning i 3-årslavindkomstgruppen (alle, ikke specifikt børn) fra 2015-2016.

¹ Økonomi- og Indenrigsministeriet (2018): *Fordeling og Incitament*. Det bemærkes, at ØIMs opgørelse kun går frem til 2016.

Forældrenes forsørgelsesgrundlag

- Børn er i høj grad 1-årsfattige og 3-årsfattige, fordi deres forældre står uden beskæftigelse (1-årsfattige børn: For 16 pct. af forældrene er beskæftigelse den hyppigste indkomstkilde i 2017. 3-årsfattige børn: 17 pct. af forældrene).
- En stor andel af forældrene modtager offentlig forsørgelse (1-årsfattige børn: 55 pct. af forældrene har offentlig forsørgelse som hyppigste indkomstkilde i 2017. 3-årsfattige børn: 44 pct. af forældrene i 2017).
- Kontanthjælp er hyppigste ydelse. Det kan derfor være relevant med særligt fokus på denne gruppe (1-årsfattige: 27 pct. i 2017. 3-årsfattige: 21 pct. af forældrene).
- Forældrene er i mindre grad på integrationsydelse (1-årsfattige børn: 3 pct. af forældrene har integrationsydelse som *hyppigste* indkomstkilde og i alt 263 børn har en forælder på integrationsydelse som hyppigste indkomstkilde i 2017. 3-årsfattige børn: 2 pct. af forældrene og i alt 41 børn).
- Mange af forældrene er selvforsørgende (1-årsfattige børn: 29 pct. af forældrene er selvforsørgende som *hyppigste* indkomstkilde i 2017. 3-årsfattige børn: 39 pct. af forældrene i 2017). Indsatser rettet mod selvforsørgelse er derfor et væsentligt indsatsområde for at nedbringe antallet af økonomisk fattige børn.

Kontanthjælpsloft, 225-timersreglen og sanktioner

- Det er ikke flertallet af 1-årsfattige børn og 3-årsfattige børn, der er berørt af kontanthjælpsloftet i forhold til nedsat boligstøtte i 2017. 26 pct. af alle 1-årsfattige børn i 2017, var berørt af nedsat boligstøtte i 2017. Det er ikke muligt at opgøre antallet af børn berørt af kontanthjælpsloftet i forhold til særlig støtte.
- 45 pct. af de 1-årsfattige forældre i gruppen af kontanthjælpsmodtagere, integrationsydelsesmodtagere eller uddannelseshjælpsmodtagere blev nedsat i boligstøtte sfa. kontanthjælpsloftet i 2017 (31 pct. af de 3-årsfattige forældre i gruppen).
- 51 pct. af de nye 1-årsfattige kontanthjælpsmodtagere var berørt af kontanthjælpsloftet via nedsættelse af boligstøtte.
- Det er ikke muligt gennem de registre, Den Tværgående Analyseenhed og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har adgang til, at opgøre, hvor mange af de 1-årsfattige og 3-årsfattige forældre, der er berørt af 225-timersreglen. Ifølge Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen opgørelse var der i alt 1.360 borgere i København, der havde fået nedsat deres ydelse, og 91, der havde fået stoppet deres ydelse helt i 2018. (8 pct. af alle i kontanthjælpsgruppen berørt af 225-timersregel).

- 19 pct. af de 1-årsfattige forældre som Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen havde kontakt med i 2017, blev sanktioneret. (1-årsfattige børn: 16 pct. berørt. 3-årsfattige børn: 13 pct. berørt).

Karakteristika for børn der opfylder definitionen for relativ fattigdom

- Fattige børn er i høj grad af ikke-vestlig herkomst (1-årsfattige: 59 pct. og 3-årsfattige: 67 pct.)
- Der er en høj andel af børnene, der lever i familier med én forsørger (1-årsfattige: 57 pct. og 3-årsfattige: 48 pct.).
- Fattige børn bor i høj grad i boligområder på statens ghettoliste (1-årsfattige: 17 pct. og 3-årsfattige: 21 pct.). I alt boede 43 pct. af de 3-årsfattige børn i et ghetto- eller monitoreringsområde i 2017 (40 pct. af de 1-årsfattige børn).
- Fattige børn oplever i højere grad end andre københavnske børn sociale udfordringer i familien (forebyggende foranstaltninger til 1-årsfattige familier: 16 pct. og til 3-årsfattige familier: 12 pct.). Det overordnede billede er dog, at det langt fra er flertallet af fattige familier, hvor der samtidig er kendte sociale problemer.

1. Sammenfatning

Opgørelse af fattigdom

Der er ikke en officiel national fattigdomsgrænse i Danmark.

Økonomi- og Indenrigsministeriet opgør lavindkomstgruppen i befolkningen ved at anvende halvdelen af medianindkomsten i året som indkomstgrænse og ekskludere studerende. Danmarks Statistik har udviklet en fattigdomsindikator for relativ fattigdom i forbindelse med FN's bæredygtighedsmål i 2018. Danmarks Statistiks opgørelse er baseret på, om man har haft en indkomst og en nettoformue under lavindkomstgrænsen (ligeledes fastsat til halvdelen af medianindkomsten i året). Danmarks Statistiks opgørelse er eksklusiv studerende som hovedforsørgere. Danmarks Statistiks indikator opgør fattige i året, det, der i nærværende rapport kaldes "1-årsfattige". Økonomi- og Indenrigsministeriets tal for lavindkomstgruppen i befolkningen i 2016 viser et lidt højere niveau end anvendelse af Danmarks Statistiks fattigdomsindikator i 2016.

I nærværende analyse opgøres fattige børn med udgangspunkt i Danmarks Statistiks indikator for relativ fattigdom, dog med mindre justeringer.

I analysen opgøres både "1-årsfattige børn" og "3-årsfattige" børn. 1-årsfattige opgøres, da bare ét år i fattigdom i barndommen giver en forhøjet risiko for lavere uddannelse, højere ledighed og for at komme på førtidspension, sammenlignet med børn, der er vokser op i familier, som aldrig oplever fattigdom². For mange vil økonomisk fattigdom opgjort med udgangspunkt i Danmarks Statistiks fattigdomsindikator være en midlertidig situation. Derfor opgøres tillige "3-årsfattige", dvs. personer der har oplevet fattigdom i 3 år eller mere. Denne gruppe har pr. definition mindre tilbøjelighed til selv at flytte sig ud af fattigdom og derfor vil gruppen være en mere oplagt målgruppe for indsatser end gruppen af "1-årsfattige".

Børn i fattigdom

Der var 6.300 børn i København, der var "1-årsfattige" i 2017 ved brug af Danmarks Statistisk indikator for relativ fattigdom. Det svarer til, at knap 6 pct. af alle børn i kommunen er under Danmarks Statistiks indikator for relativ fattigdom. København ligger dermed

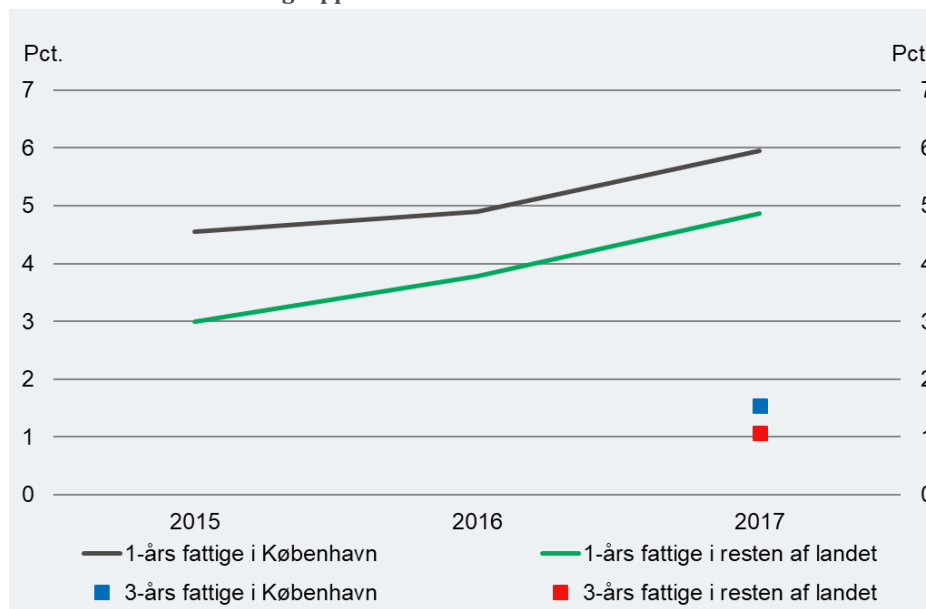
² SFI (2015): "Børn i lavindkomstfamilier".

over landsgennemsnittet for 1-årsfattige, der er på knap 5 pct. Gruppen af 1-årsfattige børn i København er steget med 35 pct. fra 2015 til 2017. Der ses tilsvarende stigning på landsplan., jf. figur 1.

Økonomi- og Indenrigsministeriet følger udviklingen i lavindkomstgruppen i den årlige publikation ”*Fordeling og Incitament*”³. Økonomi- og Indenrigsministeriet finder også en relativt stor stigning fra 2015 til 2016 i andelen af befolkningen, der befinder sig i lavindkomstgruppen i ét år, og en svag stigning i andelen af befolkningen, der er i lavindkomstgruppen i tre år eller mere, jf. bilag 1.

For en del af børnene vil økonomisk fattigdom være en kortere periode, men 1.400 af børnene havde i 2017 oplevet økonomisk fattigdom i 3 år eller mere. Det svarer til, at ca. 1,5 pct. af alle børnene i København i 2017 var økonomisk ”3-årsfattige” ved brug af Danmarks Statistiks indikator for relativ fattigdom (22 pct. af 1-årsgruppen). København ligger derfor over landsgennemsnittet for 3-årsfattige (1,1 pct.).

Figur 1. Udviklingen i andelen af 1-årsfattige og 3-årsfattige børn i København og i resten af landet i aldersgruppen 0-17 år fra 2015-2017.

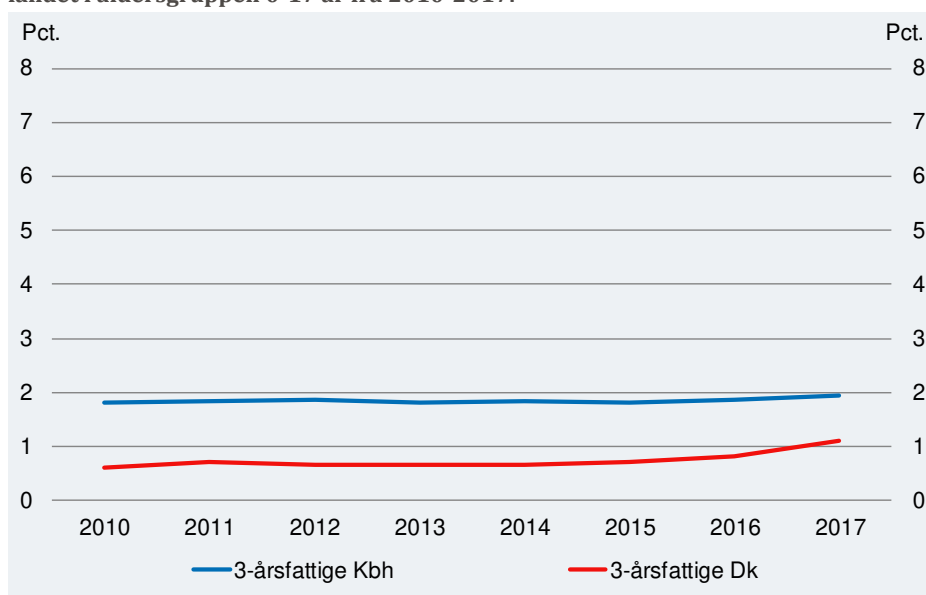

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

³ Økonomi- og Indenrigsministeriet (2018): *Fordeling og Incitament*. Det bemærkes, at opgørelsen kun går frem til 2016.

Den Tværgående Analyseenhed har konstrueret en indikator for relativ fattigdom på baggrund af Danmark Statistiks indikator for relativ fattigdom med henblik på at kunne opgøre udviklingen i gruppen af 3-årsfattige børn. Udviklingen i 3-årsfattige børn har været stabil både i København og på landsplan i perioden 2010-2017, *jf. figur 2*. Dog ses en svag stigning i andelen i 3-årsfattige børn i København fra 2015 og frem til 2017 og en relativt større stigning på landsplan i samme periode. Økonomi- og Indenrigsministeriet finder ligeledes en stabil udvikling med en relativt lav stigning i 3-årslavindkomstgruppen i befolkningen fra 2015-2016. *jf. bilag 1*. Årsagen til, at niveauet i andelen af 3-årsfattige børn i København og på landsplan ligger lidt højere end opgørelsen i 2017 med Danmarks Statistiks indikator i figur 1, er, at det som følge af manglende datatilgængelighed har været nødvendigt at opgøre formuekriteriet anderledes end, hvad Danmarks Statistik gør. Der henvises til *bilag 2* for uddybning af metoden for opgørelsen.

Figur 2. Udviklingen i andelen af 3-årsfattige børn i København og i resten af landet i aldersgruppen 0-17 år fra 2010-2017.

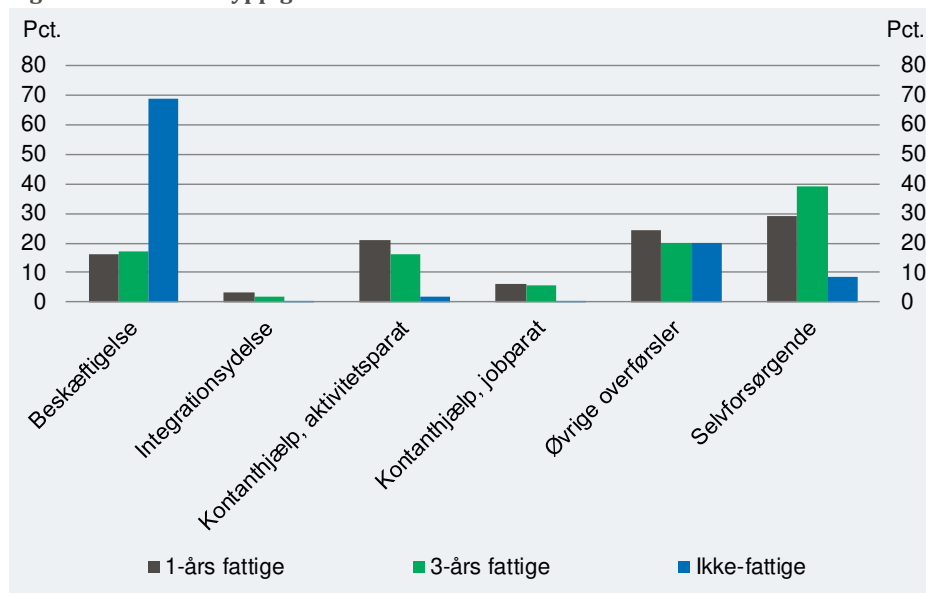
Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Forældrenes forsørgelsesgrundlag

Børn er 1-årsfattige og 3-årsfattige, fordi deres forældre står uden beskæftigelse. Kun 16 pct. af de 1-årsfattige forældre og 17 pct. af de 3-årsfattige forældre havde beskæftigelse som *hyppigste* indkomstkilde i 2017, *jf. figur 3*. 55 pct. af de 1-årsfattige forældre og 44 pct. af de 3-årsfattige forældre havde offentlige

forsørgelsesydelse som *hyppigste* indkomstkilde i 2017. Begge grupper af forældre er særligt på kontanthjælp, idet 27 pct. af alle de 1-årsfattige forældre og 21 pct. af alle de 3-årsfattige forældre er på kontanthjælp og i høj grad aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere. 3 pct. af de 1-årsfattige forældre og 2 pct. af de 3-årsfattige forældre havde integrationsydelse som hyppigste indkomstkilde i 2017. I alt 4 pct. af de 1-årsfattige børn og 3 pct. af de 3-årsfattige børn havde en forælder med integrationsydelse som hyppigste indkomstkilde i 2017.

Figur 3. Forældres hyppigste indkomstkilde i 2017

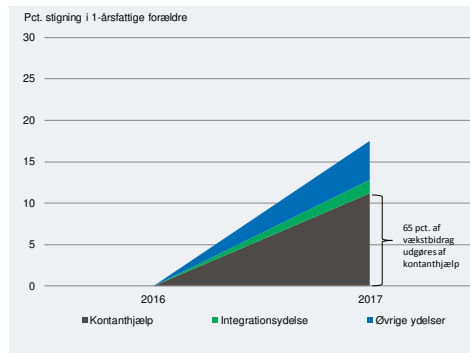

Anm: Hyppigste indkomstkilde angiver den ydelse eller tilstand, de fattige forældre var i størstedelen af 2017. Dette er defineret i DREAM-databasen.

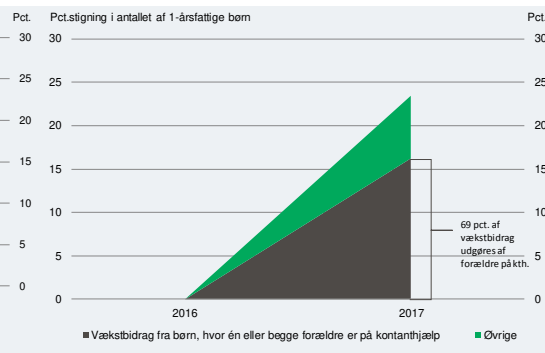
Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Stigningen i antallet af 1-årsfattige forældre samt 1-årsfattige børn udgøres i høj grad af en stigning i antallet af forældre på kontanthjælp. Antallet af 1-årsfattige forældre fra 2016 til 2017 var godt 17 pct., *jf. figur 4* (nemlig fra 4,5 pct. til knap 5 pct. af alle børn i Københavns Kommune). Heraf kan ca. 11 procentpoint, svarende til 65 pct. af stigningen, henføres til modtagere af kontanthjælp. Fra 2016-2017 steg antallet af 1-årsfattige børn med fra 5 pct. til knap 6 pct. af alle børn i København. Knap 70 pct. af stigningen fra 2016-2017 udgøres af børn, der har mindst én forælder på kontanthjælp (aktivitetsparat og jobparat), *jf. figur 5*.

Figur 4: Stigningen i 1-årsfattige forældre i 2016-2017 fordelt på kontanthjælp, integrationsydelse og øvrige indkomstkilder

Figur 5: Stigningen i børn, der har mindst en forælder på kontanthjælp, 2016-2017

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik

Selvforsørgende

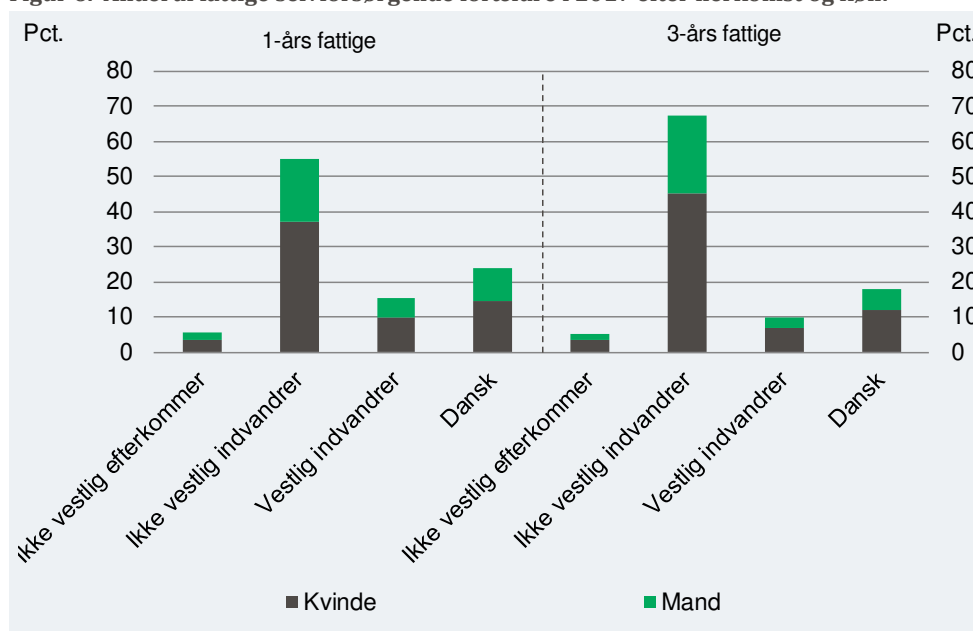
Mange af forældrene er selvforsørgende, dvs. forsørgelsesgrundlaget i form af lønindkomst eller offentlig forsørgelse er ikke registeret. 29 pct. af 1-årsfattige forældre og 39 pct. af de 3-årsfattige forældre havde selvforsørgelse som hyppigste indkomstkilde i 2017 *jf. figur 3*. Der var dog 22 pct. af de selvforsørgende 1-årsfattige forældre og 26 pct. af de 3-årsfattige forældre, der var selvstændige med nettooverskud i en virksomhed.

I familietyper, hvor der er to forsørgere, er der i knap 60 pct. af familierne minimum en forælder, der er selvforsørgende. Det er i høj grad partneren, der er selvforsørgende. I familietyper med én forsørger er knap 20 pct. selvforsørgende.

Beskæftigelsesindsatser rettet mod selvforsørgende forældre, herunder partnere og enlige forsørgere, er således et væsentligt indsatsområde for at mindske antallet af fattige børn under Danmarks Statistiks indikator for relativ fattigdom

De selvforsørgende forældre er i høj grad af ikke-vestlig herkomst og i høj grad kvinder, *jf. figur 6* (gælder både 1-års og 3-årsfattige). Beskæftigelsesindsatser rettet mod selvforsørgende forældre, herunder særligt forældre af ikke-vestlig herkomst og i høj grad kvinder er et oplagt indsatsområde.

Figur 6. Andel af fattige selvforsørgende forældre i 2017 efter herkomst og køn.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

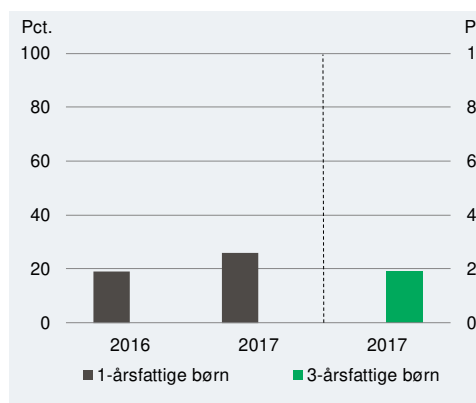
Kontanthjælpsloft

I 2016 var 19 pct. af den samlede gruppe af 1-årsfattige børn berørt af kontanthjælpsloftet via nedsættelse af boligstøtte. Denne andel steg til 26 pct. af de 1-årsfattige børn i 2017, hvor kontanthjælpsloftet havde helårseffekt, *jf. figur 7*. Samlet set er godt 18 pct. af de 3-årsfattige børn i en familie, der er berørt af kontanthjælpsloftet via nedsættelse af boligstøtte i 2017.

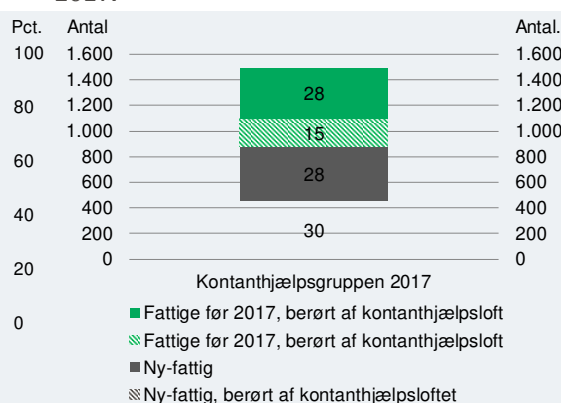
Den Tværgående Analyseenhed og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har ikke adgang til KMD-data, der kan opgøre antallet af forældre, der er nedsat i særlig støtte som følge af kontanthjælpsloftet. Derfor er indeværende analyses opgørelse et underestimat. En opgørelse fra KL for 2018 viser, at 26 pct. af hele gruppen af modtagere af kontanthjælp, integrationsydelse og uddannelseshjælp er nedsat i ydelse som følge af kontanthjælpsloftet. Heraf er 28 pct. af de borgere, som er berørte af kontanthjælpsloftet i København, alene berørt af nedsættelse af ydelsen særlig støtte.

I den samlede gruppe af 1-årsfattige forældre på kontanthjælp i 2017 var ca. 43 pct. også fattige før 2017, mens ca. 58 pct. var ny-fattige, dvs. de var ikke fattige året før, *jf. figur 8*. I gruppen af ny-fattige i kontanthjælpsgruppen, var godt halvdelen nedsat i boligstøtte. I gruppen af forældre, der også var fattige året før, var 35 pct. nedsat i boligstøtte som følge af kontanthjælpsloftet.

Figur 7. 1-årsfattige og 3-årsfattige børn, der er berørt af kontanthjælpsloft (nedsat boligstøtte) i 2016-2017.

Figur 8. 1-årsfattige forældre opdelt ift., hvorvidt de var fattige for 2017 eller nyfattig, samt hvorvidt de var berørte af kontanthjælpsloft (nedsat Boligstøtte) 2017.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Det er derfor ikke entydigt, hvordan kontanthjælpsloftet i forhold til boligstøtte påvirker stigningen i antallet af 1-årsfattige forældre og deres børn.

225-timersregel og sanktioner

Det er ikke muligt for Den Tværgående Analyseenhed at kortlægge i registerdata antallet af 1-årsfattige forældre eller 3-årsfattige forældre, der er blevet nedsat i ydelse eller, hvor ydelsen helt er bortfaldet som følge af 225-timersreglen. Det skyldes, at Københavns Kommune ikke har et samlet datasæt over alle borgere, der er berørt af 225-timers reglen, men alene har adgang til en database, hvori det er muligt at slå enkelte borgere op én ad gangen. Ifølge Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens opgørelse var der i alt 1.360 borgere i København, der havde fået nedsat deres ydelse, og 90 der havde fået stoppet deres ydelse i 2018 *jf. tabel 1*. Det svarer til, at 8 pct. af alle i kontanthjælpsgruppen i København er berørt af 225-timersreglen.

Tabel 1. Antal berørte af 225-timersreglen i København i 2018.

Antal i hele kontanthjælpsgruppen i KK i 2018	17.974
Nedsat i ydelse som følge af 225-timersreglen	1.360
Stoppet ydelse som følge af 225-timersregel	90

Kilde: Jobindsats og BIF's egne opgørelser.

16 pct. af de 1-årsfattige børn og 13 pct. af de 3-årsfattige børn havde en forælder, der var berørt af sanktioner i 2017, *jf. tabel 2*.

Tabel 2. Sanktioner i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen for fattige forældre 2017.

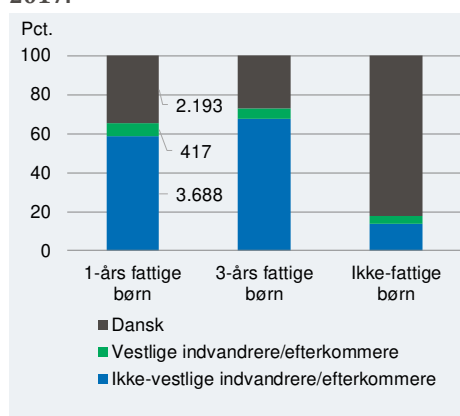
	Andel af fattige forældre, der bliver sanktioneret	Andel af fattige forældre med kontakt til BIF, der bliver sanktioneret	Gennemsnitlig antal sanktioner	Andel børn, hvis forældre er sanktioneret
1-årsfattige	12 pct.	19 pct.	2,6	16 pct.
3-årsfattige	8 pct.	19 pct.	2,4	13 pct.

Kilde: Danmarks Statistik; Targit og egne beregninger.

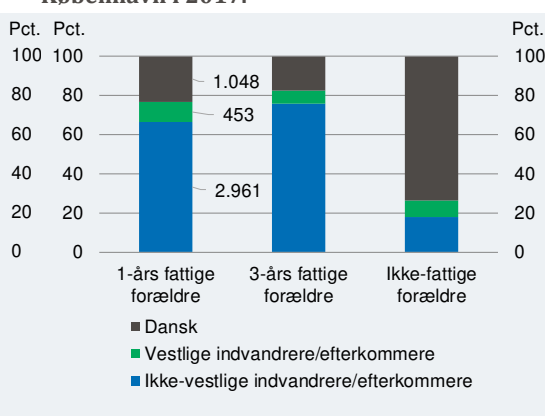
Karakteristika for børn, der opfylder definition for relativ fattigdom

1-årsfattige og 3-årsfattige børn og forældre adskiller sig på en lang række parametre fra ikke-fattige børn og forældre i Københavns Kommune. Børnene er i høj grad af ikke-vestlig herkomst. 59 pct. af de 1-årsfattige børn var i 2017 af ikke-vestlig herkomst, og 67 pct. af de 3-årsfattige børn var af ikke-vestlig herkomst, mod kun 14 pct. af ikke-fattige børn, *jf. figur 9*. Det tilsvarende billede ses for forældrenes herkomst, hvor der særligt blandt de 3-årsfattige forældre er knap 80 pct., som var af ikke-vestlig herkomst i 2017, *jf. figur 10*. Blandt de ikke-fattige forældre var under 20 pct. af ikke-vestlig herkomst i 2017.

Figur 9. Børnenes herkomst i København i 2017.

Figur 10. Forældrenes herkomst i København i 2017.

Anm.: Datamærkerne angiver de absolutte antal for grupperne 1-årsfattige børn og 1-årsfattige forældre.

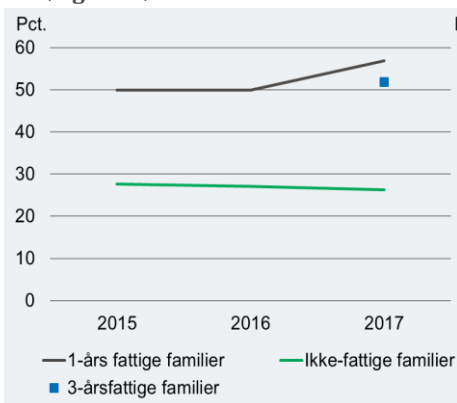
Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Børnene bor i højere grad sammen med en enlig forælder, *jf. figur 11*. I 2017 var 57 pct. enlige forsørgere blandt de 1-årsfattige familier. Der

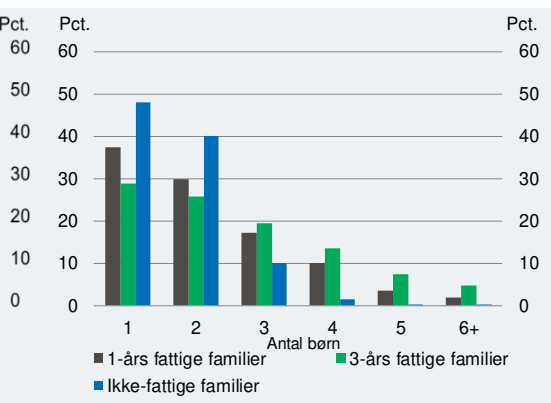
var lidt færre enlige forsørgere blandt de 3-årsfattige familier (48 pct.). Blandt de ikke-fattige familier var 26 pct. enlige forsørgere. Der er i de seneste år sket en stigning i andelen af 1-årsfattige børn, der lever med en enlig forælder, hvorimod der i de seneste år er sket et fald i andelen af ikke-fattige børn, der lever med en enlig forælder, *jf. figur 11*. Der kan derfor være grundlag for at sætte et specifikt fokus på enlige forsørgere med henblik på at øge gruppen af fattige familiers indkomstgrundlag.

I Københavns Kommune bor de 1-årsfattige og 3-årsfattige børn i højere grad i en familie med mange børn end ikke-fattige børn gør, *jf. figur 12*. Særligt 3-årsfattige børn lever i store familier, idet 45 pct. af de 3-årsfattige familier i 2017 havde tre børn eller flere, hvorimod kun 12 pct. blandt de ikke-fattige familier havde tre børn eller flere.

Figur 11. Udvikling i familietyper enlig forsørger i København i 2015 -2017.

Figur 12. Antal børn i familier i København i 2017.

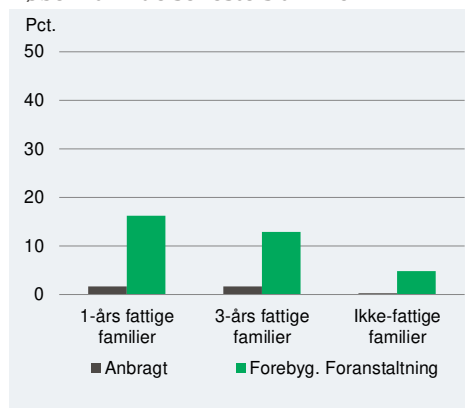
Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Sociale udfordringer for fattige familier

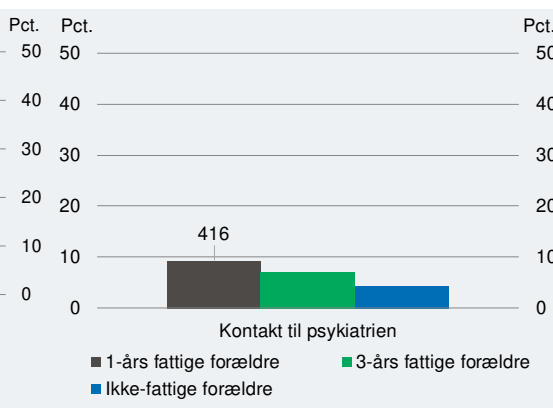
De 1-årsfattige og 3-årsfattige børn oplever i højere grad end andre københavnske børn sociale udfordringer i familien. Det gælder både for de 1-årsfattige og de 3-årsfattige familier. Dette er målt på sociale foranstaltninger (16 pct. af de 1-årsfattige familier og 13 pct. af de 3-årsfattige familier), anbringelser (2 pct. af de 1-årsfattige) samt psykiske lidelser (9 pct. af de 1- års fattige forældre), *jf. figur 13 og 14*.

Det overordnede billede er, at det langt fra er alle 1-årsfattige og 3-årsfattige familier, hvor der samtidig er kendte sociale problemer. Det skal dog understreges, at analysen ikke giver det fulde billede af sociale udfordringer, pga. af analysens afgrænsning og datatilgængelighed.

Figur 13. Familier berørt af anbringelser og forebyggende foranstaltninger i København de seneste 5 år i 2017.

Figur 14. Forældre i kontakt med sygehuspsykiatrien de seneste 5 år i 2017.

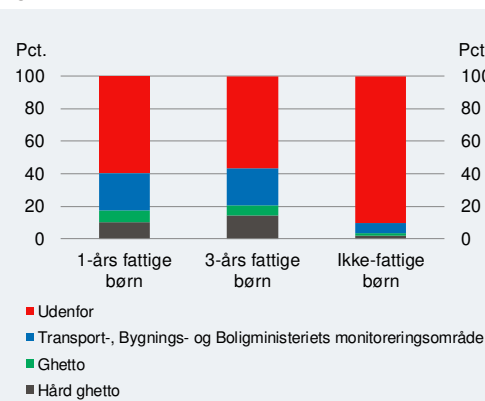
Anm.: Datamærkaterne angiver de absolutte antal for grupperne 1-årsfattige børn og 1-årsfattige forældre.
Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

De fattige familiers bosætning i udsatte byområder

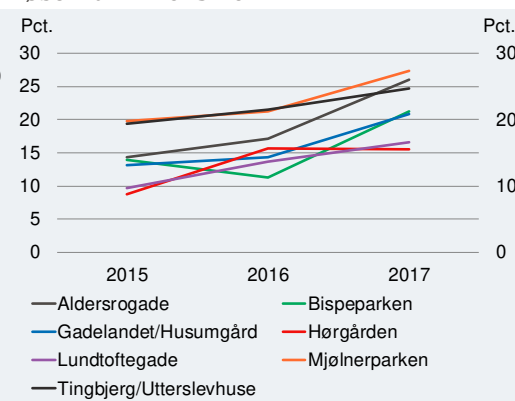
De 1-årsfattige og 3-årsfattige børn bor i høj grad i boligområder på, som er på statens ghettoliste. 17 pct. af de 1-årsfattige børn bor i enten en hård ghetto eller i en ghetto, *jf. figur 15*. Andelen er lidt større blandt de 3-årsfattige børn, idet 21 pct. bor i en hård ghetto eller i en ghetto. I alt bor 40 pct. af de 1-årsfattige børn i et ghettoområde eller i et område på statens monitoreringsliste. Andelen er lidt større blandt de 3-årsfattige børn, hvor 43 pct. bor i et ghettoområde eller i et område på statens monitoreringsliste.

I boligområder på statens ghettoliste er mellem 15 og 27 pct. af alle børn i boligområdet 1-årsfattige. I alle disse boligområder ses en stigning i andelen af 1-årsfattige børn i området i perioden 2015-2017, bortset fra Hørgården, der har oplevet et mindre fald i andelen fra 2016 til 2017, *jf. figur 16*. Det vil derfor være relevant at indtænke/koordinere indsatser for fattige børn i relation til det igangværende arbejde med parallelsamfund og politik for udsatte byområder.

Figur 15. Børn fordelt på boligområder på statens ghettoliste og monitoreringsliste i 2017.

Figur 16. Udvikling i andelen af 1-årsfattige børn i boligområder på statens ghettoliste i København i 2015-2017.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

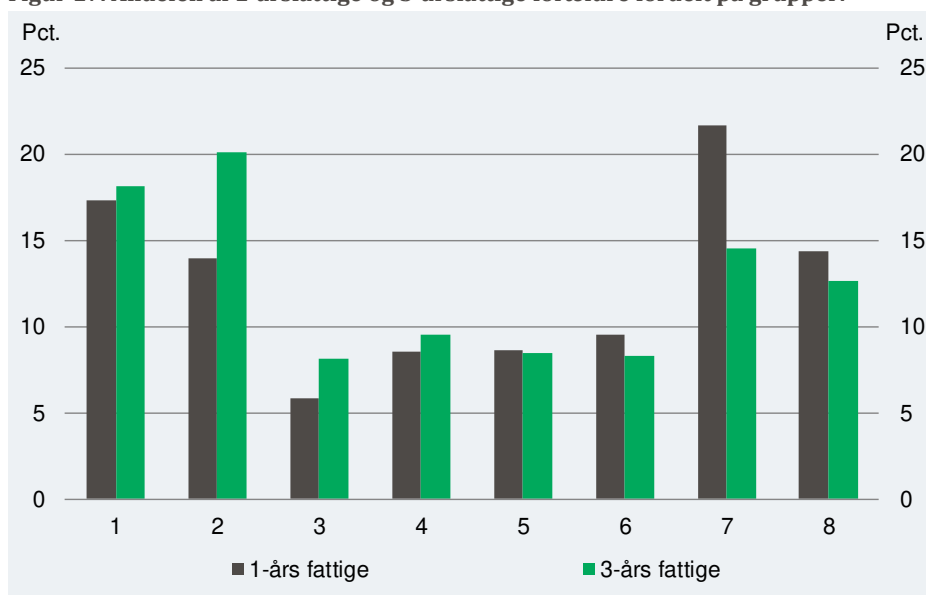
Mulige indsatsgrupper

Vejen ud af fattigdom er i høj grad, at forældrene i de fattige familier kommer i beskæftigelse. De fattige forældre kan inddeles i 8 grupper, som kan være inspiration til mulige målgrupper for indsatser.

Inddelingen er opgjort på individniveau for forældrene, da indsatserne typisk vil rette sig mod individer. Derudover er det individkarakteristika, som er afgørende for, hvilke indsatser, som det er relevant at iværksætte.

Den største gruppe af 1-årsfattige forældre findes i gruppe 7, som består af personer på overførselsindkomst uden langvarig forsørgelseshistorik, jf. figur 17. Den største gruppe af de 3-årsfattige forældre findes i gruppe 2, der er defineret som selvforsørgende indvandrere/efterkommere, men med langvarig offentlig forsørgelseshistorik.

Figur 17. Andelen af 1-årsfattige og 3-årsfattige forældre fordelt på grupper.

Anm.: Gruppe 1. Forældre med ikke-vestlig herkomst på kontanthjælp med langvarig offentlig forsørgelsehistorik.

Gruppe 2. Selvforsørgende forældre med ikke-vestlig herkomst med langvarig offentlig forsørgelsehistorik.

Gruppe 3. Forældre med ikke-vestlig herkomst i beskæftigelse, der ikke har langvarig offentlig forsørgelsehistorik.

Gruppe 4. Selvforsørgende forældre med høj uddannelse, men meget lav indkomst.

Gruppe 5. Forældre med kort opholdsgrundlag som er selvforsørgende og bor i et udsat byområde.

Gruppe 6. Forældre med højere uddannelse end grundskole, som er i beskæftigelse.

Gruppe 7. Forældre (kvinder) på overførselsindkomst, men uden langvarig offentlig forsørgelsehistorik.

Gruppe 8. Udsatte forældre med langvarig offentlig forsørgelsehistorik.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Tre grupper for forældre på offentlig forsørgelse

- Forældre med ikke-vestlig herkomst på kontanthjælp og med langvarig offentlig forsørgelsehistorik (773 personer). 31 pct.⁴ af de fattige børn har en forælder i denne gruppe.
Mulige tiltag: Virksomhedsrettede tilbud har vist god effekt på borgere langt fra arbejdsmarkedet.
- Forældre på overførselsindkomst uden langvarig forsørgelsehistorik (968 personer). 31 pct. af børnene har en forælder inden for denne gruppe.
Mulige tiltag: Virksomhedsrettede tilbud er det mest effektive tilbud til at få jobparate og udsatte grupper i beskæftigelse.
- Udsatte forældre med langvarig forsørgelsehistorik (640 personer). 23 pct. af børnene, har en forælder inden for denne gruppe.
Mulige tiltag: Koordinerede beskæftigelses- og sociale familieindsatser kan være et relevant indsatsområde.

⁴ Bemærk at procenterne ikke summer til 100 pct., da børnene har forældre i flere grupper og indgår i flere procentberegninger.

Tre grupper for forældre, der er selvforsørgende

- Selvforsørgende forældre med ikke-vestlig herkomst, der har langvarig offentlig forsørgelseshistorik (624 personer). 20 pct. af børnene har forælder i denne gruppe.

Mulige tiltag: Opsøgende beskæftigelsesindsatser for gruppen kan være et relevant indsatsområde.

- Selvforsørgende forældre med høj uddannelse med relativ lav indkomst (382 personer). 9 pct. af børnene, har en forælder inden for denne gruppe.

Mulige tiltag: Denne gruppe er tæt på arbejdsmarkedet. Derfor skal indsatsen være målrettet ordinær beskæftigelse og få kontakt til virksomheder fx i familievenlige brancher.

- Forældre med kort opholdsgrundlag, som er selvforsørgende og bor i et udsat byområde (386 personer). 13 pct. af børnene, har en forælder inden for denne gruppe.

Mulige tiltag: For denne gruppe i udsatte byområder kan en opsøgende beskæftigelsesindsats være et relevant indsatsområde.

To grupper for forældre der er i beskæftigelse.

- Der er to grupper, hvor grupperne udgøres af forældre der er i beskæftigelse (262 og 427 personer). Forældrene har i høj grad en partner, der ikke er i beskæftigelse.

Mulige tiltag: Beskæftigelsesindsatser målrettet partneren, der er selvforsørgende, vil kunne løfte familiens indkomst.

2. Indledning og metode

2.1 Baggrund

Borgerrepræsentationen vedtog den 31. januar 2019 et medlemsforslag fra Radikale Venstre om, at Økonomiforvaltningen i samarbejde med de øvrige forvaltninger skal udarbejde en handlingsplan med henblik på at mindske antallet af børn i familier under fattigdomsgrænsen i Københavns Kommune.

For at kunne sætte målet ind med indsatser til at bringe børn ud af fattigdom, er der behov for viden om familiernes udfordringer. I analysen undersøges det derfor nærmere, hvem de fattige børn er, herunder deres forældre.

2.2 Metode og datagrundlag

Analysen gennemføres som en registerbaseret analyse, der dels består af deskriptiv statistik og dels en klyngeanalyse, der inddeler de fattige børns forældre i klynger på baggrund af deres fordelinger i data.

Nedenfor skitseres nogle af de udfordringer, som analysen af de fattige forældre og deres børn er fokuseret omkring:

- Alder
- Familietype (enlige eller par)
- Uddannelse
- Forsørgelsesgrundlag
- Tilknytning til arbejdsmarkedet
- Misbrug
- Psykiske problemer
- Sundhedsproblemer
- Forebyggende foranstaltninger på børn eller anbringelser
- Kriminalitet
- Bosat i udsatte boligområder

Analysen baserer sig på registerdata fra Danmarks Statistik samt forvaltningsdata fra fagsystemer i Socialforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen i Københavns Kommune.

2.3 Opgørelse af fattigdom

Fattigdom kan opgøres på forskellige måder og antallet af fattige afhænger af disse valg. Det er derfor vigtigt at se på udviklingen i antallet af fattige over tid efter en given definition og se på forskelle mellem grupper⁵.

Der er ikke en officiel national fattigdomsgrænse i Danmark. De økonomiske ministerier opgør i stedet lavindkomstgruppen eksklusive studerende og er baseret på en lavindkomstgrænse på 50 pct. af medianindkomsten i befolkningen⁶, *jf. bilag 1*.

Udviklingen i lavindkomstgruppen følges i Økonomi- og Indenrigsministeriets årlige publikation *Fordeling og Incitament*. Opgørelsen er for hele landets befolkning og ikke specifikt for børn. Den seneste opgørelse fra 2016 af lavindkomstgruppen i året eksklusive studerende viser, at 4,5 pct. af den danske befolkning befandt sig i 1-års lavindkomstgruppen.

Danmarks Statistik har udviklet en fattigdomsindikator for relativ fattigdom i forbindelse med FN's bæredygtigheds mål i 2018. Danmarks Statistiks opgørelse er baseret på, om man har haft en indkomst og en nettoformue under lavindkomstgrænsen (fastsat til det halve af medianindkomsten i året) og er eksklusive studerende som hovedforsørgere. Danmarks Statistiks indikator opgør fattige i året, dvs. 1-årsfattige, *jf. boks 1*.

Danmarks Statistiks fattigdomsindikator viser, at 4 pct. af befolkningen var 1-årsfattige i 2016 og ligger således lidt under de økonomiske ministeriers opgørelse af lavindkomstgruppen i 2016. For uddybning af forskellen mellem Økonomi- og Indenrigsministeriets opgørelse af lavindkomstgruppe samt Danmarks Statistisk opgørelse af relativt fattige henvises til *bilag 1*.

I denne analyse anvendes Danmarks Statistiks indikator for relativ fattigdom i opgørelsen af fattige børn i København. Indikatoren opgør fattigdom i året, dvs. 1-årsfattige. Fattigdom kan have store konsekvenser, både når det opleves kort- og langvarigt. Bare ét år i

⁵ Danmark Statistisk (2018), *relativ fattigdom*.

⁶ Der arbejdes med den "ækvivalerede disponible indkomst".

fattigdom i barndommen giver en forhøjet risiko for lavere uddannelse, højere ledighed og for at komme på førtidspension, sammenlignet med børn, der vokser op i familier, som aldrig oplever fattigdom⁷. Når fattigdom defineres til et år under lavindkomstgrænsen, vil indikatoren imidlertid også udpege personer, hvor relativ fattigdom i høj grad er en midlertidig situation, og hvor en stor andel selv vil finde ud af gruppen. Da der er stor volatilitet i gruppen af 1-årsfattige børn⁸, opgøres også børn, der oplever længerevarende fattigdom. 3-årsfattige defineres som personer, der har været under lavindkomstgrænsen i året og de to foregående år (konkret i denne analyse 2015-2017). 3-årsfattige er dermed en delmængde af de 1-årsfattige i 2017. De 3-årsfattige børn er den gruppe som ikke selv har flyttet sig ud af fattigdom, og hvor det er relevant med målrettede kommunale indsatser for at løfte dem ud af fattigdom.

Boks 1. Population – opgørelse af fattige børn

Danmarks Statistiks indikator for relativ fattigdom

Danmark Statistiks indikator for relativ fattigdom måler fattigdom i relation til den generelle levestandard i samfundet. Det vil sige, at en person er relativt fattig, hvis denne er langt fra at have de samme økonomiske muligheder og levevilkår som de fleste andre i befolkningen, hvilket er defineret som

- en ækvivaleret disponibel indkomst⁹ under lavindkomstgrænsen (50 pct. af medianindkomsten i året).
- En ækvivaleret nettoformue ekskl. pension¹⁰ under lavindkomstgrænsen ved årets start.

Den månedlige ækvivalerede lavindkomstgrænse lå i 2017 på 10.013 kr. pr. person, hvilket svarer til, at en familie med to voksne og to børn under 15 år samlet set skulle have en faktisk disponibel indkomst under 21.028 kr. for at blive defineret som fattig.

Nye familier, der består af unge, som er flyttet hjemmefra (fra en ikke-fattig familie) i løbet af året, defineres ikke som fattige, selvom de opfylder ovenstående betingelser.

⁷ SFI (2015): ”Børn i lavindkomstfamilier”.

⁸ Økonomi- og Indenrigsministeriet (2018): ”Fordeling og incitamenter”. I analysen fremgår det, at kun godt 1 pct. af befolkningen indgår i lavindkomstgruppen (eksklusive studerende) i 3 år i træk. Andelen af ikke-vestlige indvandrere, der indgår i lavindkomstgruppen i tre år i træk er 4 pct. i 2016.

⁹ Ækvivaleret disponibel indkomst er opgjort efter skat. Ækvivaleringen gør, at indkomsten er sammenlignelig på tværs af familier af varierende størrelse idet der tages højde for stordriftsfordele jf. DST (2017): ”Ækvivaleret disponibel indkomst”.

¹⁰ Den ækvivalerede nettoformue er den samlede formue eksklusiv pension, men inkl. værdien af bil og bolig fratrukket den samlede gæld.

Studerende

I familier, hvor hovedforsørgeren er studerende defineres som udgangspunkt ikke som fattige, selvom de opfylder alle andre betingelser for fattigdom.

Danmarks Statistik definerer studerende som følgende:

- En person som var indskrevet på en uddannelse 1. oktober i året eller 3 måneder i løbet af året og samtidig har fået løn for mindre end 950 løntimer i løbet af året.

I analysen er der foretaget en korrektion af Danmarks Statistiks definition af studerende således, at hovedforsørgere der har været på en SU-berettiget uddannelse hele året og som har mere end 950 løntimer også ekskluderes som fattige. Det vil typisk være personer, der i en begrænset periode har lav indkomst og som på sigt må forventes at have en højere indkomst på grund af uddannelse.

Selvom familier, hvor hovedforsørgeren er studerende, ikke indgår i gruppen af fattige, kan der stadig indgå studerende i gruppen af fattige¹¹, hvis

- 1) Den studerende *ikke* er hovedforsørgeren.
- 2) Hovedforsørgeren ikke har studeret hele året og har mere end 950 løntimer i løbet af året.

I analysen er Danmarks Statistiks fattigdomsindikator modificeret med to yderligere ændringer:

- Hele familien får fælles fattigdomsindikator. Specifikt hvis minimum én af forældrene er defineret som fattige, defineres hele familien som fattig¹².
- Forsørgere, der har negativ indkomst, udtages fra målgruppen, da der ofte er tale om erhvervsdrivende eller selvstændige.

Målgruppen opgøres i 2015-2017 på baggrund af Danmarks Statistiks indkomststulighedsregister, INDFORD. Ikke alle former for indkomst indgår i dette register. Det gælder fx sort arbejde, deleøkonomi og økonomisk støtte fra familiemedlemmer. I opgørelsen af fattige familier med børn er børn defineret som værende i aldersgruppen 0-17 år. Dvs. at familier, der kun har hjemmeboende børn i aldersgruppen 18-24 år ikke indgår i målgruppen.

Kilde: Danmark statistik (2018): "Relativ fattigdom"

Rockwool Fonden (2016): "Minimumsbudget for forbrugsudgifter".

AE (2018): "Flere og flere børn vokser op i fattigdom"

DST (2018): "Bag om relativ fattigdom"

¹¹ Der er tale om 3 pct. – i gennemsnit – af de fattige forældre i alle årene.

¹² Grunden til, at individer i en familie kan have forskellig fattigdomsstatus - selvom ækvivaleret indkomst er defineret på familieniveau - er kriteriet om, at unge ikke må være flyttet fra en ikke-fattig familie i løbet af året, hvilket vil sige, at en person der er flyttet fra en ikke-fattig familie defineres som ikke-fattig, hvorimod en person der flytter fra en fattig familie defineres som fattig.

3. Børn i relativ fattigdom

I 2017 var ca. 6.300 børn i Københavns Kommune ”1-årsfattige” og ca. 1.400 ”3-årsfattige”, *jf. tabel 3*. 1-årsfattige betyder, at børnene i det pågældende år opfyldte Danmarks Statistisk definition for relativ fattigdom. De ”1-årsfattige” oplevede økonomisk fattigdom i 2017, men ikke nødvendigvis i 2016, når Danmarks Statistiks indikator for relativ fattigdom anvendes. For en del af børnene, vil økonomisk fattigdom være en kortere periode og der er en stor mobilitet ud af gruppen¹³. Således var 34 pct. af de 6.300 1-årsfattige i 2017 også økonomisk fattige året før, svarende til 2.150 børn. 22 pct. af gruppen, svarende til 1.400 af børn var økonomisk fattige i både 2015, 2016 og 2017 og såkaldte 3-årsfattige¹⁴, *jf. figur 18*.

Tabel 3. Fattige børn i Københavns kommune

År i fattigdom	Andel børn i KK	Andel (børn) i procent i KK
2017	6.298	6,0
2016 og 2017	2.148	2,3
2015, 2016 og 2017	1.406	1,5

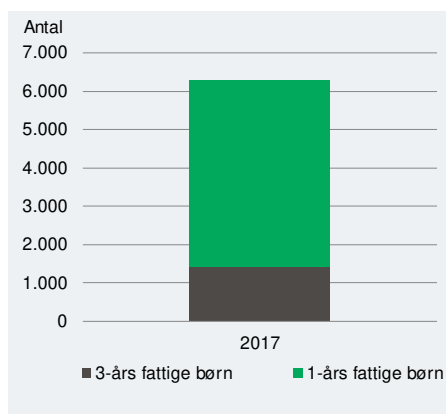
Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik

Københavns Kommune ligger over landet som helhed i andelen af 1-årsfattige børn og 3-årsfattige børn, *jf. figur 19*. Samtidig ligger andelen af 1-årsfattige børn i København dog under kommuner som Langeland, Brøndby, Lolland og Guldborgsund, ifølge en analyse af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.

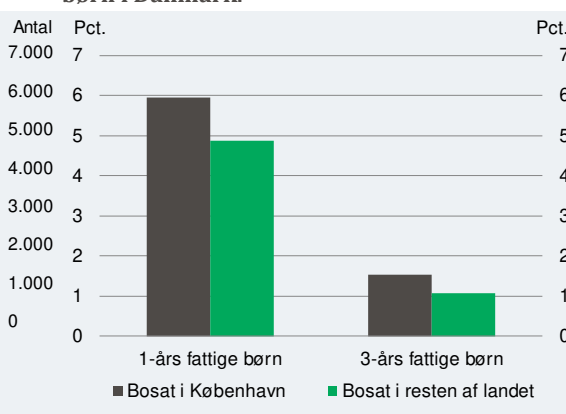
¹³ En del af mobiliteten i 1-årsgruppen vil kunne henføres til, at nogle af børnene vil fylde 18 år og derfor pr. definition ikke længere er relativt fattige børn på trods af, at deres indkomstforhold ikke har ændret sig.

¹⁴ For at være en 3-årsfattig familie, skal man have været i den samme familie i 3 år i træk. Derfor vil familier, hvor der er en ny sammensætning (fx en ny partner) ikke være defineret som en 3-årsfattig familie, selvom individerne hver for sig har været relativt fattige i tre år.

Figur 18. Antallet af 1- og 3-årsfattige børn i København i alderen 0-17 år i 2017.

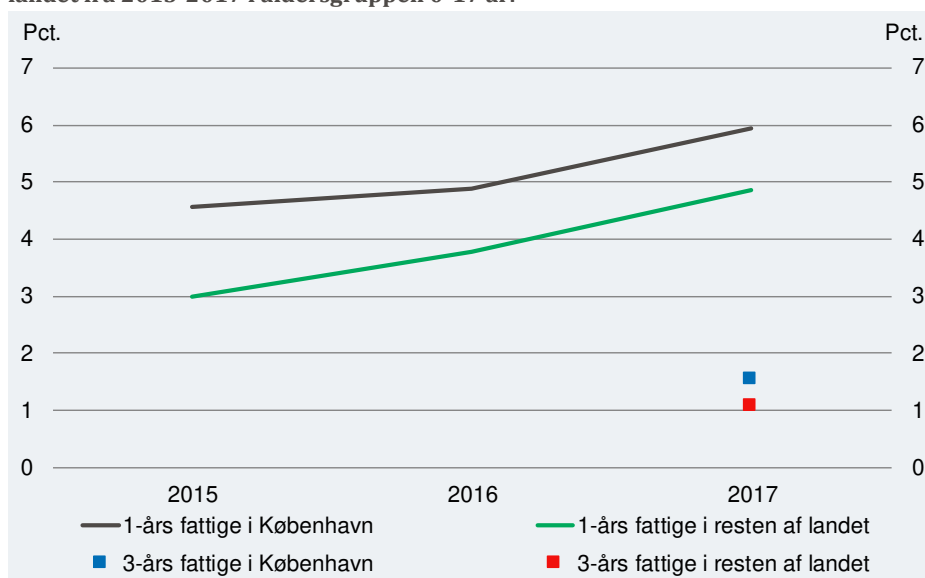
Figur 19. Københavns andel 1-årsfattige sammenlignet med Københavns andel af børn i Danmark.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Andelen af 1-årsfattige børn i København er steget med 35 pct. i perioden 2015-2017, jf. figur 20. Særligt i 2017 ses en relativt stor stigning. På landsplan har der været en lidt større stigning i andelen af 1-årsfattige sammenlignet med København.

Figur 20. Udviklingen i andelen af 1-årsfattige børn i København og i resten af landet fra 2015-2017 i aldersgruppen 0-17 år.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

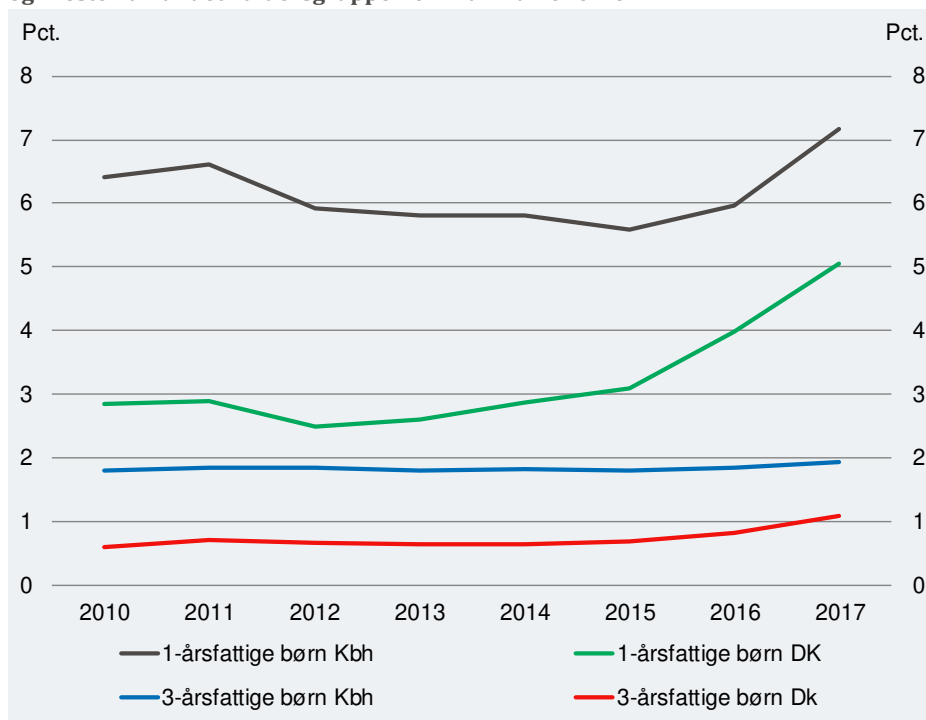
Økonomi- og Indenrigsministeriets opgørelse af udviklingen i lavindkomstgruppen i befolkningen viser også en stigning i andelen i befolkningen, der befinder sig i lavindkomstgruppen i (mindst) ét år, nemlig fra ca. 3,8 pct. i 2015 til 4,5 pct. i 2016, svarende til en stigning på 18 pct. og en svagere stigning i andelen i befolkningen, der befinder sig i gruppen i 3 år eller mere, jf. bilag 1.

Danmarks indikator for relativ fattigdom omfatter kun årene for 2015-2017 på grund af databrud i formueregisteret. Den Tværgående Analyseenhed har derfor konstrueret variabelen for relativ fattigdom med henblik på at kunne opgøre udviklingen over længere tid i andelen af 1-årsfattige børn og 3-årsfattige børn i København. Det betyder, at niveauet er højere sammenlignet med opgørelsen i figur 20. Dette skyldes hovedsageligt, at formue i den officielle indikator for 2015-2017 inddrager flere formuekilder end, hvad der er tilgængeligt af data fra før 2015¹⁵. For nærmere uddybning af metoden for opgørelsen henvises til *bilag 2*.

Udviklingen i andelen af 1-årsfattige børn har været nedadgående i perioden 2011-2014 og kraftig stigende fra 2015 og frem til 2017, *jf. figur 21*. Udviklingen i 3-årsfattige børn har imidlertid været relativt stabil både i København og på landsplan i perioden 2010-2017. Dog ses en svag stigning i andelen i 3-årsfattige børn i København fra 2015 og frem til 2017 og en stærkere stigning på landsplan i samme periode. Økonomi- og Indenrigsministeriet finder ligeledes en svag stigning i 3-årslavindkomstgruppen i befolkningen fra 2015-2016. *jf. bilag 1*.

¹⁵ Værdien af andelsboliger og bil er inkluderet i Danmarks Statistiks opgørelse i 2015-2017, samt at boliger har markedsværdi i stedet for offentlig vurdering. Derudover er virksomhedsordning samt kommanditselskaber med i opgørelsen. Hvis formuekriteriet ekskluderes fra både den officielle og den selv-udregnede indikator rammer de to meget tæt på hinanden, *jf. figur B4*.

Figur 21. Udviklingen i andelen af 1-årsfattige og 3-årsfattige børn i København og i resten af landet i aldersgruppen 0-17 år fra 2010-2017.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

4. Karakteristik af forældre og børn

I følgende afsnit gives en overordnet karakteristik af de fattige børn og deres forældre.

4.1 Forældrenes forsørgelsesgrundlag

Børn er fattige, fordi deres forældre har en lav indkomst og lav formue. I 2017 var der knap 4.500 1-årsfattige forældre og 6.300 1-årsfattige børn, hvoraf godt 930 af forældrene og omtrent 1.400 børn, havde været fattige i 3 år eller mere.

De 1-årsfattige og de 3-årsfattige forældre er i høj grad uden for beskæftigelse og er i stedet på offentlig forsørgelse eller er selvforsørgende, *jf. figur 22*. 16 pct. af de 1-årsfattige forældre og 17 pct. af de 3-årsfattige forældre var i beskæftigelse som *hyppigste* indkomstkilde i 2017.

I alt var ca. 55 pct. af de 1-årsfattige forældre og 44 pct. af de 3-årsfattige forældre modtagere af offentlig forsørgelse, *jf. figur 22*. En stor andel af både de 1-årsfattige og 3-årsfattige forældre er kontanthjælpsmodtagere (27 pct. blandt de 1-årsfattige og 21 pct. blandt de 3-årsfattige), hvor langt størstedelen er aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere (21 pct. blandt de 1-årsfattige og 16 pct. blandt de 3-årsfattige).

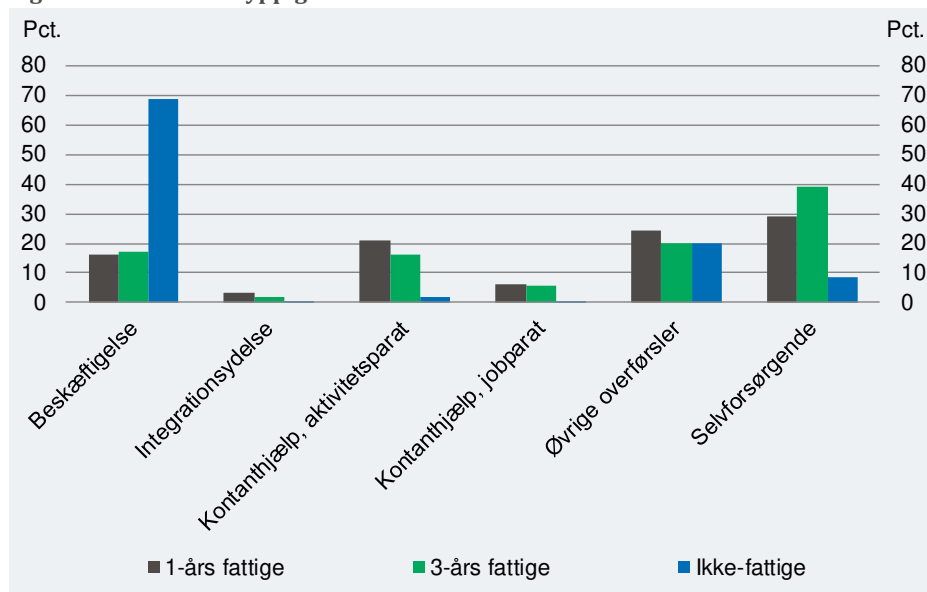
Derudover er en stor andel af de 1-årsfattige forældre selvforsørgende (29 pct.), og en endnu større andel blandt de 3-årsfattige forældre er selvforsørgende (39 pct.).

En mindre gruppe af de 1-årsfattige forældre (3 pct.) modtog integrationsydelse som hyppigste indkomstkilde i 2017 (og kun 2 pct. blandt de 3-årsfattige forældre, *jf. figur 22*¹⁶). Den relativt lave andel af 1-årsfattige og 3-årsfattige forældre på integrationsydelse skal ses i lyset af, at flertallet af integrationsydelsesmodtagere i København ikke har børn. Knap 1.800 borgere i Københavns kommune modtog integrationsydelse i løbet af 2017, hvilket svarer til knap 6 pct. af det samlede antal personer, der modtog integrationsydelse i Danmark i 2017. Mere end 60 pct. af disse borgere havde ingen børn og indgår

¹⁶ Se figur B1 i bilaget for en mere detaljeret inddeling i ydelser.

derfor ikke i definitionen af fattige familier i nærværende analyse¹⁷. Omkring 200 voksne med børn på integrationsydelse i 2017, svarende til 28 pct. af forældregruppen, var defineret som 1-årsfattige voksne i familier med børn.

Figur 22. Forældres hyppigste indkomstkilde i 2017.

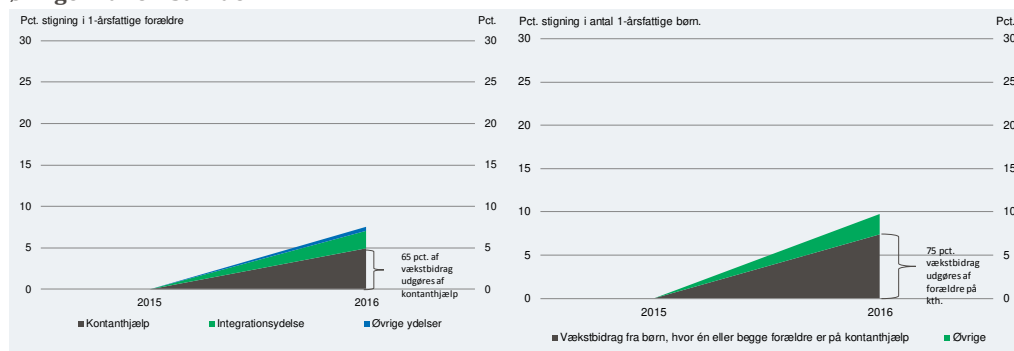
Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

4.2. Udviklingen i forsørgelsesgrundlag for 1-årsfattige forældre

Fra 2015 til 2016 var der en stigning på godt 7 pct. i gruppen af 1-årsfattige forældre, mens stigningen i antallet af 1-årsfattige børn var 10 pct., *jf. figur 23 og figur 24*. Knap to tredjedele af den samlede stigning i antallet af 1-årsfattige forældre og 75 pct. af stigningen i 1-årsfattige i perioden 2015-2016 udgøres af en vækst i forældre på kontanthjælp.

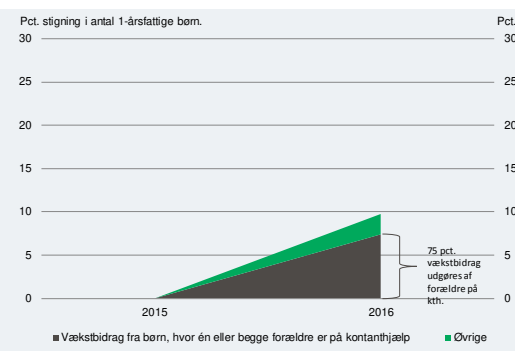
¹⁷ Dog er mere end 60 pct. af de borgere, der modtog integrationsydelse i 2017 i Københavns Kommune, som ikke havde børn, defineret som fattige ifølge DST's definition.

Figur 23. Vækstbidrag til gruppen af 1-årsfattige forældre i 2015-2016 fordelt på kontanthjælp, integrationsydelse og øvrige indkomstkilder.

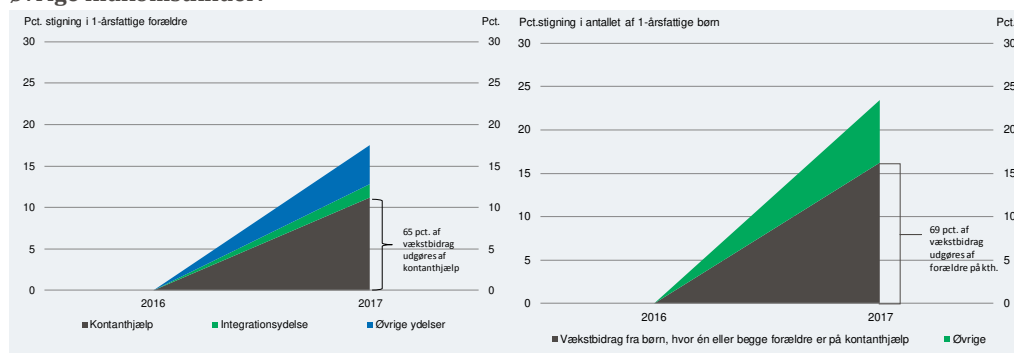
Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Figur 24. Vækstbidrag fra børn, der har mindst en forælder på kontanthjælp, 2015-2016.

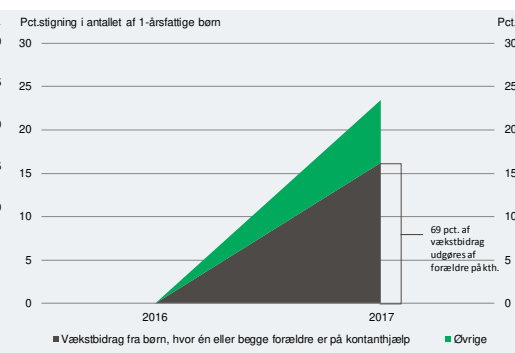
I perioden 2016-2017 er der en stigning i antallet af 1-årsfattige forældre på 17 pct. og en stigning i antallet af 1-årsfattige børn på 23 pct., *jf. figur 26*. Også i denne periode udgøres vækstbidraget af en stigning i antallet af forældre på kontanthjælp. Antallet af børn med mindst én forælder på kontanthjælp (aktivitetsparat og jobparat) udgør knap 70 pct. af stigningen fra 2016-2017.

Figur 25. Vækstbidrag til gruppen af 1-årsfattige forældre i 2016-2017 fordelt på kontanthjælp, integrationsydelse og øvrige indkomstkilder.

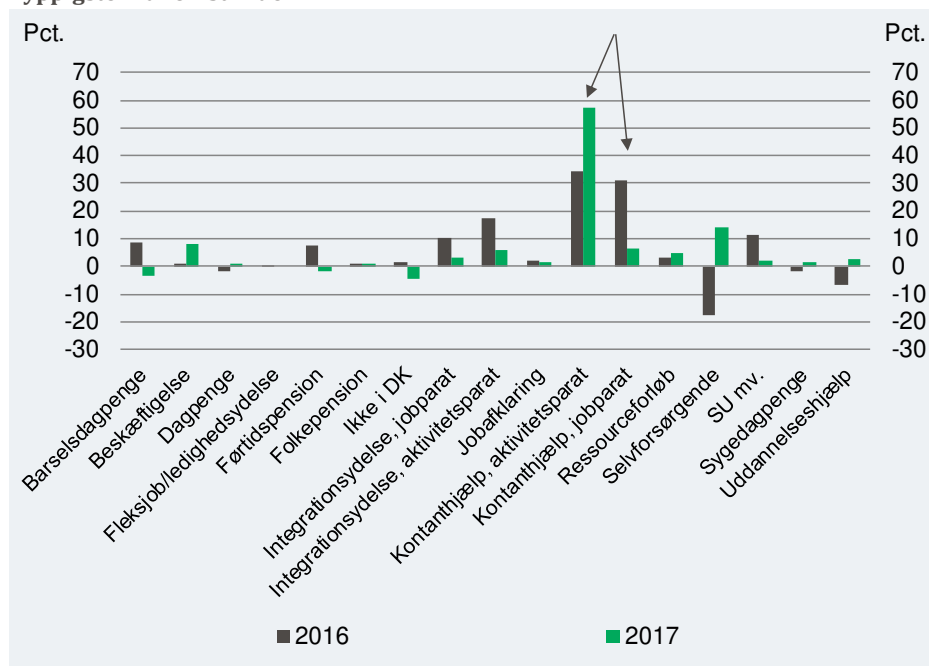
Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Figur 26. Vækstbidrag fra børn, der har mindst en forælder på kontanthjælp, 2016-2017.

Det øvrige vækstbidrag fra 2015-2016 kan i høj grad tilskrives integrationsydelsen, der står for knap 30 pct. af stigningen i 2016, hvorimod antallet af selvforsørgelse faldt med knap 20 pct., *jf. figur 27*. Integrationsydelsen udgør 10 pct. af stigningen i 2017 og selvforsørgelse udgør knap 15 pct. af stigningen i 2017.

Figur 27. Vækstbidrag til stigningen i antallet af 1-årsfattige forældre fordelt efter hyppigste indkomstkilde.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Samlet set udgøres stigningen i antallet af 1-årsfattige forældre og 1-årsfattige børn i perioden 2015-2017 hovedsageligt af en stigning i antallet af forældre på kontanthjælp.

I Københavns Kommune som helhed er der i perioden 2015-2018 et kraftigt fald i antallet af personer i kontanthjælpsgruppen, dvs. på kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse fra knap 34.000 i den samlede gruppe i 2015 til godt 25.000 i 2018¹⁸. Specifikt for kontanthjælpsmodtagere er faldet fra godt 24.500 i 2015 til knap 18.300 i 2018¹⁹.

¹⁸ Opgjort i fuldtidspersoner i hele kontanthjælpsgruppen dvs. kontanthjælp, uddannelseshjælp samt integrationsydelse i aldersgruppen 18+år er faldet fra knap 23.500 i 2015 til knap 17.500 i 2018. Det bemærkes, at faldet kan tilskrives et fald i antallet af kontanthjælpsmodtagere og uddannelseshjælpsmodtagere. Der er sket en stigning i perioden i antallet af integrationsydelsesmodtagere i fuldtidspersoner på 15 i 2015 til 911 i 2018.

¹⁹ Opgjort i fuldtidspersoner på kontanthjælp er faldet fra knap 19.000 i 2015 til knap 14.000 i 2018.

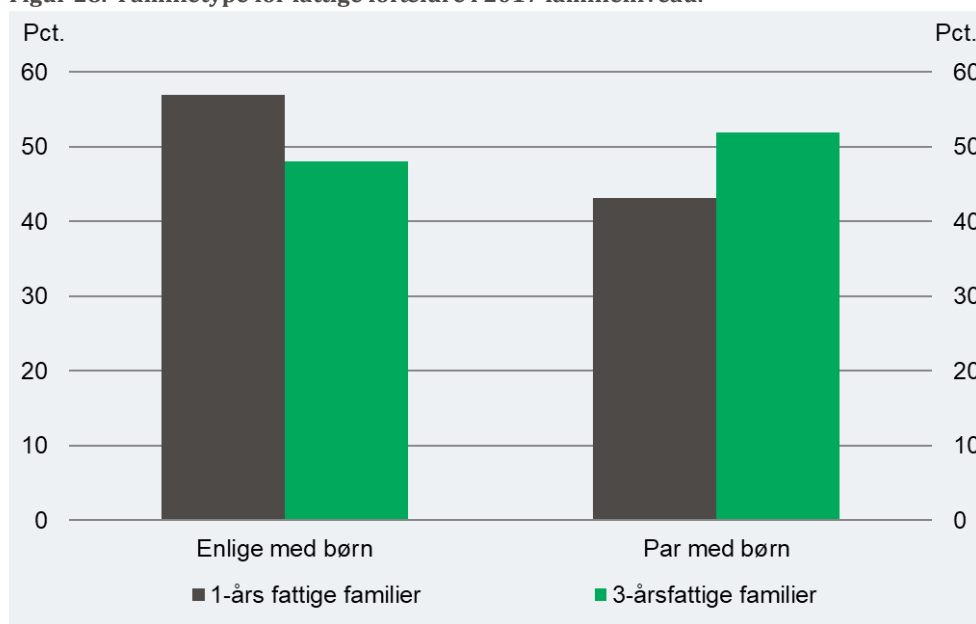
4.3 Forsørgelsesgrundlag efter familietype

I det følgende betragtes familietype i forhold til forsørgelsesgrundlag fremfor at se på enkeltindivider. Opdeling på familietype har den fordel, at det giver viden om den samlede indkomstkilde for familien og dermed viden om, hvad der skal til, for at flytte familien ud af fattigdom.

Familietyper opdeles på hhv. familier med to forsørgere og én forsørger.

Familier med to forsørgere udgør 43 pct. af alle 1-årsfattige familier, hvorimod der er lidt flere familier med to forsørgere blandt de 3-årsfattige familier (52 pct.), *jf. figur 28*. Omvendt er der flere 1-årsfattige familier, hvor der en enlig forsørger (57 pct.) end blandt de 3-årsfattige familier (48 pct.).

Figur 28. Familietype for fattige forældre i 2017 familieniveau.

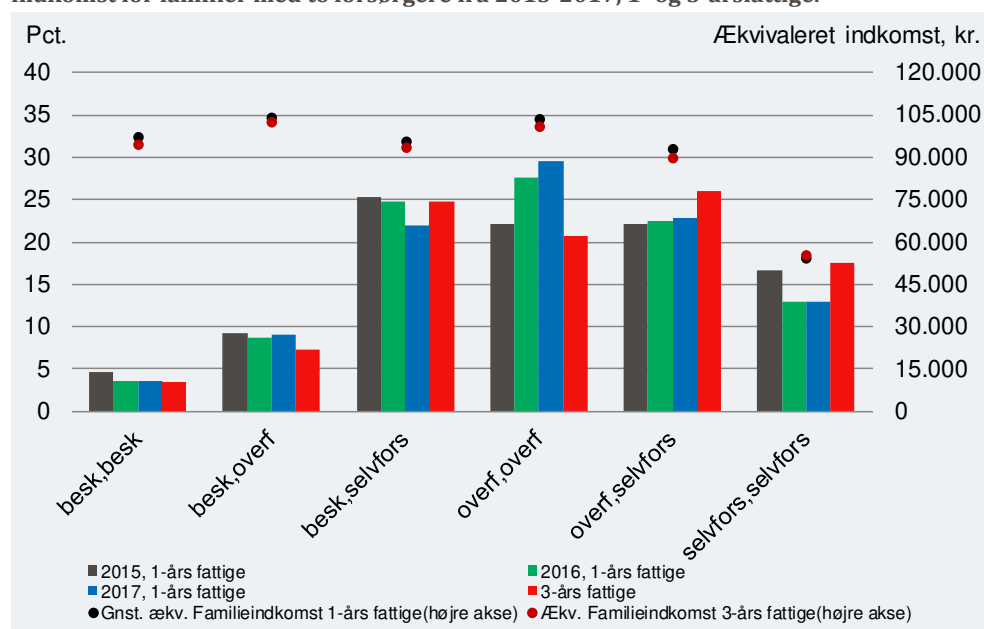
Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Familier med to forsørgere

I 2017 var der knap 1.350 1-årsfattige familier med to forsørgere og 320 antal 3-årsfattige familier, der havde to forsørgere. Den hyppigste indkomstkilde for 1-årsfattige familier er, at begge forældre er modtagere af overførselsindkomst, svarende til 30 pct. i 2017, *jf. figur 29*. Den næst-hyppigste kombination er, at én af forsørgerne er selvforsørgende og den anden er på overførselsindkomst. Denne kombination udgør godt 20 pct. i 2017. For 13 pct. af 1-årsfattige

familier med to forsørgere er selvforsørgelse den hyppigste indkomstkilde, dvs. at begge hverken modtager forsørgelsesydelse eller er i beskæftigelse. Sammenlignet med de 1-årsfattige familier er andelen af familier, hvor mindst én er selvforsørgende, højere for de 3-årsfattige og der ses en lavere andel, hvor begge forældre er på offentlig forsørgelse. Fælles for alle familie-typer - med undtagelse af de selvforsørgende - er, at den gennemsnitlige ækvivalerede indkomst²⁰ ligger omkring 100.000 kr. (2017-priser). Dette gælder uanset om én af forsørgerne er i beskæftigelse eller ej. Den laveste indkomst ses i familier, hvor begge forsørgere er selvforsørgede, hvilket gælder for både 1- og 3-årsfattige.

Figur 29. Familietyper ud fra hyppigste indkomstkilde og gennemsnitlig ækvivaleret indkomst for familier med to forsørgere fra 2015-2017, 1- og 3-årsfattige.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

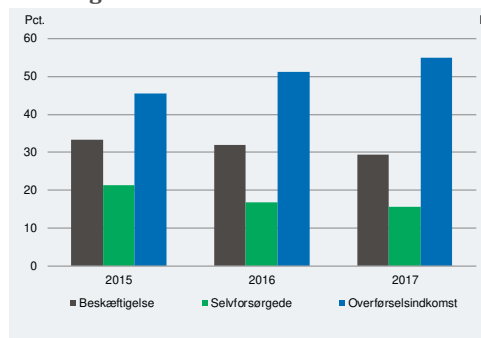
Dykket der længere ned i den hyppigste indkomstkilde for 1-årsfattige familier med to forsørgere ses det, at der er stor variation i familiernes forsørgelsesgrundlag i fattigdomsåret. 29 pct. af hovedforsørgerne²¹ i 1-årsfattige familier med to forsørgere er i beskæftigelse i året for fattigdom, mens knap én ud af seks er selvforsørgende, jf. figur 30.

²⁰ Indkomsterne er sammenlignelige på tværs af familiestørrelser, fordi der er tale om gennemsnit, hvor der er taget højde for stordriftsfordele.

²¹ Hovedforsørgere er defineret som den forælder i familien, som har højest indkomst i fattigdomsåret.

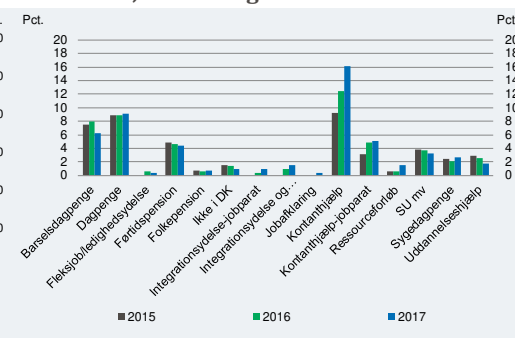
Samlet set modtager godt halvdelen af hovedforsørgerne offentlige ydelser, hvoraf kontanthjælp er den største ydelse, *jf. figur 31*.

Figur 30. Hyppigste indkomstkilde for hovedforsørger fra 2015-2017, 1-årsfattige.

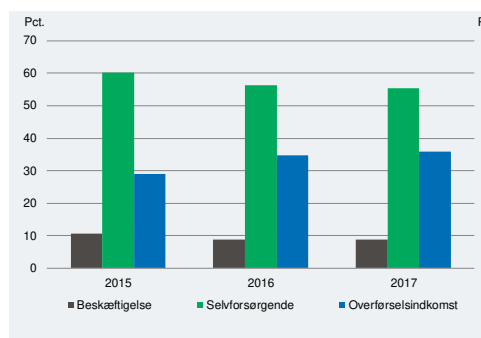
Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Figur 31. Hyppigste indkomstkilde af offentlig forsørgelse for hovedforsørger fra 2015-2017, 1-årsfattige.

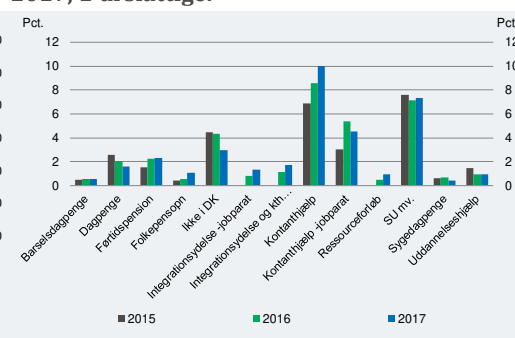
Størstedelen af partnerne i de 1-årsfattige familier er selvforsørgede, hvilket svarer til ca. 55 pct., *jf. figur 32*. Dette indikerer, at såfremt familier med to forsørgere skal løftes ud af fattigdom, bør indsatsen i høj grad bestå i at løfte partneren ud af selvforsørgelse.

Figur 32. Hyppigste indkomstkilde for partner fra 2015-2017, 1-årsfattige.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Figur 33. Hyppigste indkomstkilde af offentlig forsørgelse for partner fra 2015-2017, 1-årsfattige.

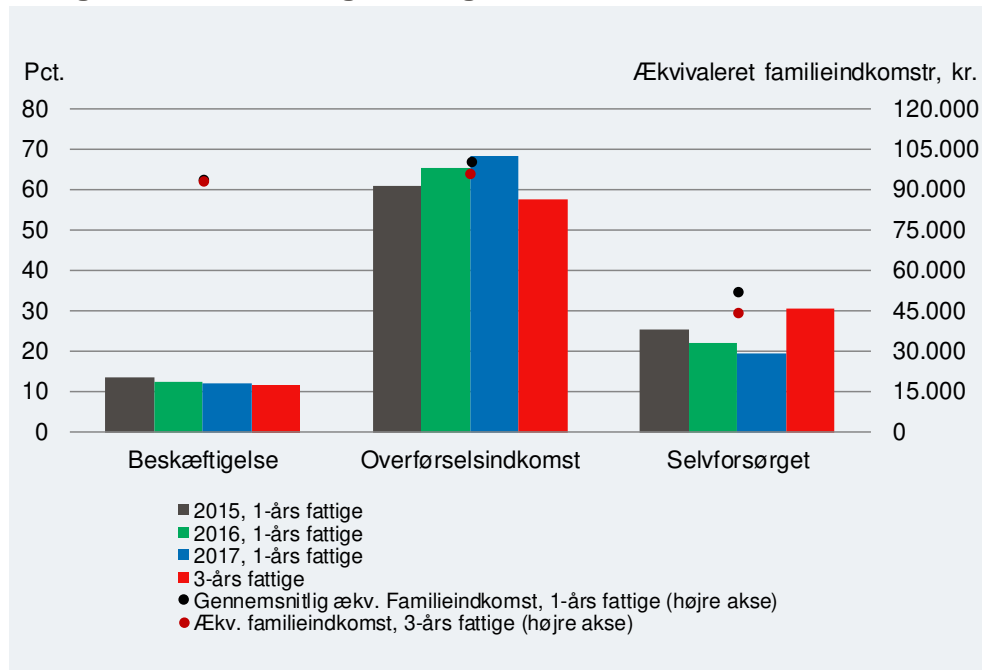

Enlige forsørgere

I 2017 var der godt 1.770 1-årsfattige familier med en enlig forsørger. For enlige forsørgere er offentlig overførselsindkomst den langt hyppigste indkomstkilde. Knap 70 pct. af de enlige forsørgere havde offentlig forsørgelsesydelse som hyppigste indkomstgrundlag i 2017, *jf. figur 34*. De seneste år er der sket en stigning i andelen af enlige forsørgere på offentlig forsørgelse. I 2017 var det godt 10 pct. af de enlige forsørgere, der havde beskæftigelse som hyppigste

indkomstkilde. For enlige forsørgere er det hele 20 pct., der er selvforsørgende som den hyppigste indkomstkilde i året.

Figur 34. Hyppigste indkomstkilde og gennemsnitlig ækvivaleret indkomst for enlige forsørgere fra 2015-2017, 1- og 3-årsfattige.

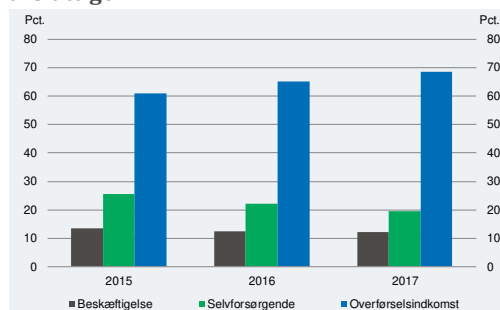

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

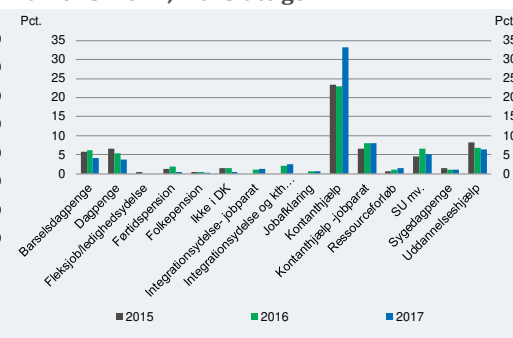
Den laveste indkomst ses i familier, hvor begge forsørgere er selvforsørgede. Dette billede ses også for enlige forsørgere og er særlig udtalt for de 3-årsfattige. Den gennemsnitlige ækvivalerede familieindkomst ligger for selvforsørgende på under 60.000 kr. for de 1-årsfattige og omkring 45.000 kr. for de 3-årsfattige (2017-priser).

De enlige forsørgere er typisk aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere, og andelen af 1-årsfattige enlige forsørgere, der modtager kontanthjælp, er steget fra 2016 til 2017, *jf. figur 36*.

Figur 35. Hyppigste indkomstkilde for enlige forsørgere fra 2015-2017, 1-årsfattige.

Figur 36. Hyppigste indkomstkilde af offentlig forsørgelse for enlige forsørgere fra 2015-2017, 1-årsfattige.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

4.4. Familier berørt af kontanthjælpsloft, 225-timersregel og sanktioner

Kontanthjælpsloft

Kontanthjælpsloftet blev indført 1. oktober 2016, og lægger et loft på, hvor meget en borger kan få af særlig støtte, boligstøtte, kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse afhængig af alder, om borgeren er forsørger, gift/samlevende eller enlig. Overstiger borgerens samlede ydelser den fastsatte grænse nedsættes ydelsen for særlig støtte eller boligstøtte og indkomsten reduceres.

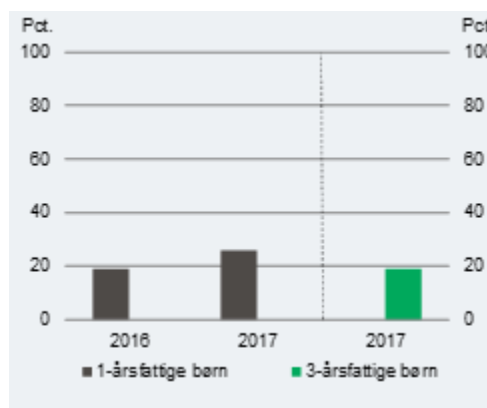
I det følgende er det undersøgt, hvor mange af børnene, der er i en familie, der er blevet nedsat i boligstøtte som følge af kontanthjælpsloftet. Det er ikke muligt at undersøge reduktion i særlig støtte som følge af kontanthjælpsloftet, da denne oplysning ikke er tilgængelig i Danmarks Statistiks registre eller i fagsystemerne. Andelen af 1-årsfattige og 3-årsfattige forældre og børn, der er berørt af kontanthjælpsloftet, er derfor underestimeret. En opgørelse fra KL fra 2018 viser, 28 pct. af de borgere i Københavns Kommune, der var berørt af kontanthjælpsloftet i 2018 og stigende til godt 40 pct. i 2019 udgøres af borgere, der alene har fået reduceret den særlige støtte²². Når man ser på den samlede gruppe af 1-årsfattige børn i 2016 var 19

²² En KL-opgørelse viser for maj 2018, at 26 pct. af borgere på kontanthjælp, integrationsydelse eller uddannelseshjælp er berørt af kontanthjælpsloftet. 28 pct. af den samlede gruppe af kontanthjælpsmodtagere, integrationsydelsermodtagere og uddannelseshjælpsmodtagere i København er alene berørt af loftet i forhold til særlig støtte. I maj 2019 er andelen alene berørt af nedsættelse af særlig støtte på 41 pct.

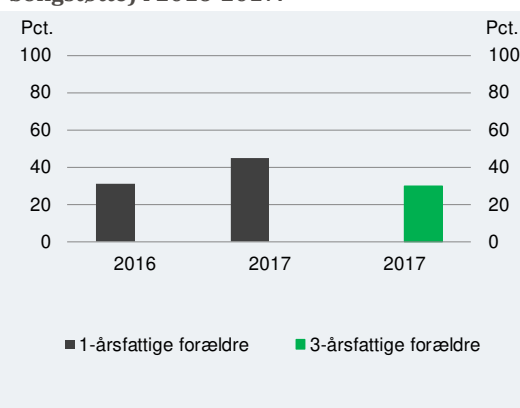
pct. berørt af kontanthjælpsloftet via nedsættelse af boligstøtte, mens den samme andel steg til 26 pct. af de 1-årsfattige børn i 2017, *jf. figur 37*. Samlet set er godt 18 pct. af de 3-årsfattige børn berørt af kontanthjælpsloftet i forhold til nedsættelse af boligstøtte i 2017.

Ud af den samlede gruppe af 1-årsfattige forældre, hvis hyppigste indkomstkilde var en kontanthjælpsydelse (kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse) og dermed gruppen af forældre, der potentielt er omfattet af kontanthjælpsloftet, var knap 31 pct. berørt af kontanthjælpsloftet via nedsættelse af boligstøtte i 2016 stigende til 45 pct. i 2017, hvor kontanthjælpsloftet havde fuld effekt, *jf. figur 38*. 30 pct. af de 3-årsfattige forældre i kontanthjælpsgruppen er berørt af kontanthjælpsloftet i forhold til boligstøtte.

Figur 37. 1-årsfattige børn og 3-årsfattige børn, der er berørt af kontanthjælpsloft (nedsat boligstøtte) i 2016-2017.

Figur 38. 1-årsfattige forældre og 3-årsfattige forældre i kontanthjælpsgruppen, der er berørt af kontanthjælpsloftet (nedsat boligstøtte) i 2016-2017.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

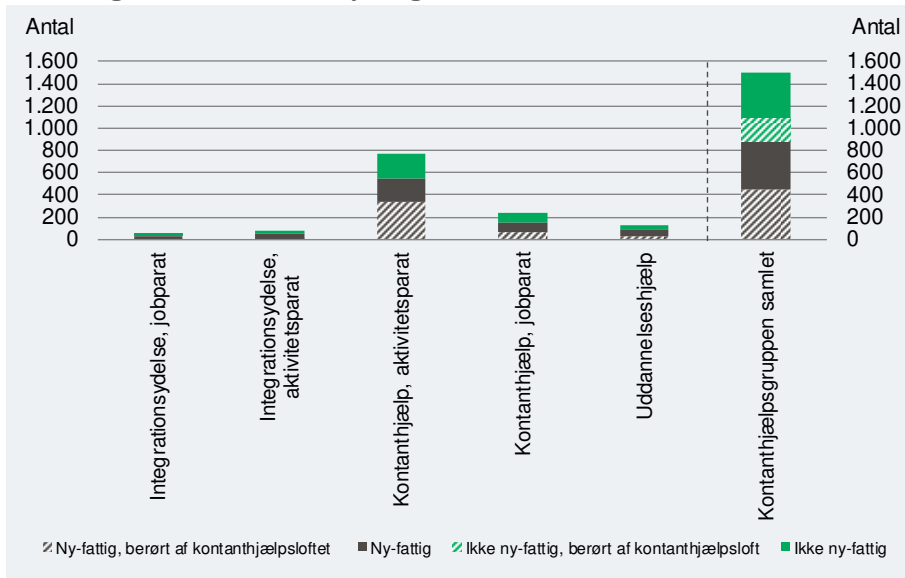
Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings (STAR) opgørelse af borgere berørt af kontanthjælpsloftet i september 2018 viser, at 21 pct. af borgere på kontanthjælp, integrationsydelse eller uddannelseshjælp i København var berørt²³.

I den samlede gruppe af 1-årsfattige forældre på kontanthjælp i 2017 var godt 40 pct. også fattige året før (ikke ny-fattige), mens knap 60 pct. var ny-fattige, dvs. de var ikke fattige året før, *jf. figur 39*. I gruppen af ny-fattige i kontanthjælpsgruppen, var 51 pct. nedsat i

²³ STAR (2018): <https://star.dk/media/9669/masterplancher-for-jobreform-september-2018.pdf>

boligstøtte. I gruppen af forældre, der også var fattige året før, var 35 pct. nedsat i boligstøtte som følge af loftet.

Figur 39. Andelen af 1-årsfattige i 2017 som er berørt af kontanthjælpsloftet ifm. boligstøtte, fordelt efter nyfattige.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Det er ikke entydigt, hvordan kontanthjælpsloftet i forhold til boligstøtte påvirker stigningen i antallet af 1-årsfattige forældre, herunder børn, eftersom en relativt høj andel i kontanthjælpsgruppen (både de ikke-ny fattige og ny fattige) ikke er berørt af loftet i forhold til boligstøtte. Der er dog en højere forekomst af ny fattige, der er berørt af loftet sammenlignet med forældre, der var fattige året før. Der skal tages forbehold for, at særlig støtte ikke indgår.

Familier, der får deres ydelse nedsat pga. 225-timersreglen

225-timersreglen trådte i kraft pr. 1. april 2016. Reglen indebærer, at ledige, som har modtaget kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse i sammenlagt ét år ud af de seneste tre år, skal arbejde mindst 225 timer for ikke at få deres hjælp nedsat eller miste ydelsen. Formålet med at indføre et skærpet rådighedskrav i form af 225-timersreglen er ifølge aftalepartierne, at "det skal kunne betale sig at arbejde".²⁴

²⁴ 225-timersreglen blev indført med vedtagelsen af lovforslag [L 113](#), den 17/3 2016, som udmønter "[Aftale om et kontanthjælpsystem, hvor det kan betale sig at arbejde - Jobreform fase I](#)". Aftalen blev indgået 18/11 2015 mellem regeringen (Venstre) og Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti.

Det er ikke muligt for Den Tværgående Analyseenhed at kortlægge i registerdata antallet af 1-årsfattige forældre eller 3-årsfattige forældre, der er blevet nedsat i ydelse, eller hvor ydelsen helt er bortfaldet som følge af 225-timersreglen. Det er således kun muligt at sige noget generelt om antallet af berørte af 225-timersreglen i København.

Gruppen af 1-årsfattige og 3-årsfattige forældre på forsørgelsesydelse udgøres i høj grad af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere.

Opgørelser fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) fra september 2018²⁵ viser:

- at der pr. 1. september 2018 var ca. 61 pct. ud af hele gruppen af aktivitetsparate kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere mv. i København, som var undtaget fra 225-timersreglen²⁶.
- at andelen, der blev nedsat eller mistede deres ydelse i september 2018 i København pga. manglende opfyldelse af 225-timersreglen, i alt udgjorde 7 pct. ud af hele gruppen af aktivitetsparate modtagere af kontanthjælp, uddannelseshjælp mv. i samme måned.²⁷

Ifølge Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen egne opgørelser var der i år 2018 1.360 borgere, der havde fået nedsat deres ydelse, og 91 der havde fået stoppet deres ydelse ud af hele kontanthjælpsgruppen, der udgjorde ca. 17.974 i 2018 jf. Jobindsats.dk.²⁸ Det er som nævnt ikke muligt at opgøre, hvor mange af de berørte, der udgøres af 1-årsfattige eller 3-årsfattige forældre.

Familier omfattet af sanktioner

²⁵ STAR (2018): <https://star.dk/media/9669/masterplancher-for-jobreform-september-2018.pdf>.

²⁶ STAR (2018): <https://star.dk/media/9669/masterplancher-for-jobreform-september-2018.pdf>

²⁷ [Ifølge Jobindsats.dk udgjorde hele gruppen af aktivitetsparate modtagere af kontanthjælp, uddannelseshjælp samt integrationsydelsesmodtagere i København i september 2018 i alt 13.710 personer.](#)

²⁸ Hvor meget hjælpen bliver nedsat, hvis den ledige ikke opfylder arbejdskravet på 225 timer afhænger af om borgeren er gift samt på hvor meget den ledige modtager i ydelse. Hvis borgeren er gift, kan hjælpen falde helt bort. Hvis den ledige ikke er gift, kan hjælpe blive nedsat med enten 1.042 kr. (2019) eller 520 kr. (2019) om måneden. Hvis den ledige modtager uddannelseshjælp på SU-niveau får borgeren ikke nedsat hjælpen. Sidstnævnte gruppe indgår også i opgørelsen.

Borgerens ret til at modtage en ydelse modsvarer af pligten til aktiv deltagelse i et givet forløb. Konsekvensen af ikke at overholde pligten kan være, at der gives en sanktion i form af nedsættelse eller ophør i hjælpen. Det vil reducere familiens indkomstgrundlag. Det overordnede formål med sanktionsreglerne er at sikre, at kontanthjælps- eller uddannelseshjælpsmodtageren står til rådighed, bl.a. for de indsatser, der skal til for at bringe borgeren i arbejde eller uddannelse.²⁹

19 pct. af de 1-årsfattige forældre som Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen havde kontakt med i 2017, blev sanktioneret inden for samme år, *jf. tabel 4*. I gennemsnit er 1-årsfattige forældre blevet sanktioneret godt 2,6 gange.

På familieniveau svarer det til, at ca. 950 1-årsfattige børn har oplevet, at én eller begge forældre er blevet sanktioneret i 2017, *jf. tabel 2*. Det svarer til godt 16 pct. af de 1-årsfattige børn.

For 3-årsfattige er det lidt færre forældre, der bliver sanktioneret, og de bliver samtidigt sanktioneret mindre, *jf. tabel 4*.

Tabel 4. Sanktioner i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen for fattige forældre 2017.

	Andel af fattige forældre, der bliver sanktioneret	Andel af fattige forældre med kontakt til BIF, der bliver sanktioneret	Gennemsnitlig antal sanktioner	Andel børn, hvis forældre er sanktioneret
1-årsfattige	12 pct.	19 pct.	2,6	16 pct.
3-årsfattige	8 pct.	19 pct.	2,4	13 pct.

Kilde: Danmarks Statistik, Targit og egne beregninger.

Det skal bemærkes, at det ikke kan konkluderes, at en sanktion har medført en reduktion i eller frafald af en ydelse. Denne information fremgår ikke af data. I analyse 2 vedr. beskæftigelsesindsatser til forældre til 1-årsfattige og 3-årsfattige børn findes en uddybende beskrivelse af sanktioner samt hvilke initiativer, der er igangsat i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen for generelt at nedbringe sanktioner.

²⁹ Jf. Ankestyrelsens principafgørelse 88-14 om kontanthjælp - uddannelseshjælp - sanktioner - rimelig grund.

4.5. Selvforsørgende forældre

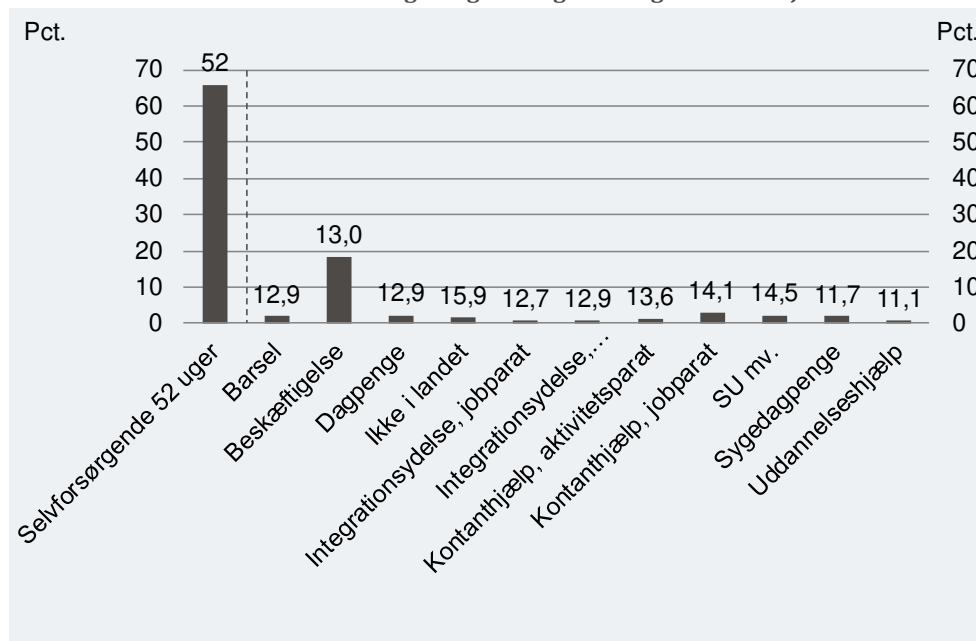
Der er 29 pct. af de 1-årsfattige forældre i 2017, som er selvforsørgende. Det svarer til, at der i 1.121 familier (og knap 2.200 børn) i 2017 er én eller begge forsørgere, som er selvforsørgende. Der var 39 pct. af gruppen af de 3-årsfattige forældre, der er selvforsørgende i 2017, svarende til 364 forældre og 667 børn.

Ud af gruppen af de selvforsørgende har 279 et nettooverskud fra egen virksomhed og er derfor selvstændige, svarende til knap 22 pct. af de selvforsørgede i 2017. Til sammenligning er det 93 ud af de 364 selvforsørgende 3-årsfattige, der har nettooverskud af selvstændig virksomhed. Dette svarer til knap 26 pct. af de selvforsørgende 3-årsfattige.

I gruppen af de knap 1.300 selvforsørgende 1-årsfattige forældre var 66 pct. selvforsørgende i alle 52 uger af 2017, *jf. figur 40*.

Hovedparten af de selvforsørgede - som ikke var selvforsørgende hele året - var i beskæftigelse i gennemsnit 13 uger.

Figur 40. Andelen af 1-årsfattige selvforsørgende forældre og deres næst-hyppigste indkomstkilde i 2017. Gennemsnitlig varighed i uger er angivet over søjlerne.

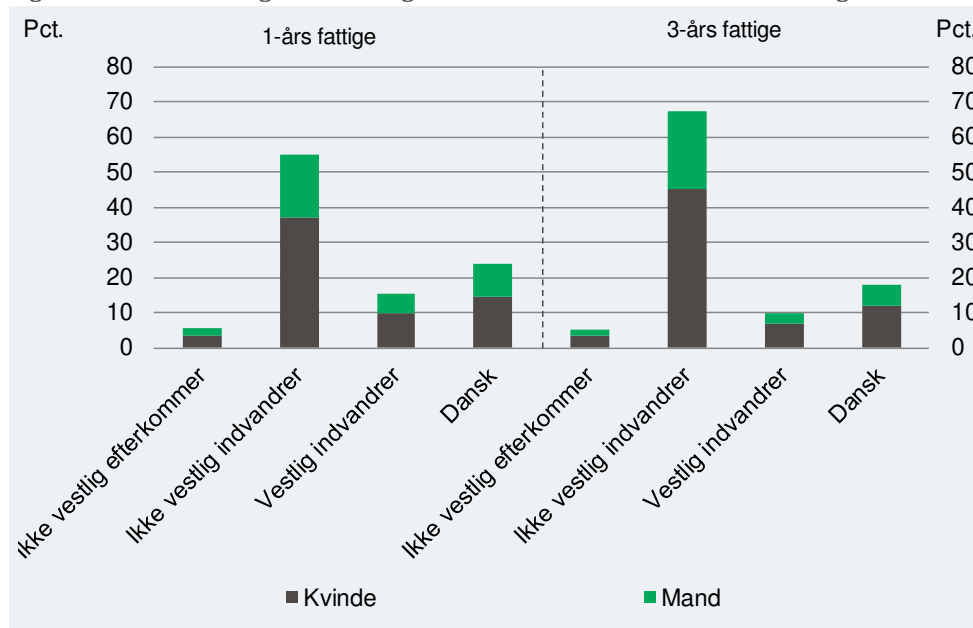
Anm.: Tallet over søjlerne angiver gennemsnitlige varighed for ydelser ud over selvforsørgelse.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Knap 55 pct. af de selvforsørgede 1-årsfattige er indvandrere med ikke-vestlig baggrund, mens den samme andel for 3-årsfattige er godt 67 pct., *jf. figur 41*. Knap 65 pct. af de selvforsørgende 1-årsfattige er

kvinder, hvilket er omtrent det samme for 3-årsfattige selvforsørgende, hvor den samme andel er 67 pct. Kvinder med ikke-vestlig baggrund udgør den største gruppe blandt både de selvforsørgede 1-årsfattige og 3-årsfattige med hhv. 40 pct. 45 pct.

Figur 41. Andel af fattige selvforsørgende forældre i 2017 efter herkomst og køn.

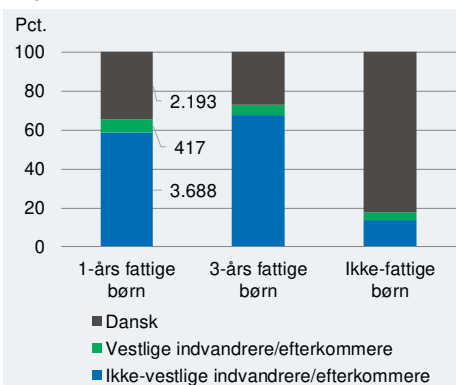
Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

4.6 Herkomst

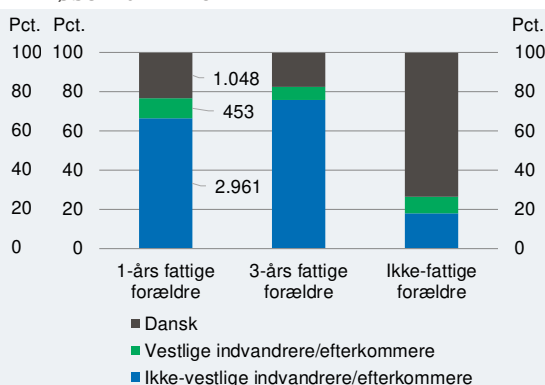
59 pct. af de 1-årsfattige børn og 66 pct. af de fattige forældre har ikke-vestlig herkomst, jf. figur 42 og figur 43. De 3-årsfattige børn og forældre er i endnu højere grad af ikke-vestlig herkomst. 68 pct. af 3-årsfattige børn og 76 pct. af forældrene er af ikke-vestlig herkomst. Den høje forekomst af fattige børn med ikke-vestlig herkomst genfindes også i lignende analyser om lavindkomstgrupper³⁰.

³⁰ Ekspertudvalg om fattigdom (2013): *En dansk fattigdomsgrænse – analyser og forslag til opgørelsesmetoder*.

Figur 42. Børnenes herkomst i København i 2017.

Figur 43. Forældrenes herkomst i København i 2017.

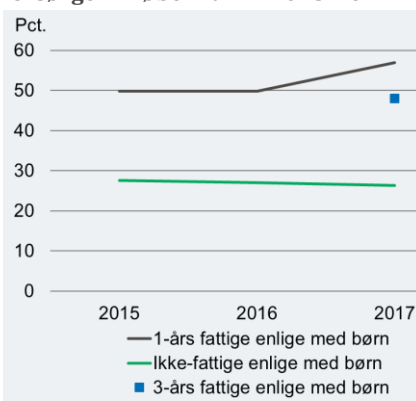
Anm.: Datamærkaterne angiver de absolutte antal for grupperne 1-årsfattige børn og 1-årsfattige forældre.
Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

4.7 Familiesammensætning

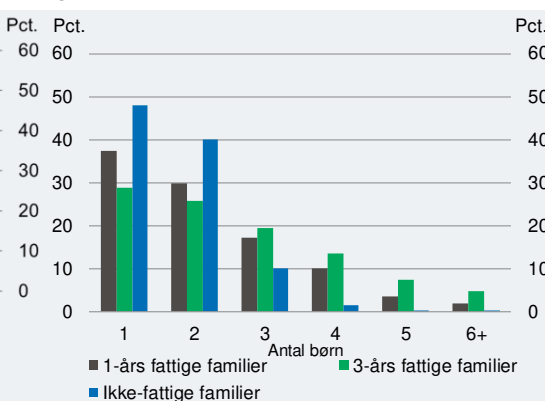
1-årsfattige børn bor i høj grad med en enlig forælder, hvilket også ses i lignende undersøgelser om børnefattigdom³¹. 57 pct. af de fattige familier er af familietyper enlig forælder, og andelen samt antallet er steget væsentlig fra 2016 til 2017, *jf. figur 44*.

I fattige familier er der en væsentlig overrepræsentation af større familier, defineret som familier med 3 eller flere børn, og andelen er størst blandt 3-årsfattige familier, *jf. figur 45*.

Figur 44. Udvikling i familietyper enlig forsørger i København i 2015-2017.

Figur 45. Antal børn i familier i København i 2017.

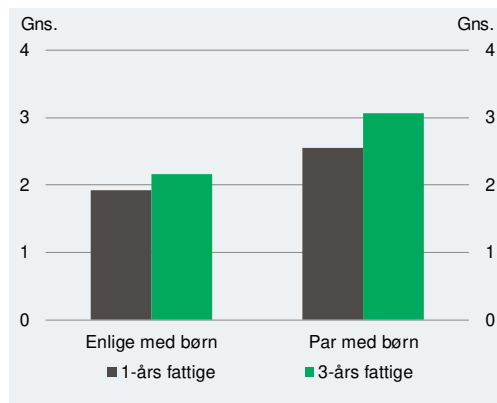

Anm.: Datamærkaterne angiver de absolutte antal for grupperne 1-årsfattige børn og 1-årsfattige forældre.
Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

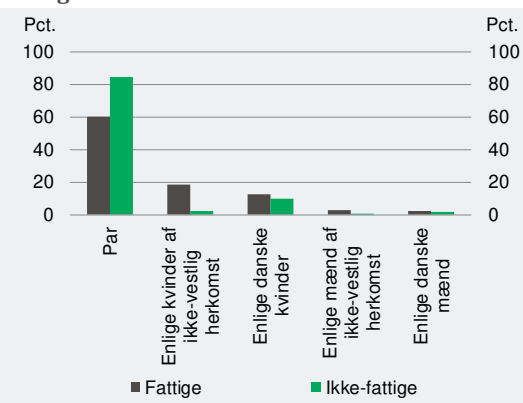
³¹ Ekspertudvalg om fattigdom (2013): *En dansk fattigdomsgrænse – analyser og forslag til opgørelsesmetoder*.

Størstedelen af de 1-årsfattige består af par, *jf. figur 47*. I 1-årsfattige familier, er der 19 pct. enlige mødre af ikke-vestlig herkomst og 13 pct. enlige danske mødre. Der er i gennemsnit lidt flere børn i familier bestående af par end enlige, *jf. figur 46*.

Figur 46. Antal børn fordelt på familietype.

Figur 47. Forældre fordelt på herkomst og familietype i 2017, 1-årsfattige og ikke-fattige.

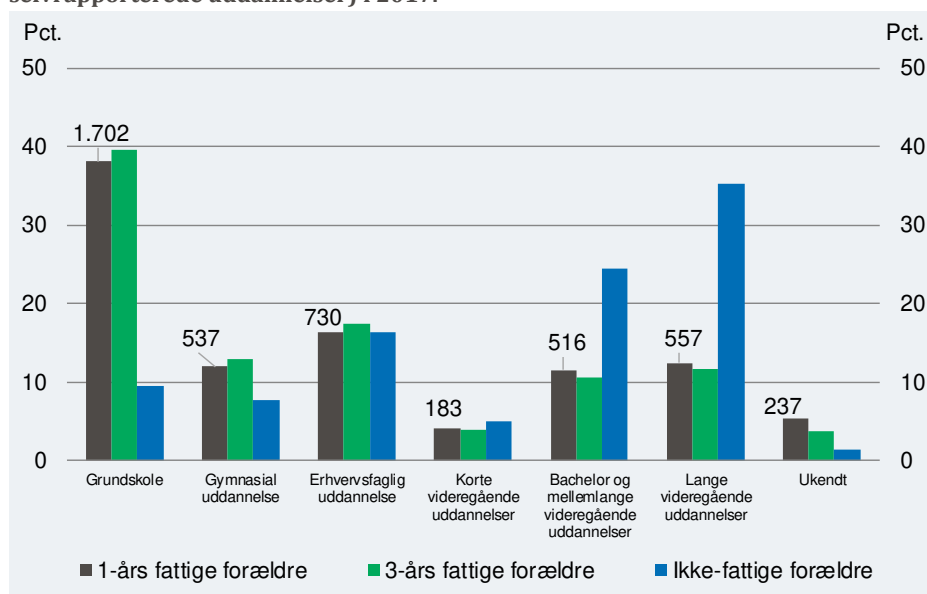

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

4.8 Forældrenes uddannelsesniveau

De 1-årsfattige og 3-årsfattige forældre har et markant lavere uddannelsesniveau end øvrige forældre i København, *jf. figur 48*. 38 pct. af de 1-årsfattige (tilsvarende 40 pct. for de 3-årsfattige) forældre har grundskole som højeste fuldførte uddannelse. 12 pct. har en gymnasial uddannelse, 16 pct. har en erhvervsfaglige uddannelse, 4 pct. har en kort videregående uddannelse. 24 pct. har enten en mellemlang eller en lang videregående uddannelse.

Figur 48. 1-årsfattige og 3-årsfattige forældres uddannelsesniveau (med selvrappede uddannelser) i 2017.

Anm.: Datamærkerne angiver de absolutte antal for gruppen 1-årsfattige forældre.
 Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Det skal bemærkes, at opgørelse medtager selvrappede og Danmarks Statistiks imputerede uddannelser. 52 pct. af de 1-årsfattige har selvrappede uddannelse, imens 60 pct. af de 3-årsfattige har selvrappede uddannelse. Såfremt man undtager de selvrappede uddannelser, ændrer andelen sig dog ikke markant.

4.9 Sociale udfordringer

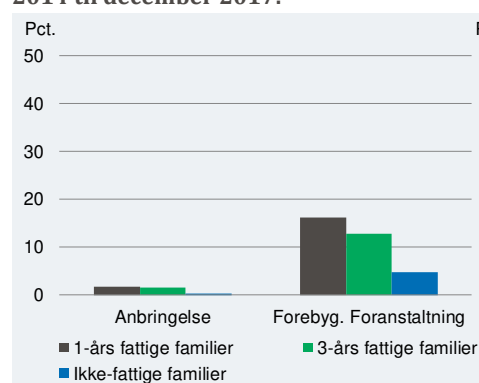
Der er en overrepræsentation af kendte sociale udfordringer i 1-årsfattige og 3-årsfattige familier i forhold til øvrige familier i København. Det er dog langt fra flertallet af familierne, der har kendte sociale udfordringer. 27 pct. af de fattige familier har haft en kontakt til Socialforvaltningen vedr. enten forebyggende foranstaltninger, anbringelser, misbrugsbehandling og/eller behandling for psykisk lidelse i sygehusvæsenet. For ikke-fattige familier er denne andel 11 pct. Flertallet af de 1-årsfattige familier har således *ikke* været i kontakt med Socialforvaltningen på de udvalgte indsatser, selvom der er tale om en overrepræsentation med omtrent en faktor 2½.

Det bemærkes, at analysen er baseret på registerdata. Det betyder, at der ikke kan gives et fuldkomment billede af familiernes sociale udfordringer, idet der kan være en højere forekomst af sociale udfordringer, end hvad en analyse af registerbaserede data umiddelbart viser.

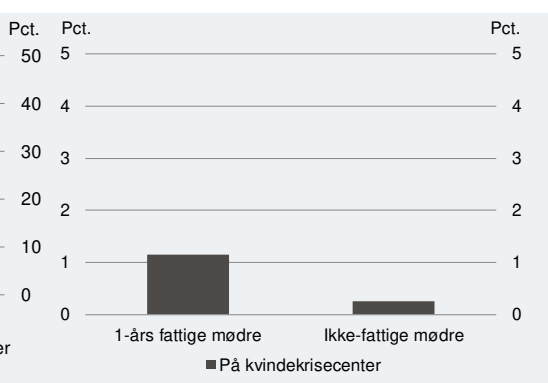
Under to pct. af familierne har oplevet en anbringelse de seneste 5 år, *jf. figur 49*, dette gælder både de 1-års og de 3-årsfattige, hvilket kun ligger marginalt højere end blandt ikke-fattige familier. I 16 pct. af de 1-årsfattige familier har der været en eller flere sociale foranstaltninger de seneste 5 år sammenlignet med knap 5 pct. for ikke-fattige familier i København. For de 3-årsfattige er det 13 pct. af familierne, hvor der har været en eller flere sociale foranstaltninger de seneste 5 år.

Der er en større andel af de fattige mødre, der er eller har været på kvindekrisecentre, *jf. figur 50*. Der er dog tale om et relativt lille tal, idet det drejer sig om 33 personer.

Figur 49. Andel af familier med anbringelse og forebyggende foranstaltning i København fra januar 2014 til december 2017.

Figur 50. Andel af mødre på kvindekrisecentre i København fra januar 2015 til oktober 2016.

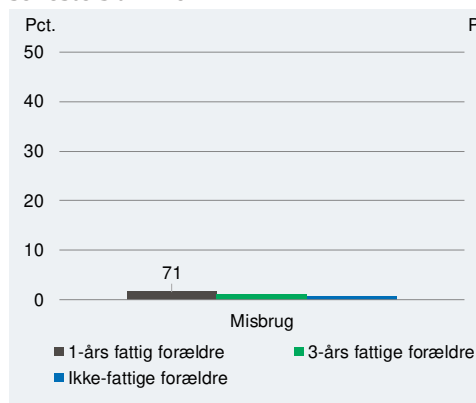

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

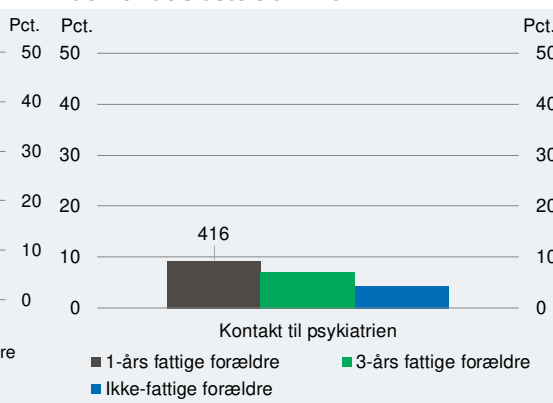
En meget lille andel af de fattige forældre har modtaget misbrugsbehandling i enten sygehusvæsnet eller i kommunalt regi de seneste 5 år, *jf. figur 51*. Det betyder dog ikke, at forældrene ikke kan have et misbrug, men blot, at de ikke er i behandling for det.

De 1-årsfattige og 3-årsfattige forældre er endvidere i højere grad i kontakt med det psykiatriske sygehusvæsen end ikke-fattige forældre, *jf. figur 52*. Bemærk, at ligesom på misbrugsområdet, kan der reelt være en højere forekomst af psykiske udfordringer, end analysen viser, da forældrene kan være i behandling i praksissektoren eller ikke modtage behandling. Samme mulige underestimering gælder for de ikke-fattige forældre.

Figur 51. Andelen af forældre i København der har haft et misbrug indenfor de seneste 5 år i 2017.

Figur 52. Andelen af forældre i København der har været i kontakt med psykiatrien indenfor de sidste 5 år i 2017.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

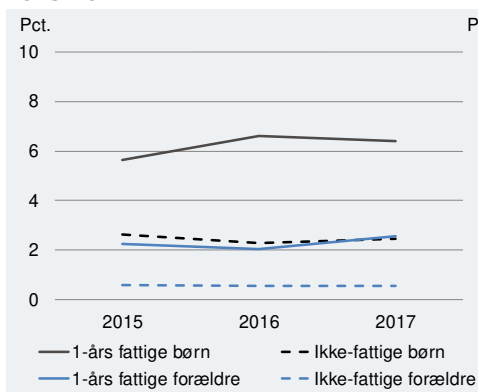
Kriminalitetstruede børn og voksne

6,4 pct. af alle de 1-årsfattige børn i 2017 er kriminalitetstruede, og andelen har været stigende fra 2015 til 2017, *jf. figur 53*. Andelen af de 3-årsfattige børn i 2017 ligger på stort set samme niveau med 6,5 pct.

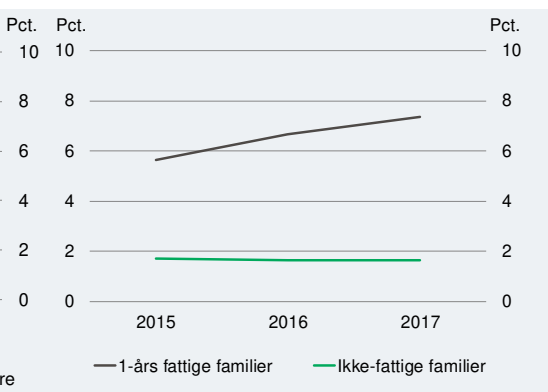
Godt 7 pct. af de 1-årsfattige familier er i 2017 kriminalitetstruede³², hvilket er betydeligt mere end de ikke-fattige familier i København, hvor knap 2 pct. er kriminalitetstruede. Andelen af kriminalitetstruede familier er desuden steget siden 2015 *jf. figur 54*. Andelen af 3-årsfattige familier, der er kriminalitetstruede i 2017, er endnu højere på godt 10 pct.

³² Opgørelsen er baseret på, hvorvidt der er rejst minimum en sigtelse for enten personfarlig, alvorlig eller mindre alvorlig kriminalitet. Dermed opgøres det ikke, hvorvidt der er fældet dom i sagen. Årsagen til at opgørelsen er baseret på sigtelser i stedet for dom er, at det indikerer at familien er kriminalitetstruet og at der kan være potentiale for en kriminalitetsforebyggende indsats.

Figur 53. Udviklingen i andelen af kriminalitetstruede børn og forældre fra 2015-2017.

Figur 54. Udviklingen i andelen af kriminalitetstruede familier fra 2015-2017.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

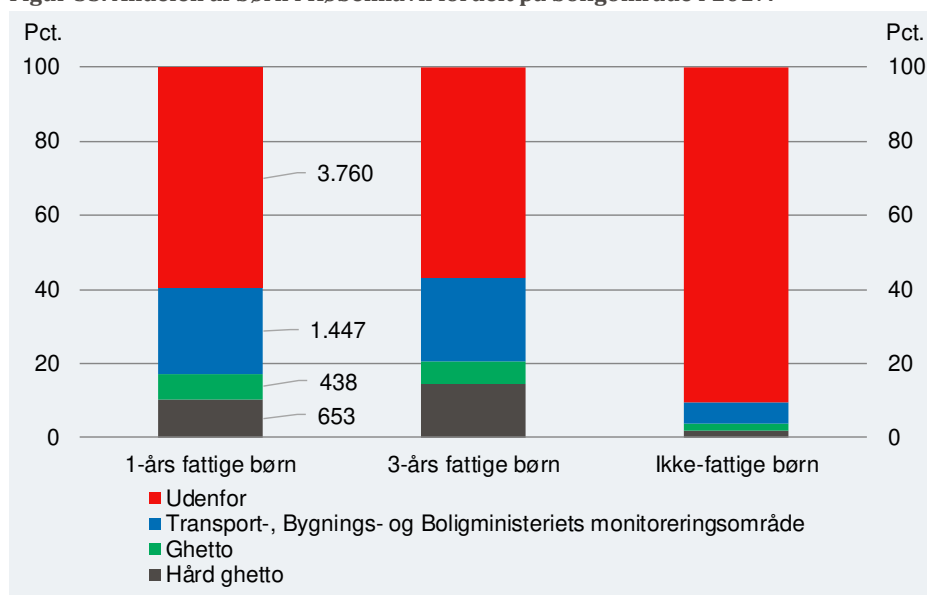
4.10 Bosætning i udsatte byområder og udsatte boligområder

De 1-årsfattige og 3-årsfattige børn er spredt ud over hele byen, men der er en koncentration af børnene i udsatte byområder, defineret efter Københavns Kommunes kriterier i politik for udsatte byområder, og boligområder på statens ghettoliste.

Boligområder på statens ghettoliste

Alle ghettoområderne indgår også i de udsatte byområder, hvorimod nogle af boligområderne på statens monitoreringsliste ikke indgår i de udsatte byområder, som Københavns Kommune opgør. 17 pct. af de 1-årsfattige børn og 20 pct. af de 3-årsfattige børn er bosat i et boligområde på statens ghettoliste, jf. figur 55. 23 pct. af de 1-årsfattige børn er bosat i et almennyttigt boligområde, der er på statens monitoreringsliste for udsatte boligområder.

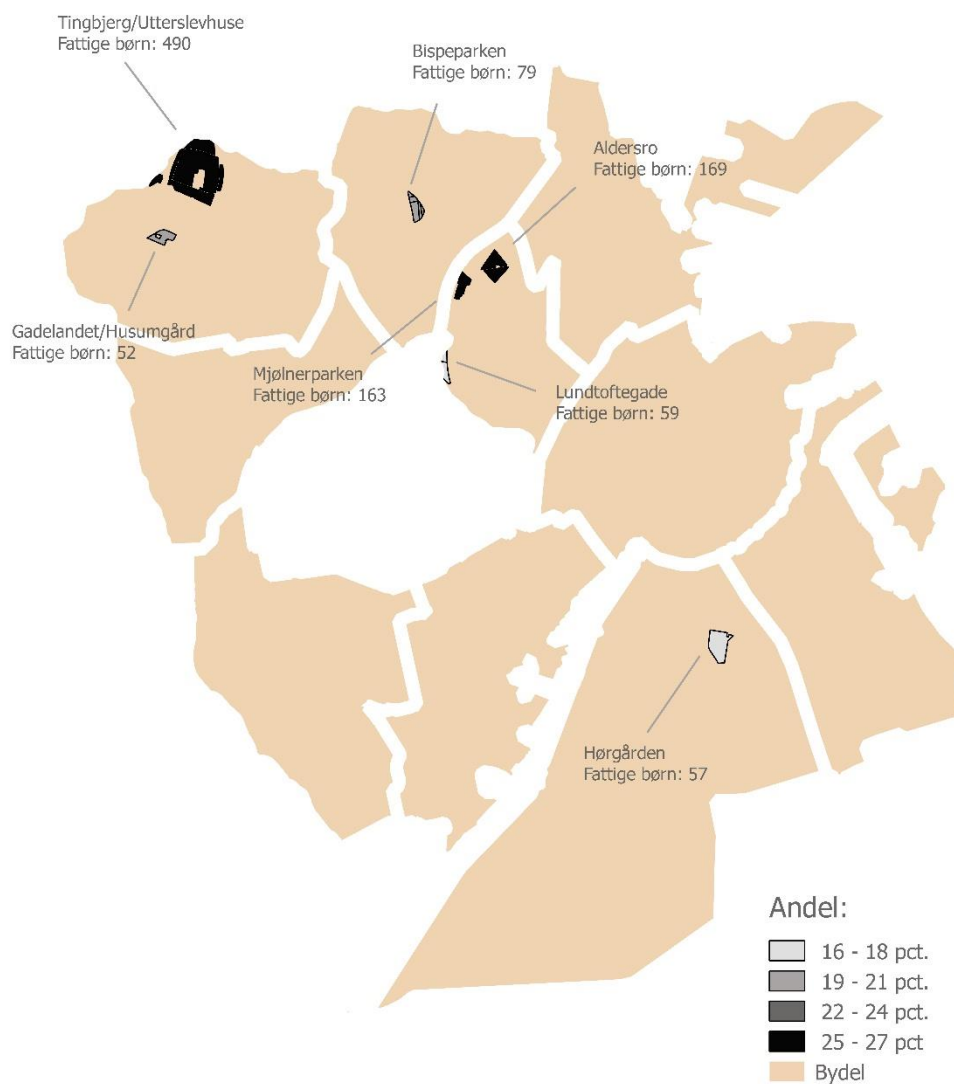
Figur 55. Andelen af børn i København fordelt på boligområde i 2017.

Anm.: Datamærkerne angiver de absolutte antal for grupperne 1-årsfattige børn og 1-årsfattige forældre.
 Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Ghettoområderne varierer i geografisk størrelse og i antallet af børn. I Tingbjerg/Utterslevhuse er der fx bosat knap 2.000 børn, hvorimod der i Lundtoftegade er bosat godt 350 børn. I alle ghettoområder er der en relativ høj koncentration af 1-årsfattige børn, jf. figur 56. 27 pct. af alle børn i Mjølnerparken kunne i 2017 karakteriseres som relativt 1-årsfattige, og 25 pct. i Tingbjerg/Utterslevhuse. I Lundtoftegade og Hørgården kunne 16 pct. af børnene defineres til at være 1-årsfattige i 2017.

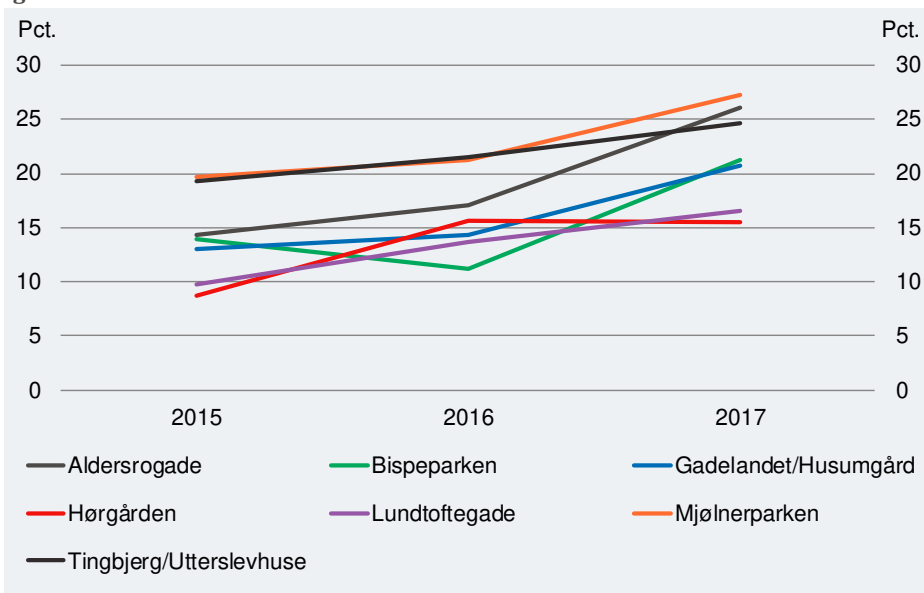
Figur 56. Antallet af 1-årsfattige fordelt på boligområder på statens ghettoliste og andel af fattige børn ud af alle børn i boligområdet.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

I alle områder er der sket en stigning i andelen af 1-årsfattige børn. Særligt i Aldersrogade, Bispeparken, Mjølnerparken og Gadelandet er der en kraftig stigning i andelen af 1-årsfattige børn i perioden 2015-2017, dog har Hørgården oplevet et mindre fald fra 2016 til 2017, *jf. figur 57*. I Bispeparken ses en fordobling i perioden. Det skal dog bemærkes, at det er et område med et relativt lavt antal børn, og området er derfor relativt påvirkeligt, hvis der kommer et fattigt barn mere eller mindre.

Figur 57. Udviklingen i andelen af 1-årsfattige børn i København fordelt på ghettoer fra 2015-2017.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Udsatte byområder

55 pct. af de 1-årsfattige børn er bosat i et udsat byområde defineret efter Københavns Kommunes egne kriterier³³ sammenlignet med 20 pct. af de ikke-fattige børn i København. Der er en lidt højere andel af de 3-årsfattige, der er bosat i et udsat byområde. Særligt i Tingbjerg/Husum er der et stort antal fattige børn og en høj koncentration. Hvert femte barn i området kan karakteriseres som 1-årsfattig, *jf. figur 58*. På ydre og indre Nørrebro er der en høj koncentration af 1-årsfattige børn. Den høje koncentration af 1-årsfattige børn i udsatte boligområder genfindes også i en analyse udarbejdet af Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (VIVE)³⁴. Analysen fra VIVE viser, at hvert fjerde barn i

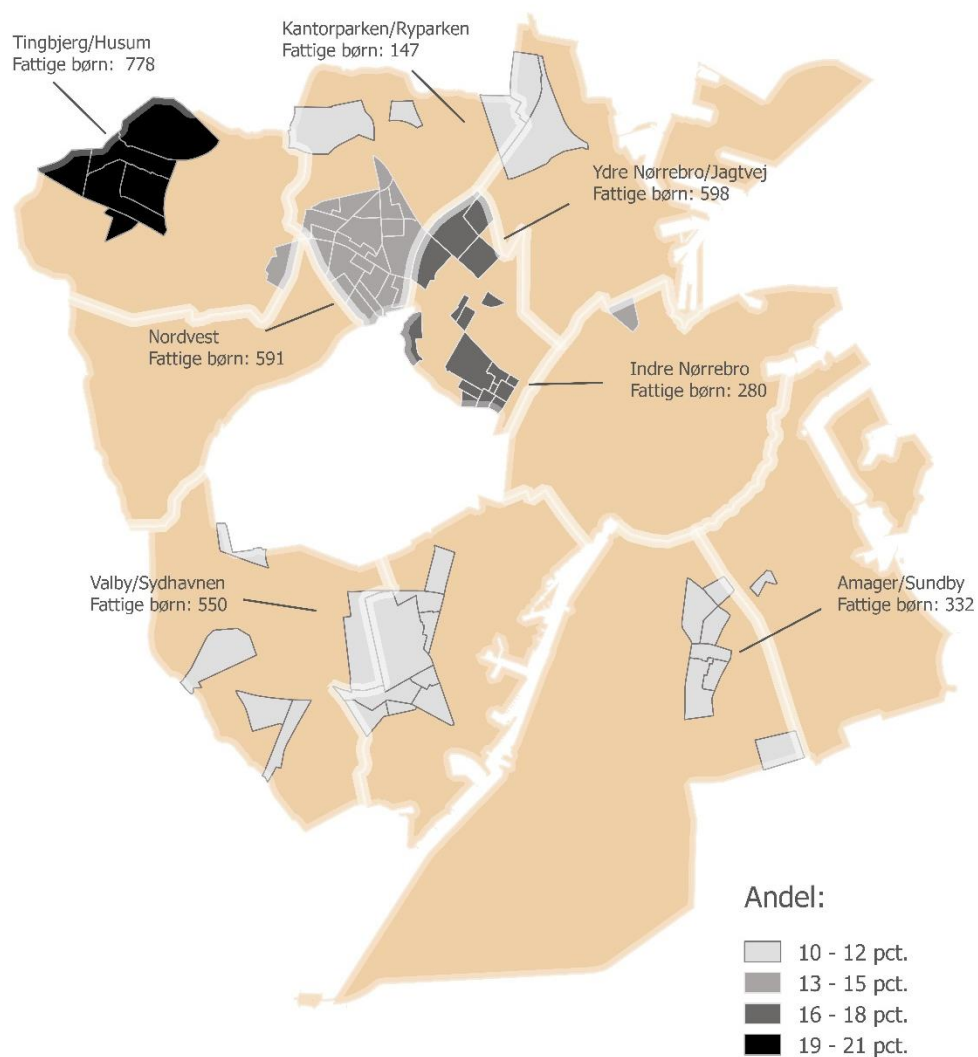
³³ De udsatte byområder i København er udpeget på baggrund af en databaseret screening af hele byen på fem objektive udpegningskriterier, der i kombination med hinanden repræsenterer fysisk og social udsathed: 1) beboere uden for arbejdsmarkedet 2) beboere uden uddannelse 3) beboere med lav indkomst 4) beboere med ikke-vestlig herkomst 5) boligareal pr. beboer.

Det er ikke det enkelte kriterium, der gør et område udsat, men flerheden af sociale og fysiske problematikker. Derfor er de udpegede områder dem, der er hårdest ramt på flest kriterier. Udpegningen er med denne politik blevet endnu mere fokuseret og markerer de steder i byen, hvor udsatheden er størst. Kilde: Politik for udsatte byområder 2017.

³⁴ VIVE (2018): "Boligsociale indsatser til småbørnsforældre i udsatte boligområder".

aldersgruppen 0-6 år i udsatte boligområder³⁵ i Danmark lever i økonomisk fattigdom.

Figur 58. Antallet samt andelen af 1-årsfattige ud af alle børn i udsatte byområder.

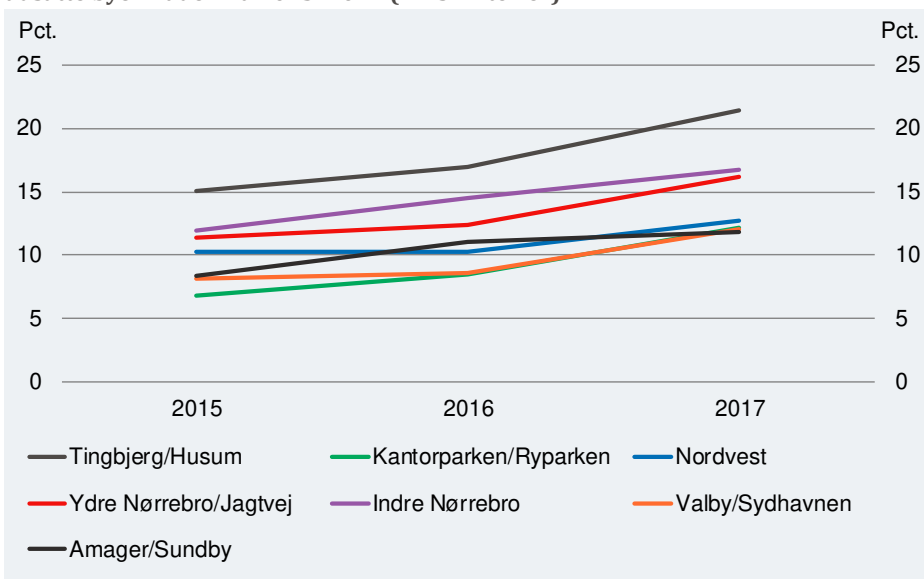

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik

Andelen af 1-årsfattige børn i alle de udsatte byområder er steget i perioden 2015-2017, jf. figur 59.

³⁵ I Vives undersøgelse er de udsatte byområder defineret til områder, der er bevilget midler af Landsbyggefonden.

Figur 59. Udviklingen i andelen af 1-årsfattige børn i København fordelt på udsatte byområder fra 2015-2017 (KK's kriterier).

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

4.11 Opsamling

Nedenfor fremgår en samlet oversigt over fattige familiers karakteristika, jf. tabel 5.

Table 5. Overview of family characteristics for hhv. non-poor, 1-year poor and 3-year poor in Copenhagen

2017	Øvrige Københavnere	1- årsfattige	3-årsfattige
Alder, køn herkomst, opholdsår	51 pct.	51 pct.	51 pct.
Barnets køn			
Barnets alder	7,3 år	8,5 år	8,9 år
Barnet har ikke-vestlig herkomst	14 pct.	59 pct.	68 pct.
Familietype			
Enlig forsørger	26 pct.	57 pct.	48 pct.
Antal Børn: 3 eller flere børn i familien	12 pct.	33 pct.	45 pct.
Uddannelse og forsørgelsesgrundlag			
Forældre med opholdsgrundlag på mindre end 8 år.	6 pct.	21 pct.	43 pct.
Forældre med grundskole som højeste gennemførte uddannelse (inklusive selvrapporteret udd.)	10 pct.	38 pct.	40 pct.
Forældre, der er på kontanthjælp i 2017 (hyppigste indkomstkilde)	3 pct.	27 pct.	21 pct.
Forældre, der er på integrationsydelse 2017 (hyppigste indkomstkilde)	0,1 pct.	3 pct.	2 pct.
Forældre der er selvforsørgende (hyppigste indkomstkilde i året)	9 pct.	29 pct.	39 pct.
Forældre i beskæftigelse (hyppigste indkomstkilde i året)	69 pct.	16 pct.	17 pct.

Forældre der har været off. forsørget eller selvforsørgende mindst 80 pct. af tiden de fem år før 2017 (2012-2016).

11 pct.

52 pct.

62 pct.

Sociale og sundhedsmæssige udfordringer

Familier, der har modtaget en forebyggende foranstaltning de seneste fem år (SOF-data)

5 pct.

16 pct.

13 pct.

Familier, hvor der har været en anbringelse de seneste fem år (SOF-data)

0,3 pct.

1,7 pct.

1,6 pct.

Familier, hvor der har været en eller flere sigtelser de seneste 5 år.

2 pct.

7 pct.

10 pct.

Forældrene i misbrugsbehandling de seneste 5 år

0,4 pct.

1,4 pct.

1,1 pct.

Forældre, der har været i kontakt med sygehuspsykiatrien de seneste 5 år

4 pct.

9 pct.

7 pct.

Antal lægebesøg blandt forældrene (gns.)

6,3

7,4

6,4

Bosætning i udsat byområder/boligområde

Bosat i et boligområde på ghettoliste

4 pct.

17 pct.

21 pct.

Bosat i et område på statens monitoreringsliste

6 pct.

23 pct.

23 pct.

Bosat i et udsat byområde KK def.

20 pct.

55 pct.

58 pct.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik

5. Klyngeanalyse og inddeling i grupper

Familierne har meget varierende problemstillinger og har forskellige forudsætninger i forhold til arbejdsmarkedet. Ved hjælp af klyngeanalyse inddeles forældrene i grupper efter om de har fælles karakteristika. Inddelingen i grupper giver mulighed for at udarbejde indsatser, der er målrettet de enkelte gruppers udfordringer og beskæftigelsesstatus.

5.1 Metode

Analysen gennemføres ved først at udføre en klyngeanalyse (clusteranalyse), der mekanisk inddeler de fattige børns forældre i klynger på baggrund af fordelingen på forskellige karakteristika, *jf. boks 2.*

Klyngeanalysen er følsom overfor specifikation af modellen og de variable, der anvendes. Metoden er derfor ikke robust i forhold til sammensætningen af målgruppen eller justeringer i, hvilke karakteristika, der inddrages i analysen.

Derfor benyttes klyngeanalysen som et eksplorativt værktøj til at give et billede af målgruppen, der gør det muligt at inddele individerne i relevante grupper manuelt med inspiration fra klyngeanalysen. Specifikt tages der udgangspunkt i deskriptiv statistik for klyngerne, hvor de vigtigste karakteristika for klyngerne findes.

Herefter inddeles de nye grupper på baggrund af de vigtigste karakteristika, hvor beskæftigelse eksempelvis har været en af de primært benyttede variable i inddelingen.

Boks 2. Analysemetode.

I klyngeanalysen er populationen defineret som alle forældrene til de københavnske fattige børn. Analysen benytter registerdata fra Danmarks Statistik i kombination med fagdata fra forvaltningerne, og inkluderer følgende variable:

- Indkomst (ækvivaleret familieindkomst)
- Alder
- Antal børn
- Antal lægebesøg
- Beskæftigelse (beskæftigelse, selvforsørgelse, overførselsindkomst)
- Uddannelse (0 = Ingen uddannelse, ukendt uddannelse, grundskole og gymnasial uddannelse, 1 = Erhvervsfaglige og korte videregående uddannelser, 2 = mellemlange og videregående uddannelser)
- Sygehusindlæggelse (har haft minimum en indlæggelse indenfor de sidste 5 år)

- Udsat (udsat er defineret som, hvis personen har været sigtet indenfor de seneste 5 år, har modtaget rusmiddelbehandling, har en psykisk diagnose, eller hvis en person i familien har været/er anbragt eller har modtaget en forebyggende foranstaltning fra 2014 til 2017)
- Udsat byområde (Teknik og Miljøforvaltningens definition fra 2017)
- Langvarig forsørgelse (har været på offentlig forsørgelse i 80 procent af tiden i løbet af de sidste 5 år)
- Antallet af opholdsår siden første indvandring til Danmark
- Familiestatus (enlig kvinde, enlig mand, par)

Klyngeanalysen inddeler individerne i grupper, så individerne ligner hinanden så meget som muligt (afstanden mellem individerne minimeres) baseret på de variable, der er inkluderet i analysen. Konkret udregnes først en distancematrix ved hjælp af Gower's dissimilarity index, hvor der tages højde for, at der både er kontinuerte variable og kategoriske variable. Herefter benyttes en average linkage klyngeanalyse til at inddele individerne i klynger på baggrund af distancematricen.

Klyngerne er disjunkte, hvilket vil sige, at de ikke overlapper, altså indgår individerne kun i én klynge.

5.2 Resultatet af klyngeanalysen: 8 klynger

Klyngeanalysen finder 8 klynger i data³⁶. Klyngerne er beskrevet i bilag B2. Herefter er der udarbejdet 8 grupper på baggrund af de karakteristika, der blev fundet i klyngeanalysen. Nedenfor gives først et overblik over grupperne, og hvordan de er inddelt, hvorefter grupperne er beskrevet i flere detaljer.

³⁶ Pga. meget få observationer i en 9. klynge, er denne slået sammen med den 8. klynge.

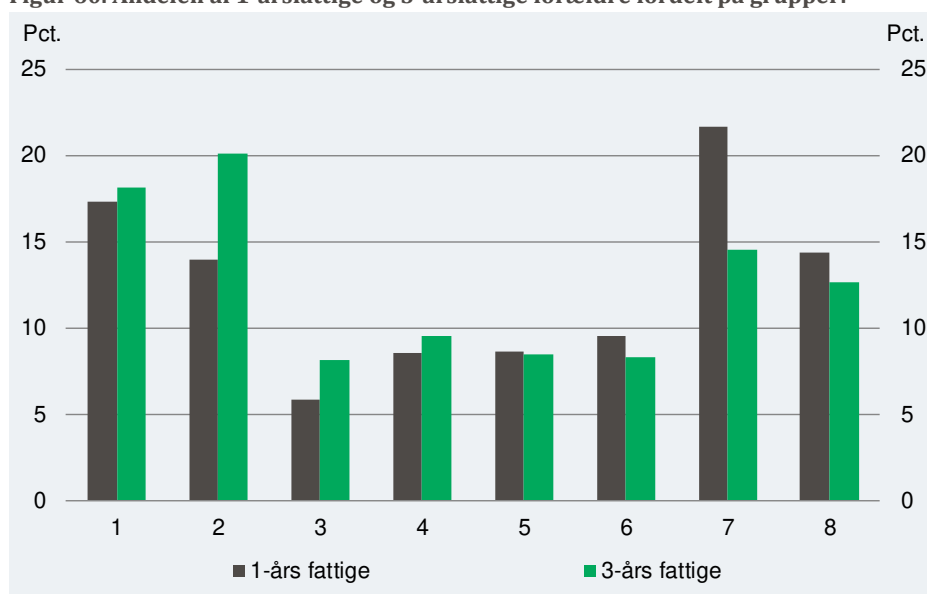
Tabel 6. Gruppernes karakteristika.

Gruppe	Antal (pct.)	Karakteristika
Grupper på offentlig forsørgelse		
Gruppe 1. Forældre med ikke-vestlig herkomst på kontanthjælp med langvarig offentlig forsørgelseshistorik	773 (17 pct.)	- Ikke-vestlige indvandrere/efterkommere (89 pct.) - Langvarig offentlig forsørgelse (100 pct.) - Overførselsindkomst (100 pct.)
Gruppe 7. Personer på overførselsindkomst, men uden langvarig offentlig forsørgelseshistorik	968 (22 pct.)	- Ikke langvarig offentlig forsørgelse (89 pct.) - Overførselsindkomst (100 pct.)
Gruppe 8. Udsatte personer med langvarig forsørgelseshistorik	640 (14 pct.)	- Langvarig offentlig forsørgelse (100 pct.) - Udsat (100 pct.)
Grupper som er selvforsørgende		
Gruppe 2. Selvforsørgende vestlige og ikke-vestlige indvandrere/efterkommere med langvarig offentlig forsørgelseshistorik	624 (14 pct.)	- Indvandrere/efterkommere (82 pct.) (59 pct. er ikke-vestlige indvandrere) - Selvforsørgende (100 pct.) - Langvarig offentlig forsørgelse (63 pct.)
Gruppe 4. Selvforsørgende med høj uddannelse, men meget lav indkomst	382 (9 pct.)	- Selvforsørgende (100 pct.) - Høj uddannelse (71 pct. med mellemlang eller lang videregående uddannelse) - Relativt lav indkomst (42.000 kr. i gennemsnit årlig ækvivaleret disponibel indkomst i 2017)
Gruppe 5. Personer, der har været i landet i 1-7 år, som ikke har langvarig offentlig forsørgelseshistorik	386 (9 pct.)	- 1-7 år i Danmark (100 pct.) - Ikke langvarig offentlig forsørgelse (100 pct.) - Er enten på offentlig forsørgelse eller er selvforsørgende (90 pct.)
Grupper som er i beskæftigelse		
Gruppe 3. Ikke-vestlige Indvandrere/efterkommere i beskæftigelse, der ikke har langvarig offentlig forsørgelseshistorik	262 (6 pct.)	- Ikke-vestlige indvandrere/efterkommere (94 pct.) - Beskæftigelse (100 pct.)
Gruppe 6. Personer med højere uddannelse end grundskole, som er i beskæftigelse	427 (10 pct.)	- Ikke langvarig offentlig forsørgelse (94 pct.) - Beskæftigelse (100 pct.) - Højere uddannelse end grundskole (72 pct.)

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik

Nedenfor ses fordelingen af 1-årsfattige og 3-årsfattige i de 8 grupper, jf. figur 60. Den største gruppe af forældre findes i gruppe 7, hvilket er personer på overførselsindkomst, men uden langvarig forsørgelsehistorik. Den største gruppe af de 3-årsfattige findes i gruppe 2, som består af selvforsørgende indvandrere/efterkommere, men med langvarig offentlig forsørgelsehistorik.

Figur 60. Andelen af 1-årsfattige og 3-årsfattige forældre fordelt på grupper.

Anm.: Gruppe 1. Forældre med ikke-vestlig herkomst på kontanthjælp med langvarig offentlig forsørgelsehistorik.
 Gruppe 2. Selvforsørgende forældre med ikke-vestlig herkomst med langvarig offentlig forsørgelsehistorik.
 Gruppe 3. Forældre med ikke-vestlig herkomst i beskæftigelse, der ikke har langvarig offentlig forsørgelsehistorik.
 Gruppe 4. Selvforsørgende forældre med høj uddannelse, men meget lav indkomst.
 Gruppe 5. Forældre med kort opholdsgrundlag som er selvforsørgende og bor i et udsat byområde.
 Gruppe 6. Forældre med højere uddannelse end grundskole, som er i beskæftigelse.
 Gruppe 7. Forældre (kvinder) på overførselsindkomst, men uden langvarig offentlig forsørgelsehistorik.
 Gruppe 8. Udsatte forældre, med langvarig offentlig forsørgelsehistorik.
 Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

I det følgende er grupperne opdelt efter om forældrene er på overførselsindkomst, selvforsørgende eller i beskæftigelse.

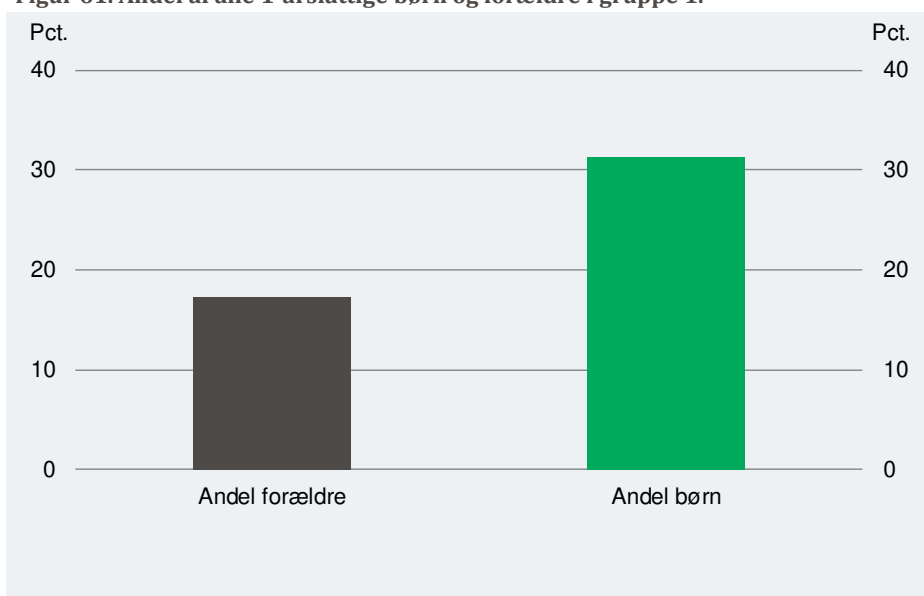
Forældre på overførselsindkomst:

Der er identificeret tre forskellige grupper af forældre, der er på overførselsindkomst, som adskiller sig fra hinanden med hensyn til udfordringer.

Gruppe 1. Forældre med ikke-vestlig herkomst på kontanthjælp med langvarig offentlig forsørgelsehistorik (773 personer)

Gruppe 1 er karakteriseret ved at have en stor andel af personer med ikke vestlig herkomst på offentlig forsørgelse med en langvarig forsørgelsehistorik. Denne gruppe udgør 773 fattige forældre, svarende til 17 pct. af alle fattige forældre. 1.973 af de fattige børn, svarende til 31 pct. af børnene har forældre i denne kategori, *jf. figur 61*.

Figur 61. Andel af alle 1-årsfattige børn og forældre i gruppe 1.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Gruppen er yderligere karakteriseret ved:

- De er indvandrere eller efterkommere med ikke-vestlig herkomst. 97 pct. er af ikke-vestlig herkomst.
- De er i højere grad kvinder idet, 63 pct. af gruppen består af kvinder.
- 55 pct. indgår i et par.
- De er alle på offentlig forsørgelse og de er i høj grad på kontanthjælp. 57 pct. er aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere og 16 pct. er jobparate kontanthjælpsmodtagere.
- Gruppen har en langvarig offentlig forsørgelsehistorik, hvilket betyder at hele gruppen har været 80 pct. eller mere af tiden offentlig forsørget over de seneste 5 år.

- De har et lavt uddannelsesniveau. 69 pct. har grundskole som højeste gennemførte uddannelse.
- En høj andel er bosat i et udsat byområde, nemlig ca. 67 pct.
- De har i gennemsnit et højere antal lægebesøg. Gennemsnitligt 9 besøg om året, sammenholdt med 7 besøg for de fattige forældre som helhed.
- De har en indkomst over gennemsnittet for de fattige familier. De har i gennemsnit en ækvivaleret indkomst på 106.000 kr., hvilket ligger 14.000 kr. under lavindkomstgrænsen. Til sammenligning ligger andre fattige personer i gennemsnit 27.000 under lavindkomstgrænsen. For en familie med to voksne og to børn under 15 år, svarer det til 222.600.

Tabel 7. Gruppen fordelt på hyppigste forsørgelsesydelse i 2017.

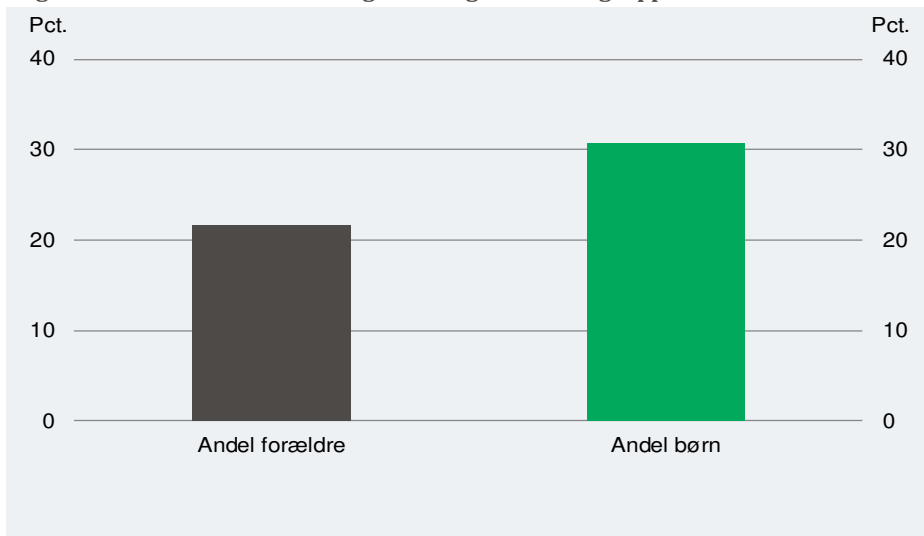
Hyppigste ydelse i 2017	pct.
Dagpenge	2,3
FØP	7,9
Integrationsydelse, jobparat	1,0
Integrationsydelse, aktivitetsparat	1,6
Kontanthjælp, aktivitetsparat	57,2
Kontanthjælp, jobparat	16,3
Ressourceforløb	2,6
SU mv.	2,8
Sygedagpenge og jobafklaring	1,9
Uddannelseshjælp	3,6
Udenfor arbejdsmarkedet	2,7

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Gruppe 7. Forældre (kvinder) på overførselsindkomst, men uden langvarig offentlig forsørgelseshistorik (968 personer)

Gruppen med personer på overførselsindkomst, men uden langvarig forsørgelseshistorik udgør 968 forældre, der svarer til 22 pct. af alle fattige forældre, *jf. figur 62*. 1937 af de fattige børn, svarende til 31 pct. af de fattige børn har en forælder inden for denne klynge.

Figur 62. Andel af alle 1-årsfattige børn og forældre i gruppe 7.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Gruppen er karakteriseret ved:

- Alle er på offentlig forsørgelsesydelse. Det er dog meget blandet, hvilke ydelser de er modtager *jf. tabel 8*. En relativ høj andel er på dagpenge eller på SU (de er i givet fald ikke hovedforsørgere, men er i stedet partnere).
- De er i høj grad kvinder. 70 pct. er kvinder.
- En relativt stor andel er enlige forsørgere. 45 pct. er enlige kvinder, og 7 pct. enlige mænd.
- De har ikke en langvarig forsørgeshistorik, idet kun 11 pct. har været forsørget 80 pct. af tiden de seneste 5 år.
- De har relativt mange lægebesøg. I gennemsnit 9 på et år.

Tabel 8. Gruppe 7 fordelt på hyppigste forsørgelsesydelse i 2017.

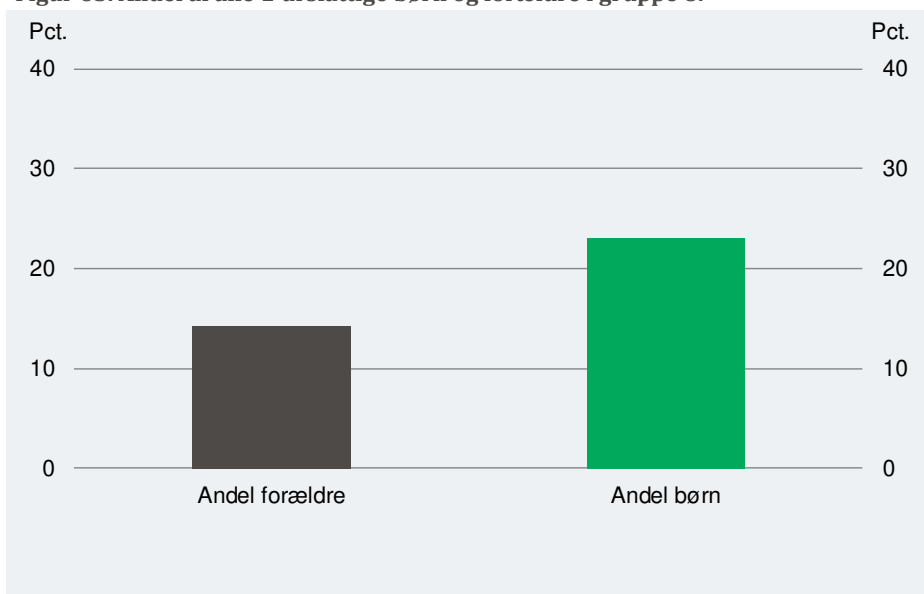
Hyppigste ydelse i 2017	Pct.
Dagpenge	16,1
FØP	0,7
Integrationsydelse, jobparat	1,8
Integrationsydelse, aktivitetsparat	4,1
Kontanthjælp, aktivitetsparat	14,3
Kontanthjælp, jobparat	11,0
Ressourceforløb	0,5
SU mv.	19,7
Sygedagpenge og jobafklaring	5,1
Uddannelseshjælp	7,9
Udenfor arbejdsmarkedet	18,9

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Gruppe 8. Udsatte forældre, med langvarig offentlig forsørgelsehistorik (640 personer)

Gruppen af udsatte udgør 640 personer, hvilket svarer til 14 pct. af alle fattige forældre, jf. figur 63. 1449 af de fattige børn, svarende til 23 pct. af de fattige børn har en forælder inden for denne gruppe.

Figur 63. Andel af alle 1-årsfattige børn og forældre i gruppe 8.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Gruppen er karakteriseret ved:

- Alle er udsatte og familierne har følgende karakteristika:
 - 8 pct. af haft en anbringelse
 - 69 pct. har haft en forebyggende foranstaltning
 - 44 pct. har en psykiatrisk diagnose
 - 8 pct. har modtaget rusmiddelbehandling
- De i høj grad er på offentlig forsørgelsesydelse, hvoraf 56 pct. er aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere.
- Alle har en langvarig forsørgelsehistorik, idet de har været forsørget 80 pct. af tiden de seneste 5 år.
- De har relativt mange lægebesøg. I gennemsnit 10 på et år.
- En relativt stor andel er enlige forsørgere, heraf er 51 pct. enlige kvinder, og 8 pct. enlige mænd.
- En relativt stor andel, 54 pct., bor i et udsat byområde.

Tabel 9. Gruppen fordelt på hyppigste forsørgelsesydelse i 2017.

Hyppigste ydelse 2017	Pct.
FØP	4,8
Integrationsydelse	2,2
Kontanthjælp, aktivitetsparat	55,5
Kontanthjælp, jobparat	5,5
Ressourceforløb	5,3
Selvforsørgende	16,1
SU mv.	1,3
Sygedagpenge og jobafklaring	1,4
Uddannelseshjælp	5,9
Udenfor arbejdsmarkedet	2,0

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Handlemuligheder:

For alle tre grupper vil det være relevant med virksomhedsrettede indsatser. Gruppe 7 er tættere på arbejdsmarkedet end de to andre grupper og her vil det være relevant at få gruppen i ordinære jobs. I gruppe 8 vil det være relevant at koordinere beskæftigelsesindsatsen med den sociale indsats.

Forældre, der er selvforsørgende

Der er identificeret tre grupper af forældre, der er selvforsørgende, men har forskellige karakteristika.

Gruppe 2: Selvforsørgende forældre med ikke-vestlig herkomst med langvarig offentlig forsørgelseshistorik (624 personer)

Gruppen af selvforsørgende ikke-vestlige indvandrere og efterkommere, som har langvarig offentlig forsørgelseshistorik, udgør 624 forældre, der svarer til 14 pct. af alle fattige forældre, *jf. figur 63*. 1291 af de fattige børn har forældre i denne kategori.

Figur 63. Andel af alle 1-årsfattige børn og forældre i gruppe 2.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

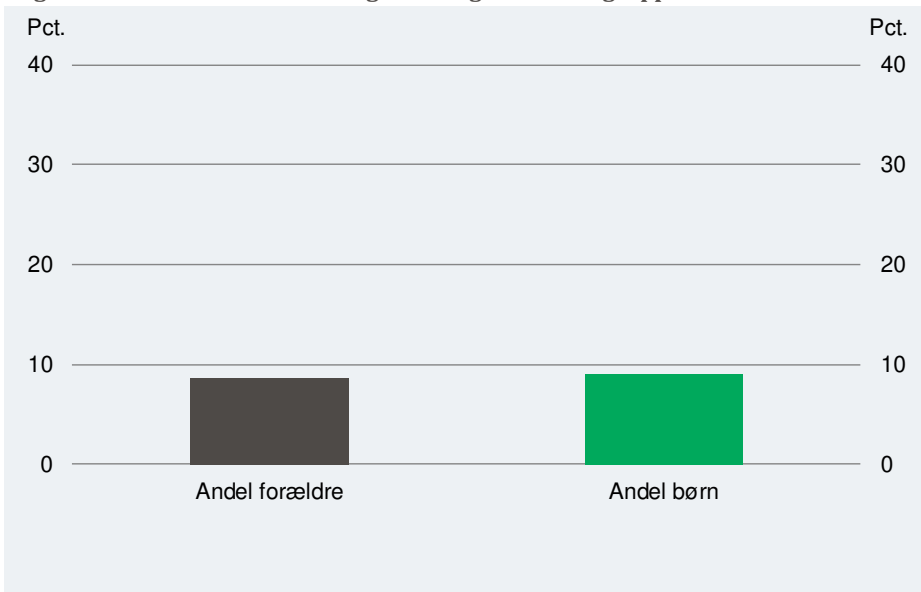
Gruppen er karakteriseret ved:

- De i høj grad er indvandrere og efterkommere. 82 pct. er indvandrere og efterkommere, hvoraf 59 pct. af alle i gruppen er af ikke-vestlig herkomst.
- Alle er selvforsørgende, hvilket betyder, at de ikke har en indkomst fra lønnet arbejde eller overførsler, der kan identificeres i registrene.
- De har en langvarig forsørgelseshistorik. 63 pct. har været offentlig forsøget 80 pct. eller mere af tiden over de seneste 5 år.
- De indgår i et par. 78 pct. bor sammen med en partner.
- De har et lavt uddannelsesniveau. 71 pct. har grundskole som højeste gennemførte uddannelse.

Gruppe 4. Selvforsørgende forældre med høj uddannelse, men meget lav indkomst (382 personer)

Gruppen med selvforsørgende med høj uddannelse og lav indkomst udgør 382 forældre, der svarer til 9 pct. af alle fattige forældre, *jf. figur 64*. 574 af de fattige børn har en forælder, svarende til 9 pct. af de fattige børn, inden for denne gruppe.

Figur 64. Andel af alle 1-årsfattige børn og forældre i gruppe 4.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

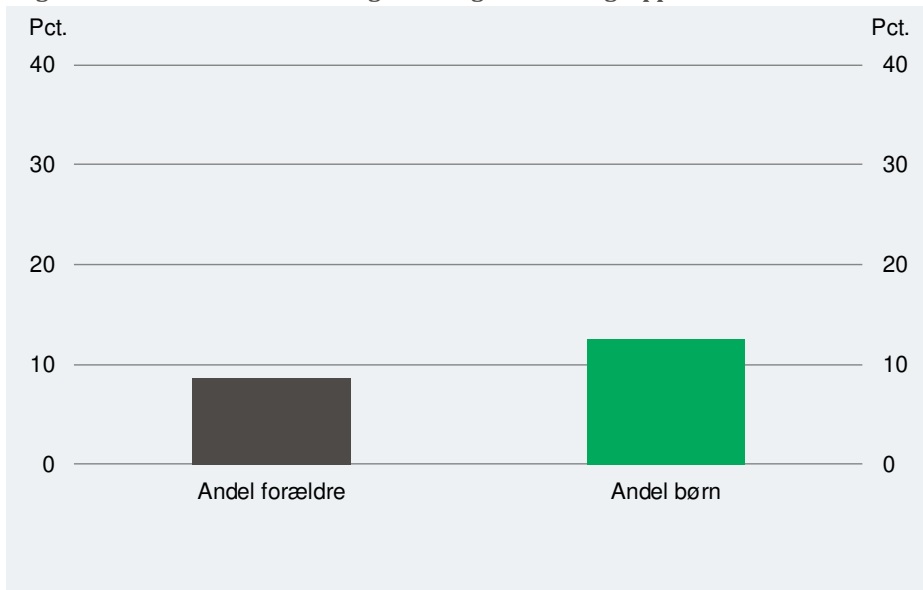
Gruppen er karakteriseret ved:

- De er i høj grad af dansk eller vestlig baggrund. 43 pct. er af dansk herkomst.
- Alle er selvforsørgende. Det skal dog bemærkes, at 20 pct. i gruppen havde registreret et nettooverskud af selvstændig virksomhed, dvs. de er selvstændige erhvervsdrivende.
- De har et højt uddannelsesniveau. 71 pct. har en mellemlang eller lang videregående uddannelse. Det bemærkes dog, at 49 pct. er selvrapporterede/importerede udenlandske uddannelser.
- De har få børn, idet 88 pct. har 1 eller 2 børn.
- De har en indkomst langt under gennemsnittet for de fattige familier. De har i gennemsnit en ækvivaleret indkomst på 42.000 kr.

Gruppe 5. Forældre med kort opholdsgrundlag som er selvforsørgende og bor i et udsat byområde (386 personer)

Klyngen med personer med kort opholdsgrundlag og bosat i et udsat byområde udgør 394 forældre, der svarer til 9 pct. af alle fattige forældre, jf. figur 65. 792 af de fattige børn, svarende til 13 pct. af alle fattige børn har en forælder inden for denne klynge.

Figur 65. Andel af alle 1-årsfattige børn og forældre i gruppe 5.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Gruppen er karakteriseret ved:

- Alle har været i landet i 1-8 år.
- De indgår i et forhold, idet 88 pct. bor med en partner.
- De er i høj grad selvforsørgende. 48 pct. er selvforsørgende.
- De bor i høj grad i udsatte byområder. 73 pct. er bosat i et udsat byområde.

Tabel 10. Gruppen fordelt på hyppigste forsørgelsesydelse i 2017.

Hyppigste ydelse i 2017	Pct.
Beskæftigelse	9,6
Dagpenge	8,3
Integrationsydelse, jobparat	6,0
Integrationsydelse, aktivitetsparat	5,7
Kontanthjælp	2,8
Selvforsørgende	48,4
SU mv.	3,1
Sygedagpenge og jobafklaring	1,6
Uddannelseshjælp	1,6
Udenfor arbejdsmarkedet	13,0

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Handlemuligheder og videre analyse

For gruppe 2 og 5 vil det være relevant med opsøgende beskæftigelsesindsatser, da grupperne er selvforsørgende og dermed ikke er forpligtet til kontakt med jobcenteret. Det er mere uklart, hvilke ressourcer gruppe 4 har. 20 pct. af gruppe 4 er selvstændige, og derfor er der behov for yderligere analyse af gruppen. I det videre

indeværende analysearbejde afdækkes, hvilke beskæftigelsesindsatser grupperne har modtaget. Derudover undersøges gruppernes beskæftigelsehistorik og branchetilknytning, såfremt de har været i arbejde.

Forældre, der er i beskæftigelse

Der er identificeret to grupper af forældre, der er i beskæftigelse.

Gruppe 3: Forældre med ikke-vestlig herkomst i beskæftigelse, der ikke har langvarig offentlig forsørgelsehistorik (262 personer)

Gruppen med ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i beskæftigelse udgør 262 forældre, der svarer til 6 pct. af alle fattige forældre, jf. figur 66. 695 af de fattige børn har en forælder inden for denne gruppe.

Figur 66. Andel af alle 1-årsfattige børn og forældre i gruppe 3.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Gruppen er karakteriseret ved:

- Alle er indvandrere eller efterkommer, hvoraf 97 pct. er af ikke-vestlig herkomst.
- Alle er i beskæftigelse.
- De har ikke en langvarig forsørgelsehistorik, idet kun 26 pct. har været på offentlige forsørgelse i mere end 80 pct. af tiden over de sidste 5 år.
- De indgår i et par. 81 pct. bor sammen med en partner. 42 pct. danner par med en person der er selvforsørgende, 23 pct. er på

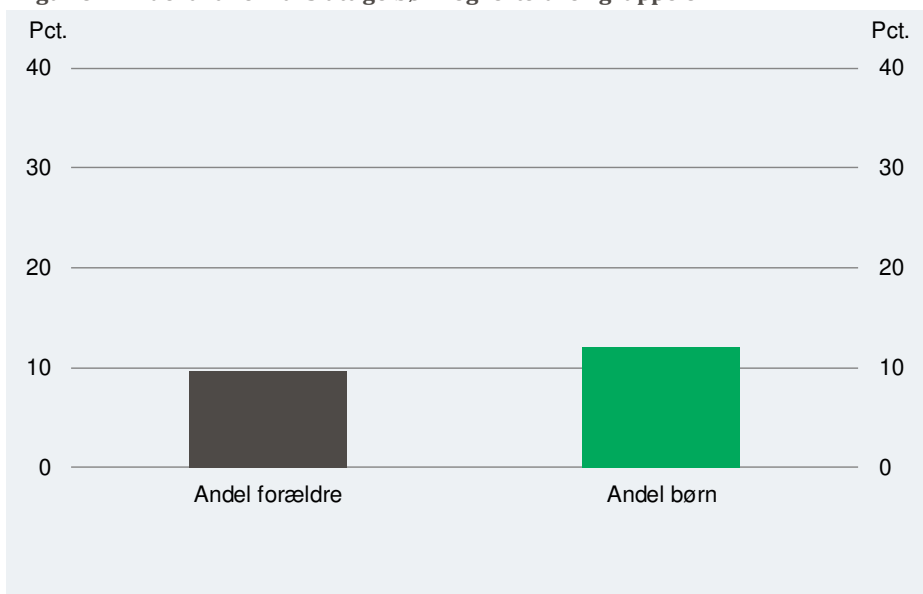
overførsler, 16 pct. i beskæftigelse og 19 pct. har ikke en partner.

- De har mange børn. 57 pct. har tre børn eller flere.
- De har et lavt uddannelsesniveau. 68 pct. har grundskole som højeste gennemførte uddannelse.
- En høj andel er bosat i et udsat byområde. 70 pct. er bosat i et udsat byområde.

Gruppe 6. Forældre med højere uddannelse end grundskole, som er i beskæftigelse (427 personer)

Klyngen med personer med høj uddannelse, som er i beskæftigelse, udgør 427 forældre, der svarer til 10 pct. af alle fattige forældre, *jf. figur 67*. 755 af de fattige børn, svarende til 12 pct. af de fattige børn, har en forælder inden for denne klynge.

Figur 67. Andel af alle 1-årsfattige børn og forældre i gruppe 6.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Gruppen er karakteriseret ved:

- 88 pct. er i beskæftigelse.
- De har en uddannelse. 72 pct. har en højere uddannelse end grundskolen, 42 pct. med en mellemlang eller lang videregående uddannelse. Det bemærkes, at for 44 pct. af gruppen er der tale om selvrappede uddannelser. Derfor kan der ikke nødvendigvis sidestilles med en dansk mellemlang eller lang videregående uddannelse.
- De har ikke en langvarig forsørgelsehistorik, idet kun 6 pct. har været på offentlig forsørgelse i mere end 80 pct. af tiden over de sidste 5 år.

Handlemuligheder og videre analyse

Da gruppen allerede er i beskæftigelse, vil det nærmere være relevant med en indsats mod en eventuel partner på selvforsørgelse, som trækker husstandsindkomsten under fattigdomsgrænsen. I det videre analysearbejde undersøges gruppens gennemsnitlige lønindkomst og samt branchetilknytning og eventuel partners forsørgelsesstatus.

Tabel 11. Gruppernes karakteristika.

Variabel	Kategori	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4	Gruppe 5	Gruppe 6	Gruppe 7	Gruppe 8
Demografi									
Familie-type/køn	Enlig kvinde	40	19	15	34	10	31	45	51
Familie-type/køn	Enlig mand	5	3	5	9	2	5	7	8
Familie-type/køn	Par	55	78	81	57	88	64	48	42
Alder	18-24	1	3	.	.	4	4	9	3
Alder	25-29	4	11	3	7	19	14	16	6
Alder	30-39	25	35	38	47	58	47	38	29
Alder	40-64	69	50	59	45	20	35	34	62
Alder	65+	1	2	.
Antal børn i familien	1	16	35	16	60	35	48	39	27
Antal børn i familien	2	26	29	27	28	34	32	32	28
Antal børn i familien	3+	58	35	57	12	30	20	28	45
Køn	Mand	34	37	56	39	32	46	30	28
Køn	Kvinde	66	63	44	61	68	54	70	72
Indvandre-status	Dansk	.	18	.	42	.	39	44	28
Indvandre-status	Vestlig indvandrer	3	12	3	23	20	22	4	5
Indvandre-status	Ikke vestlig indvandrer	88	59	94	32	80	32	41	61
Indvandre-status	Vestlig efterkommer	.	1	1	.
Indvandre-status	Ikke vestlig efterkommer	8	10	3	3	.	7	10	5
Antal år i DK	Ikke indvandret	8	29	3	45	.	46	55	34
Antal år i DK	0 år siden første indvandring	.	4	.	1	.	.	3	.
Antal år i DK	1-7 år siden første indvandring	1	13	2	40	100	39	3	4
Antal år i DK	Mere end 8 år siden første indvandring	90	54	95	14	.	14	39	61
Uddannelse og forsørgelsesgrundlag									
Beskæftigelse	besk	.	.	100	.	10	100	.	.
Beskæftigelse	overf	100	.	.	.	42	.	100	84
Beskæftigelse	selvf	.	100	.	100	48	.	.	16
Langvarig off. forsørgelse	Nej	.	37	74	51	73	94	89	.
Langvarig off. forsørgelse	Ja	100	63	26	49	27	6	11	100

Højest fuldførte udd	0	69	71	68	.	47	28	58	72
Højest fuldførte udd	1	22	15	20	29	12	30	20	20
Højest fuldførte udd	2	9	14	12	71	41	42	23	9
Indkomst (gns)		105.636	81.862	100.407	42.343	95.081	99.133	100.766	101.631
Sociale og sundhedsmæssige udfordringer									
Anbringelse (SOF)	Nej	100	99	100	100	100	100	99	92
Anbringelse (SOF)	Ja	.	1	1	8
Forebyggende foranstaltning (SOF)	Nej	100	97	90	98	97	94	87	31
Forebyggende foranstaltning (SOF)	Ja	.	3	10	2	3	6	13	69
Bor i Ghetto	Nej	77	86	77	96	67	93	86	87
Bor i Ghetto	Ja	23	14	23	4	33	7	14	13
Kriminalitet	Nej	100	99	98	100	100	100	99	95
Kriminalitet	Ja	.	1	1	5
Psykisk diagnose	Nej	100	98	98	98	99	96	90	56
Psykisk diagnose	Ja	.	2	2	2	.	4	10	44
Rusmiddelbehandling	Nej	100	100	100	100	100	100	98	93
Rusmiddelbehandling	Ja	2	8
Indlæggelser	Nej	60	71	72	81	71	80	63	52
Indlæggelser	Ja	40	29	28	19	29	20	37	48
Udsat	Nej	100	94	88	97	96	91	78	.
Udsat	Ja	.	6	12	3	4	9	22	100
Bor i udsat byområde	Nej	33	56	30	80	27	74	51	46
Bor i udsat byområde	Ja	67	44	70	20	73	26	49	54
Udsat (DST)	Nej	100	97	96	98	99	96	89	51
Udsat (DST)	Ja	.	3	4	2	.	4	11	49
Udsat (SOF)	Nej	100	97	90	98	97	94	87	31
Udsat (SOF)	Ja	.	3	10	2	3	6	13	69
Antal lægebesøg (gns.)		9	5	5	4	7	5	9	10

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Bilag til målgruppeanalyse

Bilag 1. vedr. Økonomi- og Indenrigsministeriets opgørelse af lavindkomstgruppen

Økonomi- og Indenrigsministeriet (ØIM) opgør ikke antallet af fattige personer, men derimod personer i lavindkomstgruppen.

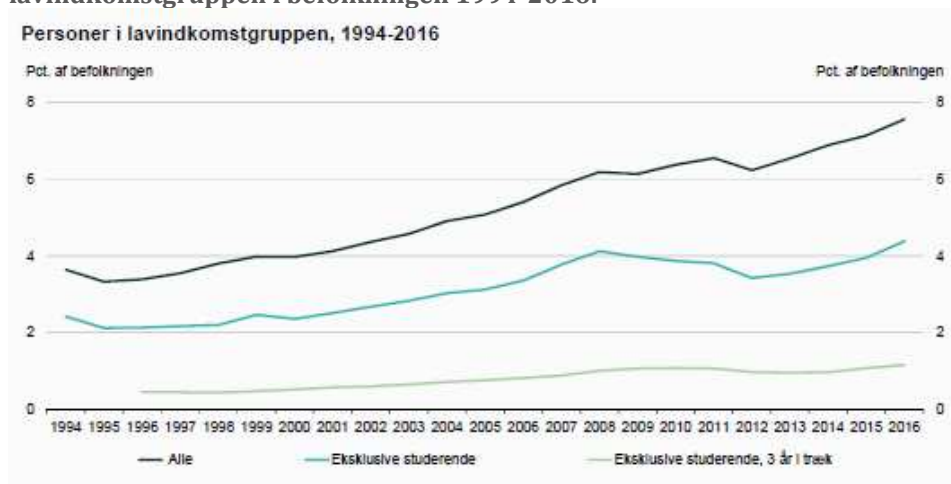
Lavindkomstgruppen er defineret som personer med en ækvivaleret disponibel indkomst under 50 pct. af medianindkomsten i befolkningen.

Udvikling i lavindkomstgruppen med ØIM's definition

I Økonomi- og Indenrigsministeriets rapport *Fordeling og incitamenter* fra 2018 opgøres lavindkomstgruppen i hele befolkningen både på etårs intervaller med og uden studerende og på 3-årsintervaller (eksklusive studerende).

Rapporten viser, at der er sket en stigning i andelen af befolkningen, der befinder sig i 1-årslavindkomstgruppen både med og uden studerende, jf. figur B1. Der ses en relativ kraftig stigning fra 2015-2016. Der er i perioden 2014-2016 sket en svag stigning i andelen af personer i befolkningen, der befinder sig i lavindkomstgruppen tre år i træk.

Figur B1. Økonomi- og Indenrigsministeriets opgørelse af udviklingen i lavindkomstgruppen i befolkningen 1994-2016.

Anm.: Lavindkomstgruppen omfatter personer med en ækvivaleret disponibel indkomst under 50 pct. af medianindkomsten i befolkningen. Der ses bort fra studerende over 18 år og personer i familie med studerende.

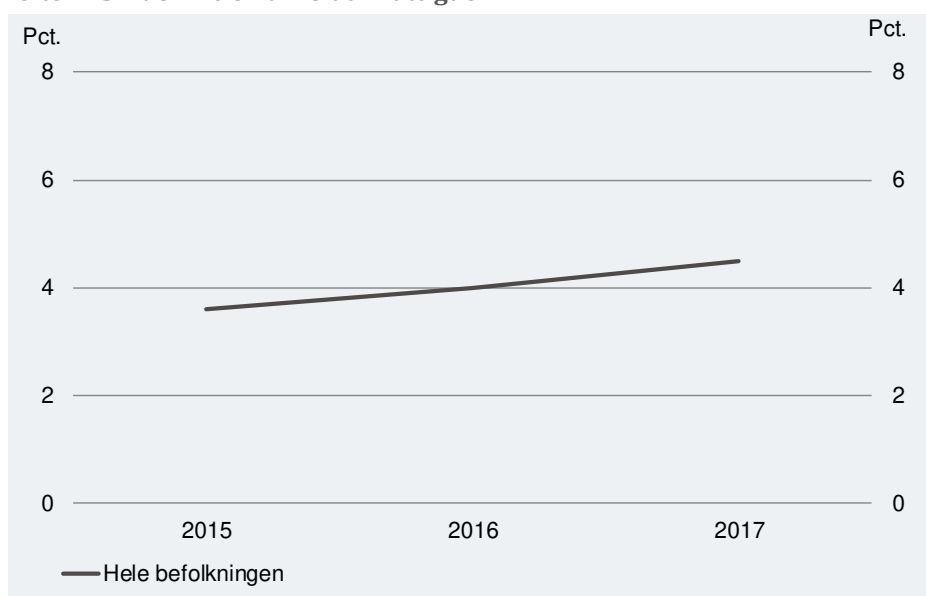
Kilde: Fordeling og incitamenter, 2018

Udviklingen i relativ fattigdom ved brug af DST's definition

Danmarks Statistik har kun opgjort udviklingen i relativ fattigdom i perioden 2015-2017, da der er databrud, bl.a. i formueregisteret. Derfor er det ikke muligt at gå længere tid tilbage. Opgørelse viser, at der var 4,0 pct. 1-årsfattige i befolkningen i 2016 og ligger således under ØIMs opgørelse af lavindkomstgruppen eksklusiv studerende.

Ved anvendelse af Danmarks Statistiks indikator for relativ fattigdom ses også en relativ kraftig stigning i andelen af 1-årsfattige i befolkningen i perioden.

Figur B2. Udviklingen i andelen af befolkningen, der er 1-årsfattige efter DST-definition af relativ fattigdom.

Kilde: Danmarks Statistik.

Forskel mellem ØIM's og Danmarks Statistiks definition

Der er flere forskelle mellem ØIM og Danmarks Statistiks definition af personer i lavindkomstgruppen³⁷. Herunder:

- ØIM inddrager ikke formue i opgørelsen.
- ØIM benytter en anden definition af den ækvivaleret disponibel indkomst, herunder:
 - *Imputeret afkast af ejerbolig*: ØIM opgør det imputerede boligafkast som en fast procentdel (4 pct.) af boligens værdi, hvorimod DST tager udgangspunkt i nationalregnskabets opgørelse af produktionsværdien af ejerboliger.
 - *Pensionsindbetalinger til private ordninger*: Pensionsindbetalinger til private ordninger (ordninger, der ikke er arbejdsgiveradministrerede) indgår i DST's disponible indkomst, men fradrages i ØIM's indkomstbegreb.
 - *Uudnyttede tab på aktier*: ØIM indregner uudnyttede tab på aktiemarkedet fra tidligere år i aktieindkomsten

³⁷ Fordeling og incitament, 2018

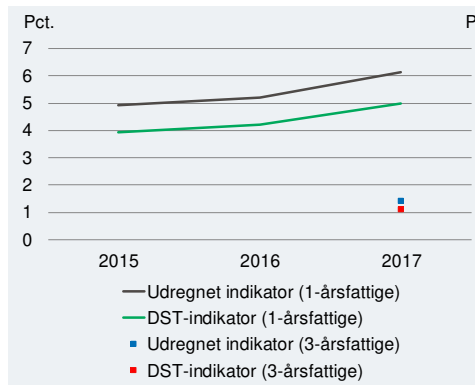
- *Opspartet virksomhedsoverskud*: Der er forskel mellem periodiseringen af det beløb, der opspares, og skatten deraf.
- *Familieækvivalering*: Børn og voksne vægtes lige meget i ØIM, hvorimod børn tæller mindre i DST's definition.
- *Tidspunkt for udtrækning fra slutligningssystemet*: DST benytter august-udtrækket fra slutligningssystemet, imens ØIM benytter november-udtrækket.
- Både DST og ØIM ekskluderer studerende fra gruppen af fattige. Men, hvor DST kun udtager familier, hvor hovedforsørgeren er studerende, udtager ØIM familier, blot der er en studerende på 18+ år.
- ØIM benytter ikke kriteriet om, at en person ikke må være flyttet hjemmefra en ikke-fattig familie i løbet af året.
- ØIM benytter lovmodellens datagrundlag, hvorimod DST benytter DST-registre.

Bilag 2. Definition af 3-årsfattige

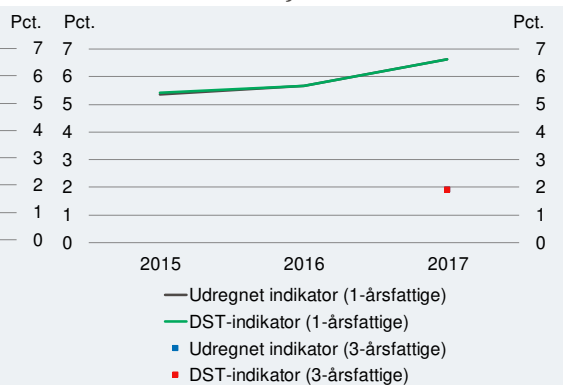
Definitionen af 3-årsfattige børn over tid benytter et andet datagrundlag, end det der benyttes til at udregne fattigdom i 2015–2017. Det betyder, at niveauet er overvurderet, når der sammenlignes med den officielle DST-indikator, *jf. figur B3*.

Dette skyldes hovedsageligt, at formue i den officielle DST-indikator er af bedre standard, da værdien af andelsboliger og bil er inkluderet i opgørelsen, samt at boliger har markedsværdi i stedet for offentlig vurdering. Derudover er virksomhedsordning samt kommanditselskaber med i opgørelsen. Hvis formuekriteriet ekskluderes fra både den officielle og den selv-udregnede indikator rammer de to meget tæt på hinanden, *jf. figur B4*.

Figur B3. Sammenligning af udregnet indikator med DST-indikator.

Figur B4. Sammenligning af udregnet indikator med DST-indikator (uden nettoformuekriteriet).

Anm.: I figurerne indgår alle individer (både voksne og børn).
 Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

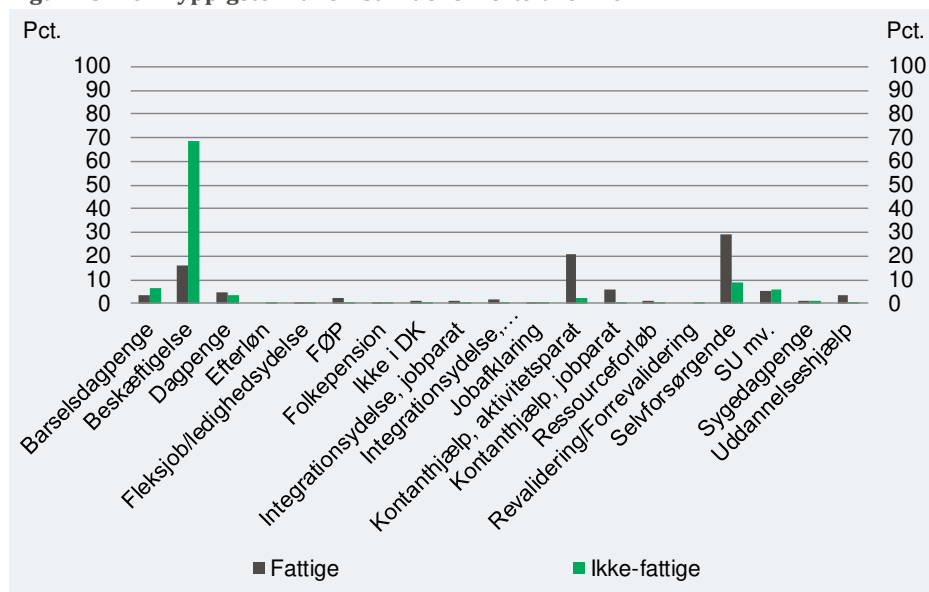
Bilag 2 til deskriptiv statistik

Tabel B1. Fattigdomsudviklingen i København fra 2015-2017.

	1-årsfattige		3-årsfattige	
	2015	2016	2017	2017
Børn	4.648	5.102	6.298	1.406
Hjemmeboende børn 18+	347	440	540	204
Forældre	3.530	3.796	4.462	930
Alle individer	8.525	9.338	11.300	2.540
Familier	2.353	2.530	3.119	612

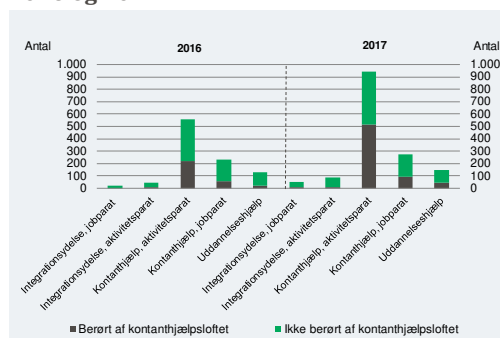
Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Figur B5. Den hyppigste indkomstkilde for forældre i 2017.

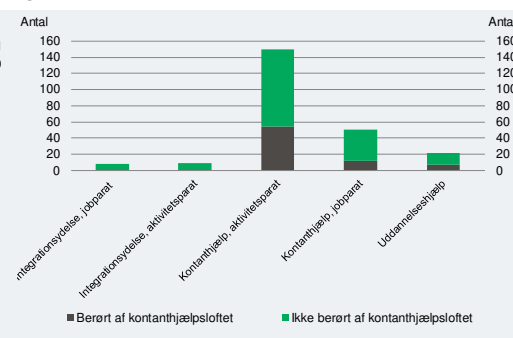
Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Figur B6. Sammensætning af de 1-årsfattige i kontanthjælpsgruppen og andel berørte af kontanthjælpsloftet, 2016 og 2017.

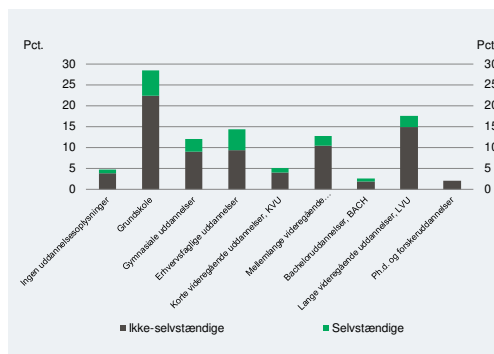

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

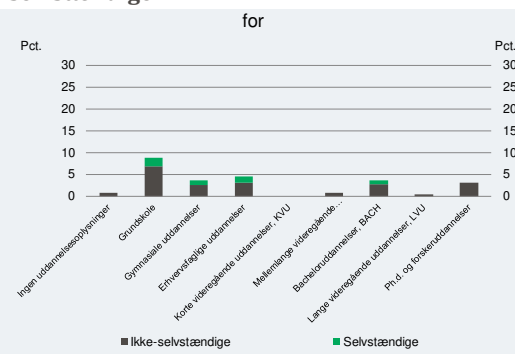
Figur B7. Sammensætning af kontanthjælpsgruppen blandt 3-årsfattige og andel berørte af kontanthjælpsloftet, 2017.

Figur B8. Andel selvforsørgede forældre (1-årsfattige) i 2017 som er selvstændige.

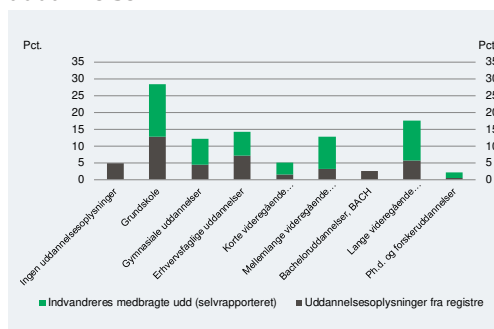

Figur B9. Andel selvforsørgede forældre (3-årsfattige3-årsfattige) i 2017 som er selvstændige.

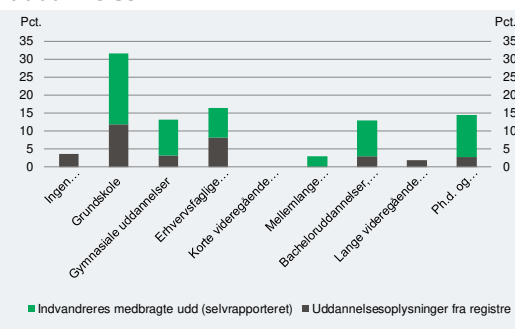

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

B10. Selvforsørgede forældre (1-årsfattige) i 2017 efter højst fuldførte uddannelse.

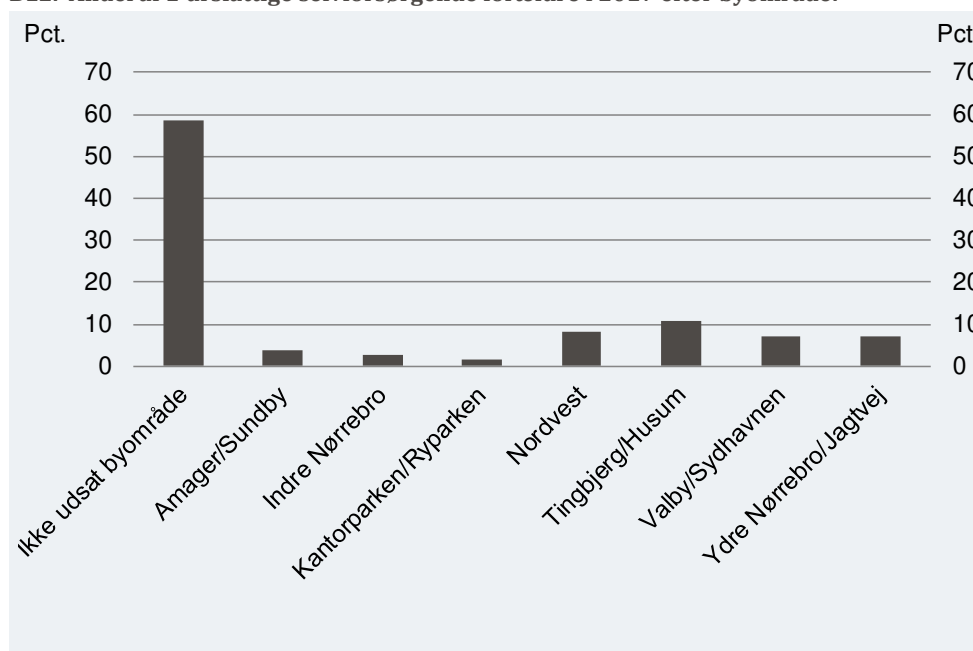

B11. Selvforsørgede forældre (3-årsfattige3-årsfattige) i 2017 efter højst fuldførte uddannelse.

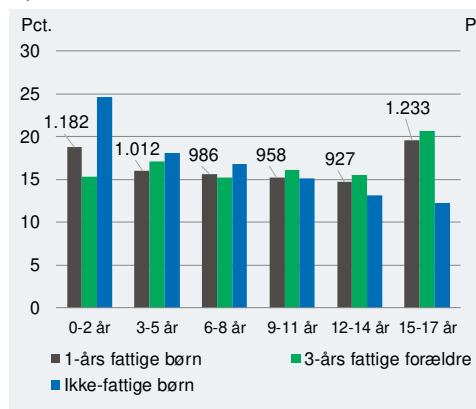
Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik

B12. Andel af 1-årsfattige selvforsørgende forældre i 2017 efter byområde.

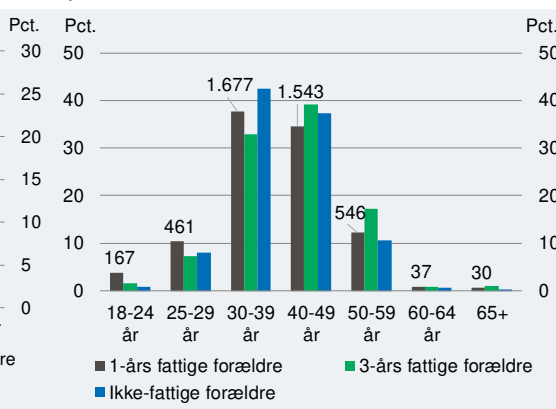

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Figur B13. Børnenes aldersfordeling i København i 2017.

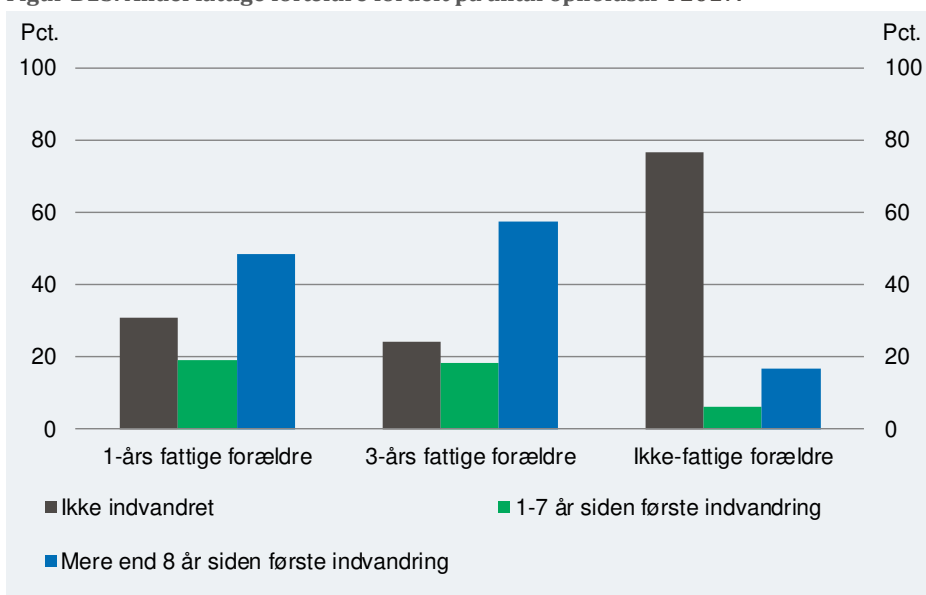
Figur B14. Forældrenes aldersfordeling i København i 2017.

Anm.: Datamærkerne angiver de absolutte antal for grupperne 1-årsfattige børn og 1-årsfattige forældre.

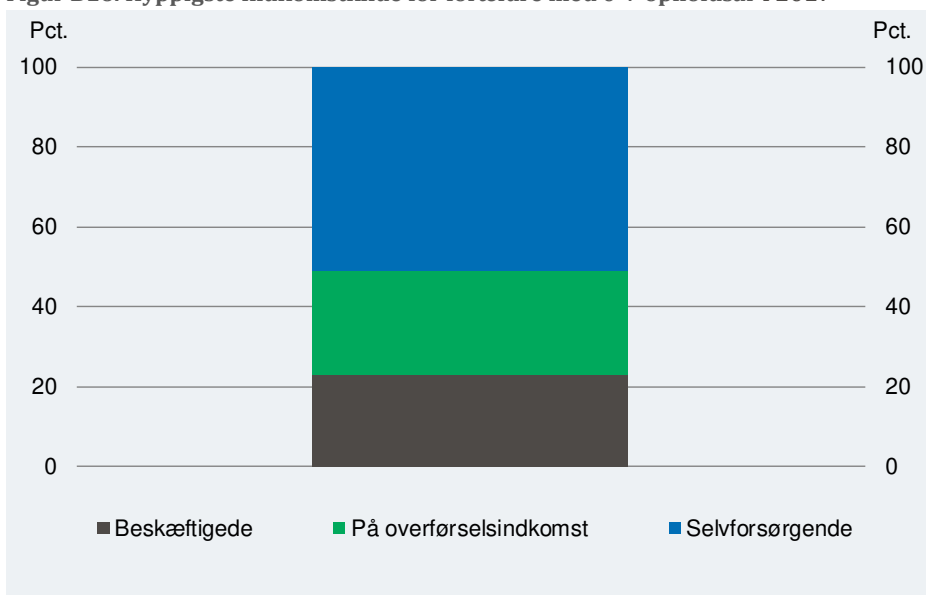
Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Figur B15. Andel fattige forældre fordelt på antal opholdsår i 2017.

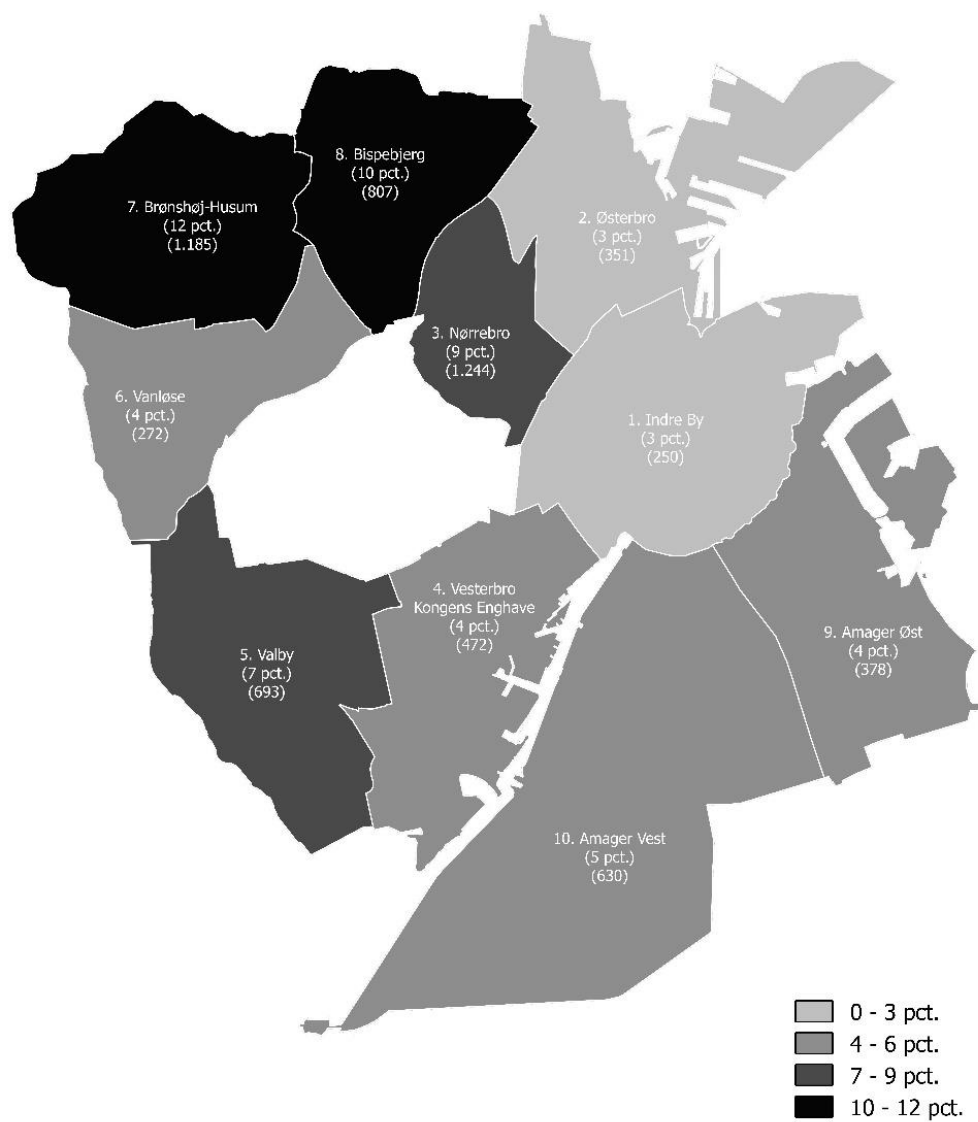
Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Figur B16. Hyppigste indkomstkilde for forældre med 0-7 opholdsår i 2017

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Figur B17. Andel og antal fattige børn fordelt på byområder.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Bilag 3 til klyngeanalyse

Tabel B2: klyngernes karakteristika

	Klynge 1. Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere på offentlig forsørgelse med langvarig forsørgelses-historik	Klynge 2. Selvforsørgende ikke-vestlige indvandrere og efterkommere med langvarig offentlig forsørgelses-historik	Klynge 3. Indvandrere og efterkommere i beskæftigelse, der ikke har langvarig offentlig forsørgelses-historik	Klynge 4. Selvforsørgende med høj uddannelse, men meget lav indkomst	Klynge 5. Personer, der har været i landet i 1-7 år, som ikke har langvarig forsørgelses-historik	Klynge 6. Personer med høj uddannelse, som er i beskæftigelse	Klynge 7. Selvforsørgende danskere uden uddannelse	Klynge 8. Personer på overførsels-indkomst, men uden langvarig forsørgelses-historik
Antal børn i familien	Flere børn (48 pct. har 3+ børn)	Flere børn (48 pct. har 3+ børn)	Flere børn (55 pct. har 3+ børn)	Få børn (88 pct. har 1-2 børn)				
Familie-type/køn		Par (83 pct.)	Par (83 pct.)		Par (89 pct.)			
Indvandre-status	Ikke-vestlige indvandrere/ efterkommere (79 pct.)	Ikke-vestlige indvandrere/ efterkommere (87 pct.)	Ikke-vestlige indvandrere/ efterkommere (93 pct.)					
Antal år i DK	8+ (72 pct.)	8+ (83 pct.)	8+ (100 pct.)		1-7 år (83 pct.)		Ikke indvandret (86 pct.)	
Langvarig offentlig forsørgelse	Langvarig offentlig forsørgelse (76 pct.)	Langvarig offentlig forsørgelse (89 pct.)	Ikke langvarig offentlig forsørgelse (100 pct.)		Ikke langvarig offentlig forsørgelse (80 pct.)	Ikke langvarig offentlig forsørgelse (98 pct.)		Ikke langvarig offentlig forsørgelse (99 pct.)
Besk	Overførsels-indkomst (99 pct.)	Selv-forsørgende (90 pct.)	Beskæftigelse (77 pct.)	Selv-forsørgende (99 pct.)		Beskæftigelse (88 pct.)	Selv-forsørgende (74 pct.)	Overførsels-indkomst (97 pct.)
Højest fuldførte uddannelse	Ingen uddannelse (73 pct.)	Ingen uddannelse (67 pct.)	Ingen uddannelse (69 pct.)	Høj uddannelse (75 pct. med mellemlang eller lang videregående uddannelse)		Høj uddannelse (60 pct. med mellemlang eller lang videregående uddannelse)	Ingen uddannelse (93 pct.)	
Udsat	Udsat (34 pct.)							
Bor i udsat byområde	Bor i udsat byområde (66 pct.)	Bor i udsat byområde (60 pct.)	Bor i udsat byområde (79 pct.)		Bor i udsat byområde (88 pct.)			
Antal lægebesøg	Mange lægebesøg (i gennemsnit 9 på et år)							Mange lægebesøg (i gennemsnit 9 på et år)

Indkomst	Relativ høj indkomst (104.361 kr. i gennemsnit)			Relativt lav indkomst (57.458 kr. i gennemsnit)				
Antal personer i klyngen	1902	486	268	362	394	253	291	506

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik.

Bilag 4 for datadefinitioner

Tabel B3: Definition af nøglevariable

VARIABEL	DEFINITION
1-ÅRSFATTIGE, 3-ÅRSFATTIGE OG SAMMENLIGNINGSGRUPPEN IKKE-FATTIGE FAMILIER.	<p>Familier defineres som 1-årsfattige og 3-årsfattige, når</p> <ul style="list-style-type: none">• den ækvivaleret disponibel indkomst er under lavindkomstgrænsen (50 pct. af medianindkomsten i året).• den ækvivaleret nettoformue ekskl. pension er under lavindkomstgrænsen ved årets start. <p>Familier defineres dog ikke som fattige, hvis</p> <ul style="list-style-type: none">• hovedforsørgeren er studerende, dvs. en person der:<ol style="list-style-type: none">1. er indskrevet på en uddannelse pr. 1. oktober i året eller har været indskrevet mindst 3 måneder i løbet af året. Derudover må de ikke have modtaget løn for mere end 950 timer i løbet af året, hvilket svarer til at have været fuldtidsbeskæftiget halvdelen af året.2. Eller hvis personen har været på en SU-berettiget uddannelse i hele året.• nye familier, der består af unge, hvor begge voksne er flyttet hjemmefra fra en ikke-fattig familie.• familien har negativ indkomst. <p>De 1-årsfattige er defineret som familier, der er fattige indenfor et givent år, imens de 3-årsfattige er de familier, der indgår i gruppen af 1-årsfattige i alle 3 år. Gruppen af 3-årsfattige er altså en delmængde af de 1-årsfattige.</p> <p>Sammenligningsgruppen, de ikke-fattige familier, består af de familier, som ikke indgår i gruppen af 1-årsfattige.</p> <p>De 1-årsfattige og 3-årsfattige er defineret for både Københavns Kommune og resten af landet.</p> <p>Målgrupperne opgøres i 2015-2017 på baggrund af indkomstulighedsregistret (INDFORD), befolkningsregistret (BEF), indkomstregistret (IND) og DREAM.</p>
FAMILIER	<p>Familier er defineret ud fra Danmarks Statistiks E-familienummer, hvor personerne i en familie bor på samme adresse. En E-familie består af en enlig eller et par med eller uden børn. I E-familier regnes hjemmeboende børn med til deres forældres familier, hvis de:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Bor på samme adresse som mindst én af forældrene2. Er under 25 år3. Aldrig har været gift eller i registreret partnerskab3. Ikke selv har barn/børn, som er registreret i CPR4. Ikke er part i et samboende par. <p>I denne analyse defineres en familie kun, hvis der er hjemmeboende børn under 18 år (til forskel fra de normalt 25 år i Danmarks Statistik).</p> <p>Familier er opgjort på baggrund af befolkningsdata (BEF).</p>
ALDER	Alder pr. ultimo år fra befolkningsdata (BEF).

ANTAL BØRN	Antallet af børn er opgjort som antallet af børn i e-familien under 18 år ved udgangen af året og er opgjort på baggrund af befolkningsdata (BEF).
FAMILIETYPE (ENLIGE FORSØRGERE)	<p>På baggrund af E-familienummeret er der lavet en inddeling af familier i par med børn og enlige med børn. Et par er to personer, der bor sammen og danner par af en af følgende fire typer:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ægtepar. 2. Registreret partnerskab. Registreret partnerskab blev først indført 1. oktober 1989. 3. Samlevende par. De to personer er ikke gift eller i registreret partnerskab med hinanden, men de har mindst ét fælles barn, registreret i CPR. 4. Samboende par. To personer af hvert sit køn med under 15 års aldersforskel. De har ikke fælles børn registreret i CPR, og de er, så vidt CPR kan oplyse, ikke i nær familie med hinanden (søskende eller forælder-barn). Det er desuden en forudsætning, at der i husstanden kun findes to voksne personer. <p>Familietype er opgjort på baggrund af befolkningsdata (BEF).</p>
HERKOMST (HERKOMST)	<p>Er inddelt i hhv. danskere, vestlige og ikke-vestlige indvandrere og efterkommere.</p> <p>Indvandrere er født i udlandet. Ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene og personen er født i udlandet, opfattes personen også som indvandrer.</p> <p>Efterkommere er født i Danmark. Ingen af forældrene er både dansk statsborger og født i Danmark. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, og personen er udenlandsk statsborger, opfattes personen også som efterkommer.</p> <p>Personer med dansk oprindelse: Resten af befolkningen har dansk oprindelse.</p> <p>Ikke-vestlige lande er følgende: Albanien, Serbien og Montenegro, Jugoslavien, Sovjetunionen, Tyrkiet, Europa uoplyst, Algeriet, Angola, Botswana, Burundi, Etiopien, Comorerne, Eritrea, Gambia, Ghana, Ækvatorialguinea, Guinea-Bissau, Guinea, Kap Verde, Kenya, Lesotho, Liberia, Libyen, Mozambique, Madagaskar, Mali, Marokko, Mauritius, Nigeria, Namibia, Marshalløerne, Sierra Leone, Sudan, Swaziland, Sydsudan, Sydafrika, Tanzania, Tunesien, Uganda, Egypten, Kiribati, Vanuatu, Centralafrikanske Republik, Cameroun, Congo, Demokratiske Republik, Congo, Republikken, Benin, Elfenbenskysten, Gabon, Mauretania, Niger, Rwanda, Senegal, Somalia, Tchad, Togo, Burkina Faso, Zimbabwe, Zambia, Malawi, Seychellerne, Afrika uoplyst, Argentina, Bahamas, Bolivia, Barbados, Brasilien, Guyana, Antigua og Barbuda, Skt. Vincent og Grenadinerne, Chile, Colombia, Costa Rica, Cuba, Dominikanske Republik, Ecuador, Guatemala, Grenada, Haiti, Surinam, Dominica, Skt. Lucia, Honduras, Jamaica, Mexico, Nicaragua,</p>

	<p>Panama, Paraguay, Peru, El Salvador, Trinidad og Tobago, Uruguay, Venezuela, Vestindiske Øer, Syd- og Mellemamerika uoplyst, Yemen, Forenede Arabiske Emirater, Afghanistan, Bahrain, Bhutan, Bangladesh, Brunei, Myanmar, Cambodja, Sri Lanka, Taiwan, Indien, Indonesien, Østtimor, Irak, Iran, Israel, Japan, Jordan, Kina, Kuwait, Laos, Libanon, Maldiverne, Malaysia, Mongoliet, Oman, Nepal, Nordkorea, Pakistan, Filippinerne, Saudi-Arabien, Singapore, Sydkorea, Syrien, Mellemøsten, uoplyst, Vietnam, Thailand, Qatar, Asien uoplyst, Tonga, Fiji, Samoa, Djibouti, Belize, Papua Ny Guinea, Øer i Stillehavet, Sao Tome og Principe, Salomonøerne, Skt. Kitts og Nevis, Rusland, Ukraine, Hviderusland, Armenien, Aserbajdsjan, Moldova, Usbekistan, Kasakhstan, Turkmenistan, Kirgisistan, Tadsjikistan, Georgien, Bosnien-Hercegovina, Makedonien, Serbien, Jugoslavien, Forbundsrepublikken, Montenegro, Kosovo, Land ukendt, Uoplyst, Udlandet uoplyst, Statsløs.</p> <p>Herkomst er opgjort på baggrund af befolkningsdata (BEF).</p>
KOEN (KØN)	Køn er defineret på baggrund af befolkningsdata (BEF).
OPHOLDSÅR	<p>Angiver antallet af opholdsår i Danmark, hvilket beregnes fra første indvandringsdato for indvandrere.</p> <p>Variablen giver et groft billede af antallet af opholdsår, da der ikke er taget højde for, at nogle personer både ind og udvandre flere gange i løbet af deres liv.</p> <p>Variablen inddeler i 0, 1-7 og 8+, da disse perioder er afgørende for beskæftigelsessystemet, da personer i de første 7 år kan få integrationsydelse. Efter 7 år består, under omstændigheder, rettigheder til kontanthjælp.</p> <p>Opholdsår er opgjort på baggrund af befolkningsdata (BEF).</p>
KONTAKT MED SYGEHUSPSYKIATRIEN (PSYKISK DIAGNOSE)	<p>Kontakt med sygehuspsykiatrien er defineret fra året for opgørelsen af fattigdom og 4 år tilbage (5 år i alt) i landspatientregistret for psykiatriske lidelser (lpsyadm) og psykiatriske lidelser (diagnose DF) fra landspatientregistret (lpradm).</p> <p>Variablen angiver om en person har mindst en diagnose i en af registrene.</p>
INDLÆGGELSER	Indlæggelser er defineret fra året for opgørelsen af fattigdom og 4 år tilbage (5 år i alt) i landspatientregistret (lpradm), hvis en person har været indlagt (C_PATTYPE = 0). Indlæggelser i forbindelse med fødsler er ikke inkluderet i opgørelsen.
KRIMINALITETSTRUET	<p>Defineret fra året for opgørelsen af fattigdom og 4 år tilbage (5 år i alt) i sigtelsesregistret KRSL.</p> <p>I analysen benyttes to forskellige definitioner, i den ene er en person kriminalitetstruet, hvis personen er sigtet for</p> <ul style="list-style-type: none"> • personfarlig, alvorlig, eller mindre alvorlig kriminalitet. <p>i den anden definition er en person kriminalitetstruet, hvis personer er sigtet for</p> <ul style="list-style-type: none"> • personfarlig eller alvorlig kriminalitet.

MISBRUGSBEHANDLING (RUSMIDDELBEHANDLING)	<p>Rusmiddelbehandling er dannet ud fra kombinationen af 3 datasæt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • CSC-social, der har oplysninger fra 2013 til oktober 2016, der angiver, om en person har modtaget stofmisbrugsbehandling eller alkoholbehandling. • Landspatientregistret for psykiatriske lidelser (lpsyadm), hvor diagnosekode F1 er udvalgt. • Landspatientregistret (lpradm), hvor personer der har været indskrevet på et hospital pga. problematisk rusmiddelforbrug, er udvalgt. <p>Begge landspatientregistre er defineret fra året før opgørelsen af fattigdom og 4 år tilbage (5 år i alt).</p>
ANBRINGELSER OG FOREBYGGENDE FORANSTALTNINGER	<p>Anbringelser og forebyggende foranstaltninger i familien er defineret ud fra SOF's BML_indsatser, hvor en anbringelse er defineret som indsatser under §52,3-7. Forebyggende foranstaltninger er defineret som følgende indsatser:</p> <p>BM-§52,3-1 Dagbehandling og fleksible indsatser BM-§52,3-1 Ophold i dagtilbud oa. BM-§52,3-2 Familiekonsulent BM-§52,3-3 Dagbehandling BM-§52,3-3 Dagbehandling og fleksible indsatser BM-§52,3-3 Familiebehandling BM-§52,3-3 Psykologisk behandling BM-§52,3-3 Sikkerhedsplaner BM-§52,3-4 Døgnophold for familien BM-§52,3-5 Aflast.oph. Bopæl i hjem BM-§52,3-5 jf. §55 Aflastning for anbragte børn BM-§52,3-6 Kontaktperson BM-§52,3-8 Praktikophold BM-§52,3-9 Anden hjælp BM-§52a Økonomisk støtte</p> <p>Bemærk, at der i denne opgørelse ikke indgår anbringelser, hvor barnet stadig er anbragt hos en anden familie, idet barnet ifølge E-familiedefinitionen ikke indgår i familien længere. Kun børn, der på opgørelsestidspunktet bor hos deres familie, tæller med (altså børn der er hjemgivet/ophør af anbringelse)</p>
KONTAKTER TIL LÆGEN	<p>Kontakter til lægen er defineret som antallet af besøg hos en praktiserende læge i Sygesikringsregistret (SSSY).</p>
UDSAT	<p>En person defineres som udsat, hvis personen er blevet sigtet for en personfarlig eller alvorlig forbrydelse, har været i rusmiddelbehandling, har været i kontakt med sygehuspsykiatrien, eller hvis en person i familien har været anbragt eller har modtaget en forebyggende foranstaltning</p>
KVINDEKRISECENTRE	<p>Defineret som personer, der har været på kvindekrisecentre (VU §109) i perioden januar 2015 til oktober 2016.</p>
STATENS GHETTOLISTE OG MONITORERINGSLISTE	<p>Områderne fra Statens ghettoliste og monitoreringsliste er defineret ud fra den gældende vejledning fra Transport-, Bygnings- og Boligministeriet.</p>

UDSATTE BYOMRÅDER	Udsatte byområder er opgjort ud fra Teknik og Miljøforvaltningens definition fra 2017.
HYPPIGSTE INDKOMSTKILDE/BESKÆFTIGELSE LANGVARIG FORSØRGELSE	Defineret i DREAM som den hyppigste indkomstkilde i fattigdomsåret. Har været på offentlig forsørgelse i 80 procent af tiden i løbet af de sidste 5 år.
UDDANNELSE	Uddannelse er defineret som højest fuldførte uddannelse fra uddannelsesregistret (UDDA). Til inddeling af uddannelses kategorier er benyttet AUDD2017_HOVED_L1_L5. Der er udregnet to forskellige variable, en hvor selvrapporterede og imputerede værdier er inkluderet og en, hvor de ikke er med.
BESKÆFTIGELSE-FAMILIE-TYPER	Defineret ud fra den hyppigste indkomstkilde for forældrene i DREAM.
INDKOMST	Indkomst er defineret som den ækvivaleret disponible indkomst for familien. Den disponible indkomst for familien vægtes med antallet af personer i familien for at kunne sammenligne indkomst og levevilkår for familier med forskellig størrelse.

Kilde: https://www.dst.dk/da/TilSalg/Forskningservice/Data/Register_Variabeloversigter

Litteraturliste

Ekspertudvalget om fattigdom, Torben M. Andersen, Lars Andersen Tone Fløtten, Lisbeth Pedersen, Niels Ploug, Jann Sjursen, 2013: En dansk fattigdomsgrænse - analyser og forslag til opgørelsesmetoder.

SFI, Hans Henrik Sievertsen, Christopher J. de Montgomery, 2015: Børn i lavindkomstfamilier.

Økonomi- og indenrigsministeriet, 2018: Fordeling og incitamenter.

Danmarks Statistik, 2018: Relativ fattigdom.

Danmarks Statistik, 2018: Bag om relativ fattigdom.

Rockwoolfonden, Jens Bonke, Anders Eiler Wiese Christensen, 2016: Minimumsbudget for forbrugsudgifter – hvad er det mindste, man kan leve for?

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Sune Caspersen, 2018: Flere og flere børn vokser op i fattigdom.

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Sune Caspersen, 2018: I nogle kommuner er hvert 10. barn under fattigdomsgrænsen.

Københavns Kommune, 2017: Politik for udsatte byområder 2017.

VIVE, Gunvor Christensen, Vibeke Jakobsen, Morten Holm Ememark, Hanne Nielsen, Line Mehlsen, Cecilie Lykke Stabell, Christopher Dehn Søgaard, Louise Glerup Aner, 2018: Boligsociale indsatser til småbørnsfamilier i udsatte boligområder.

Hjemmesider:

Danmarks Statistik:

https://www.dst.dk/da/TilSalg/Forskningservice/Data/Register_Varia_beloversigter